

Μεγάλες ανατροπές στη διεθνή οικονομία Σελ. 10

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ
Μεταφέρουν τις μονάδες τους κοντά σε μεγάλες αγορές

ΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
Η μεταποίηση βυθίζεται, οι υπηρεσίες απογειώνονται

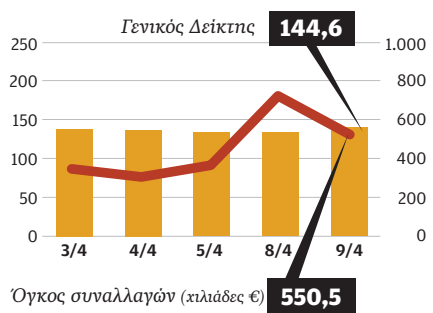

ΙΝΔΙΑ
Ο πιο ελκυστικός προορισμός για τους διεθνείς επενδυτές

ΝΕΑ ΔΥΝΑΜΗ
Σε εργοστάσιο του κόσμου αναδεικνύεται το Βιετνάμ

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Οι προκλήσεις για τον νέο διοικητή

Ευρωστία τραπεζών, αποτύπωμα στην κοινωνία, τα εσωτερικά της Κεντρικής Τράπεζας και η φήμη της χώρας

Τρεις συν μία προκλήσεις έχει να αντιμετωπίσει ο νέος διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κ. Χριστόδουλος Πατσολίδης, ο οποίος αναλαμβάνει καθήκοντα από αύριο 11 Απριλίου. Η πρώτη πρόκληση είναι η σταθερότητα

και η χρηστή λειτουργία-εποπτεία των τραπεζών. Οι τράπεζες είναι στην παρούσα φάση εύρωστες και με ισχυρούς κεφαλαιακούς δείκτες, όμως η Κεντρική πρέπει να τις έχει «από κοντά» και εάν δει κακές πρακτικές θα πρέπει να κρούει

να λάβει τις σωστές αποφάσεις, όταν αυτές χρειαστούν, και να μην υπάρξει αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της χώρας. Τρίτη πρόκληση είναι να φτιάξει «τα του οίκου του». Στο εσωτερικό της η Κεντρική έχει μεγάλα περιθώρια βελτιστοποίησης και θα έχει

αυτές χρειαστούν, και να μην υπάρξει αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της χώρας. Τρίτη πρόκληση είναι να φτιάξει «τα του οίκου του». Στο εσωτερικό της η Κεντρική έχει μεγάλα περιθώρια βελτιστοποίησης και θα έχει

μεγάλο ενδιαφέρον για το πώς θα χειριστεί αυτό το μεγάλο κεφάλαιο ο κ. Πατσολίδης. Μία πρόκληση η οποία υπάρχει πάντα στον παροννοιαστικό της εξίσωσης αφορά στη διατήρηση της καλής φήμης της Κύπρου. Σελ. 5

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

Υπαρκτός ο κίνδυνος κρίσης χρέους στις ΗΠΑ

«Καμπαράκι» για τη βιωσιμότητα του κρατικού χρέους των ΗΠΑ την επόμενη δεκαετία «χτυπά» το Bloomberg, καθώς σε όχι δέκα, όχι εκατό αλλά... σε ένα εκατομμύριο προσομοιώσεις που έκανε με σκοπό να εκτιμήσει το πόσο εύθραυστες είναι οι προοπτικές του, η... ετημιορία είναι μία: Ο κίνδυνος κρίσης χρέους στις ΗΠΑ είναι υπαρκτός. Σελ. 9

ΕΛΛΑΔΑ

Κλέβουν ρεύμα αξίας 400 εκατ. τον χρόνο

Παράνομες συνδέσεις, πειραγμένοι μετρητές, μπράβοι, απειλές, πυροβολισμοί, επιορκοί ελεγκτές. Η «μαφία» των ρευματοκλοπιών στην Ελλάδα αποκομίζει σε ετήσια βάση κέρδη 400 εκατ. ευρώ. Αυτό το ποσό πληρώνουν μέσα από τους λογαριασμούς οι συνεπείς καταναλωτές. Οι ρευματοκλοπιές γίνονται κυρίως από επιχειρήσεις εστίασης και διασκέδασης. Σελ. 14

ΝΕΟΙ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Αφήνουν τις σπουδές και μαθαίνουν τέχνη

Εκοντας διαπιστώσει τη διαφορά ανάμεσα στις ανάγκες της οικονομίας και τις πανεπιστημιακές σπουδές, οι νέοι Αμερικανοί γυρίζουν την πλάτη στο πανεπιστήμιο και στρέφονται σε επαγγέλματα παραδοσιακά, θεωρώντας ότι έχουν περισσότερες προοπτικές. Γίνονται υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι, ψυκτικοί, χειριστές μηχανημάτων οξυγονοκόλλησης. Σελ. 12

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Λιγότερες οι γυναίκες σε θέσεις διευθυντικές

Ανισοκυψική είναι η μείωση του αριθμού των γυναικών που κατέχουν ανώτερες θέσεις στις αμερικανικές εταιρείες, σύμφωνα με νέα έρευνα. Οι γυναίκες καταλαμβάνουν το 11,8% από τις περίπου 15.000 θέσεις ανώτερων στελεχών στις εταιρείες του δείκτη S&P Global Total Market το 2023, ποσοστό μειωμένο σε σύγκριση με το 12,2% του προηγούμενου έτους. Σελ. 9

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΙΜΗΝΟ

Αυξήθηκε η κίνηση στο «Ελευθέριος Βενιζέλος»

Σημαντική αύξηση επιβατικής κίνησης και πτήσεων κατέγραψε το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» το πρώτο τρίμηνο του 2024. Τον Μάρτιο ο αριθμός των επιβατών ενισχύθηκε κατά 20,1%, σε 2 εκατομμύρια επιβάτες από τους οποίους 593,6 χιλ. (+12,6%) αντιστοιχούν στους ταξιδιώτες εσωτερικού. Η μερίδα του λέοντος της κίνησης προέρχεται από το εξωτερικό. Σελ. 18

Πέφτουν για πρώτη φορά οι τιμές κατοικιών στην Ευρώπη

Οι τιμές κατοικιών στην Ευρώπη μειώθηκαν για πρώτη φορά εδώ και μια δεκαετία, σύμφωνα με τη Eurostat. Στην Ευρώπη οι μέσες τιμές μειώθηκαν κατά 1,1% το τελευταίο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, στο σύνολο της Ε.Ε. ωστόσο, η μείωση ήταν ελαφρώς μικρότερη, στο 0,8%. Η αγορά κατοικίας της Γερμανίας ήταν από εκείνες που επλήγσαν περισσότερο από την πτώση των ακινήτων, καταγράφοντας μείωση 8,4% σε ετήσια βάση, ενώ στο Λουξεμβούργο σημειώθηκε πτώση 9,1%. Σελ. 13

Η Ελληνική έμεινε μόνη στη διεκδίκηση της CNP Cyprus

Συνεχίζονται οι συζητήσεις

Μόνη στην κούρσα για εξαγορά της CNP Cyprus Insurance έμεινε η Ελληνική. Η προσφορά της ήταν καλύτερη από αυτή της ERGO. Υπάρχουν όμως ορισμένες προϋποθέσεις, που βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση. Εάν καταφέρει η Ελληνική να εξαγοράσει την CNP, τότε θα έχει το μεγαλύτερο μερίδιο ασφαλειών στην Κύπρο. Σελ. 3

Ελλειψη πυρασφάλειας στον τουρισμό

Κίνδυνος για τους πελάτες

Χωρίς πιστοποιητικό πυρασφάλειας λειτουργούν πολλές τουριστικές επιχειρήσεις, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο καταναλωτές και τουρίστες. Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δεν υπάρχει νομοθετική ρύθμιση για την έκδοση πιστοποιητικών καταλληλότητας υποστατικών. Σελ. 4

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ
Στην τελική ευθεία η μεταρρύθμιση Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σελ. 6

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Μηνύματα συγκρατημένης αισιοδοξίας από τον επιχειρηματικό κόσμο

Η **εκπνοή** του 2023 υπήρξε ιδιαίτερα δύσκολη για τα επιχειρηματικά δάνεια, καθώς η συντριπτική πλειοψηφία «είδε» με προβληματισμό το κόστος χρήματος να αυξάνεται περαιτέρω. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να προσαρμόσουν τις ανάγκες τους προσαρμόζοντας την επιλογή του τραπεζικού δανεισμού σε χαμηλή προτεραιότητα. Αντίστοιχη ήταν και η στάση των τραπεζών, οι οποίες παρέμειναν επιφυλακτικές στο να χαλαρώσουν τις απαιτήσεις τους. Αυτά όμως ήταν τα δεδομένα μιας ιδιαίτερα δύσκολης χρονιάς για τους δανειολήπτες, που βρέθηκαν αντιμέτωποι με μια πρωτοφανή αύξηση στο κόστος χρήματος.

Η νέα χρονιά όπως γίνεται κάθε φορά «μπήκε» γεμάτη αισιοδοξία και προσδοκίες. Ως αποτέλεσμα έφερε και αλλαγές στις αντιλήψεις για την οικονομία και τις προοπτικές που πα-

ρουσιάζονται για το 2024. Οι ευκαιρίες για χρηματοδότηση τους πρώτους μήνες του έτους παρουσιάζονται σαφώς βελτιωμένες, χωρίς σε καμία περίπτωση να προσεγγίζουν τα επίπεδα της κανονικότητας. Το κόστος χρηματοδότησης αν και ψηλό δεν παρουσιάζει τις μεταβολές του προηγούμενου έτους που είχαν μετατρέψει τον οικονομικό προγραμματισμό γρίφο για γερούς λύτες. Ως εκ τούτου οι επιχειρήσεις εμφανίζονται έτοιμες να αποταθούν στον τραπεζικό δανεισμό για κάλυψη των επενδυτικών και άλλων αναγκών.

Οι επιχειρήσεις παρόλο που αντιλαμβάνονται τη βελτίωση των συνθηκών, αναγνωρίζουν ότι οι δυνατότητες χρηματοδότησης πέραν του τραπεζικού δανεισμού είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Ως κύρια αιτία θεωρείται η οικονομική κατάσταση που

παραμένει αβέβαιη. Συνεπώς, τα βλήματα παραμένουν στραμμένα στις τράπεζες οι οποίες καθώς θα βελτιώνουν την προσφορά τους θα εισπράττουν ολοένα και μεγαλύτερη ζήτηση για χρηματοδοτήσεις.

Σε σχέση με την πορεία των επιχειρηματικών εσόδων, αυτά κινούνται πτωτικά καθώς οι ψηλές τιμές παγίωσαν τον ολόενα και μεγαλύτερη ζήτηση για χρηματοδοτήσεις. Η αύξηση στους τζίρους την προηγούμενη περίοδο και η συνεπακόλουθη πτώση το πρώτο τρίμηνο του 2024, αποδίδεται στο εορταστικό κλίμα των Χριστουγέννων. Επιπλέον, η πίεση στην πλευρά των εξόδων επιβαρύνει τα επιχειρηματικά κέρδη που παρουσιάζουν σημάδια συρρίκνωσης των σχετικών περιθωρίων.

Η συνέχεια αναμένεται καλύτερη,

με τις προσδοκίες να συγκεντρώνονται προς την κατεύθυνση της ομαλοποίησης τόσο των τιμών όσο και των ημερομισθίων. Λέγοντας ομαλοποίηση εννοούμε πως οι όποιες αυξήσεις θα περιορίζονται στα επίπεδα πλησίον του γενικού πληθωρισμού, δηλαδή στο 3%. Για τον πληθωρισμό οι προσδοκίες συγκλίνουν προς την κατεύθυνση της περαιτέρω συρρίκνωσης και προσέγγισης του στόχου που έχουν θέσει οι κεντρικές τράπεζες.

Οι απόψεις των επιχειρήσεων όπως τις αποτυπώνει η ΕΚΤ στην πανευρωπαϊκή έρευνα που πραγματοποιήθηκε, αποτελεί πηγή για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Οι επιχειρήσεις ως κρίσιμος πυλώνας της οικονομίας μπορούν να επηρεάσουν την πορεία των νομισματικών αποφάσεων. Όπως πολύ καλά γνωρίζουμε οι επιχειρήσεις επηρεάζουν τις τιμές συμ-

φωνα με τη δομή κόστους που αντιμετωπίζουν και τις προσδοκίες που υιοθετούν. Οι συγκλίσεις απόψεις των επιχειρήσεων ως προς την εξέλιξη των τιμών προσφέρουν τη βάση πάνω στην οποία θα μπορέσει η νομισματική αρχή να αποφασίσει ενδεχόμενη μείωση των επιτοκίων. Μια απόφαση-κλειδί για την επιστροφή της Ευρωζώνης στην αναπτυξιακή προοπτική.

Η απότομη αύξηση των τιμών αφενός τις οικονομίες και έβλαψε περισσότερο τις χώρες που είχαν παραγωγικό και εξαγωγικό προσανατολισμό. Σε αυτή τη συγκυρία, η Ευρωζώνη βίωσε το άσχημο πρόσωπο της ακρίβειας που έστειλε παραδοσιακές οικονομίες στην ύφεση. Τα μηνύματα από τον επιχειρηματικό κόσμο ίσως σηματοδοτήσουν την απαρχή μιας νέας εποχής προόδου και ανάπτυξης.

5 291296 000378

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις cashback!

KATEBAΣE ΤO ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

μπλε

ΣΧΟΛΙΟ / Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Επιλογή που δικαιώθηκε

Την περασμένη Κυριακή παρακολούθησα στο θέατρο Ανεμών την τελευταία παράσταση του έργου «Κολιέ από μαργαριτάρια» της Κύπριας συγγραφέως Μαριλένας Αχιλλέως, σε σκηνοθεσία Αντρέα Τηλεμάχου, ο οποίος ήταν και ο πρωταγωνιστής της παράστασης.

Το θεατρικό έργο της Αχιλλέως, το οποίο –αν δεν κάνω λάθος– είναι το πρώτο της, καταπνάνταν με την ιστορία της Δήμητρας της Λέσβου, που ζούσε στη Συκαμινιά της Λέσβου και βρήκε τραγικό θάνατο στην Αθήνα, θύμα εγκατάλειψης τροχάκιου δυστυχήματος. Ενός ατόμου που επιθυμούσε να είναι γυναίκα, αλλά και ο μικρόκοσμος της γενετήρας του, και η οικογένειά του, δεν μπορούσαν να το αποδεχθούν, όπως και το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας.

Κατ' αρχάς οφείλω να αναγνωρίσω στο Θέατρο Ανεμών και στους καλλιτεχνικούς του διευθυντές, Αντρέα Τηλεμάχου και Μάριο Ξενοφώντος, ότι ανέβασαν το έργο μιας νέας συγγραφέως, της Μαριλένας Αχιλλέως, δείχνοντας έτσι έμπρακτα την εμπιστοσύνη τους σε μία νέα γραφή και μάλιστα με ένα έργο ιδιαίτερο ως προς τη θεματική του, τη ζωή ενός ατόμου που περιθωριοποιήθηκε, που κλειδώθηκε και που ταλαιπωρήθηκε, λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού, αλλά και την επιθυμία του να αυτοπροσδιορίζεται ως Δήμητρα, αντί για το όνομα που του δόθηκε κατά τη γέννησή του, δηλαδή Δημήτρης.

Η επιλογή επίσης να παρασταθεί το έργο κρίνω ότι είναι παρακινδυνευμένη, μιας και είναι ένα δύσκολο θέμα και εν πολλοίς ταμπού στη χώρα ή έτσι τουλάχιστον νομίζουμε. Από πλευράς λοιπόν του Θεάτρου Ανεμών ήταν μία γενναία επιλογή, διπλά γενναία, διότι από τη μία δίνει χώρο σε μία νέα συγγραφέα να δοκιμαστεί και από την άλλη επιλέγει να το κάνει με ένα δύσκολο θεματικό έργο. Δύσκολο γιατί αφορά πρόσφατα γεγονότα, αλλά και έργο που είναι επιρρεπές στο να γλιστρήσει στον μη σεβασμό του προσώπου, στη γελοιοποίηση ή και στη δαιμονοποίηση. Ευτυχώς ο Τηλεμάχου, και σκηνοθετικά και υποκριτικά, κράτησε τον χαρακτήρα της Δήμητρας ακέραιο, κάτι που λογικά θα είχε κάνει και η Αχιλλέως στο κείμενό της. Ένα κείμενο που ακολουθεί μάλλον το θέατρο της τεκμηρίωσης, με μάλλον επιτυχημένο τρόπο, πόσο μάλλον όταν πρόκειται για την πρώτη συγγραφική της προσπάθεια.

Το έργο της Αχιλλέως, όπως άλλωστε η ίδια η ζωή της Δήμητρας, όπως τη διηγείται και η ίδια η Δήμητρα, βάζει στο επίκεντρο αρκετά ζητήματα, όπως είναι η ψυχιατρικοποίηση της ομοφυλοφιλίας, η άρνηση από τον οικογενειακό περίγυρο, και άλλα, που όσο και αν φαίνονται ότι είναι ξεπερασμένα, δυστυχώς δεν είναι ακόμα για μεγάλο μέρος της κοινωνίας μας.

Αυτή την εικόνα της κοινωνίας, οι συντελεστές της παράστασης (Αντρέας Τηλεμάχου, Γιάννα Λευκάτη, Έλια Ιωαννίδου, Ευαγόρας Θεοδοσίου, Νικόλας Πέτρου, Μάριος Ξενοφώντος και οι Αντρέας Αλκιβιάδης και Μάριος Κωνσταντίνου) τη μετέφεραν στο κοινό, το οποίο, ιδιαίτερα σε αυτή την παράσταση, το παρακολουθούσα, διότι με ενδιέφερε να δω τις αντιδράσεις του. Και αυτές οι αντιδράσεις μου έδειχναν πως η ιστορία της Δήμητρας περνούσε στον κόσμο και μακάρι οι δυσκολίες της και οι αγώνες της να τους εντυπωσίασαν και να στάθμια τροφή για σκέψη και η οποία συναισθηματική αντίδραση του κοινού να μην είναι εφήμερη.

Το «Κολιέ από μαργαριτάρια» της Μαριλένας Αχιλλέως ήταν μία πρώτη καλή προσπάθεια, ελπίζω σε επόμενα βήματα. Η επιλογή του Θεάτρου Ανεμών επίσης να εμπιστευτεί την Αχιλλέως κρίνω πως τους δικαίωσε και θα ήθελα να δω και άλλες παρόμοιες κινήσεις.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Η τρυφερότητα σε πλάνο εικαστικό

Συνέντευξη στον

ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Η Ευαγόρια Δαπόλα επιμελείται την έκθεση με τον ασυνήθιστο μεγάλο τίτλο «Βρίσκουμε ο ένας τον άλλο νωρίτερα και κανένας δεν πρέπει να φύγει πρώτος: Αποαποικιοποίηση της φροντίδας & σχηματισμοί τρυφερότητας» που παρουσιάζεται αυτές τις μέρες στον χώρο τέχνης «Korai» στη Λευκωσία, όπου και τη συνάντησα για να με ξεναγήσει στον χώρο και να μιλήσουμε για το σκεπτικό πίσω από την ιδέα της έκθεσης. Με την Ευαγόρια συζητήσαμε αρκετά γύρω από τα έργα, τα οποία φιλοξενούνται στην έκθεση, που είναι των καλλιτεχνών Ραϊσσας Αγγελή, Γεωργίας Χρίστου και Μαριέττας Μαυροκορδάτου, αλλά και για τη φορητή λέξη «Αποαποικιοποίηση» και πώς αυτή εννοείται στο πλαίσιο της έκθεσης, και η αλήθεια είναι πως με την κουβέντα μας με την Ευαγόρια αντιλήφθηκα την έννοια με έναν διαφορετικό τρόπο, τον οποίο πριν δεν είχα στο μυαλό μου. Η έκθεση που την οποία επιμελείται η Ευαγόρια Δαπόλα κινείται στον άξονα της μνήμης, της τρυφερότητας και μιας ιδιαίτερης οικειοποίησης του παρελθόντος, με έναν αγαπητικό τρόπο, αλλά και με την επαναπροσθήκη και την επαναδιαπραγμάτευση, και να εν τώλει αποαποικιοποίηση εννοιών και εικόνων, τουλάχιστον, έτσι ερμήνευσα εγώ τα έργα, μετά τη συζήτησή μας...

–Ποιος είναι ο στόχος μιας λιτής έκθεσης όπως αυτή που παρουσιάζεται στον χώρο σας;

–Ζούμε στην εποχή του υπερμεταβολισμού της μνήμης, καθώς όλα πρέπει να γίνουν viral και στη συνέχεια να εξασθενήσουν γρήγορα, πιο γρήγορα και από τις τάσεις της μόδας. Όσο περισσότερο πολλαπλασιάζονται οι εκθέσεις, τόσο λιγότερο θεατές μπορούν να θυμηθούν ή έχουν δει. Ο σκοπός αυτής της έκθεσης πάει αντίθετα σε αυτό το ρεύμα: η έκθεση μέσα από έργα που ανάμεσα τους ο θεατής έχει τον χρόνο να ανασάσει, μας καλεί να δεθούμε με το θέμα της, με τα ίδια τα έργα και να αναλογιστούμε τις προσωπικές, πολιτικές, κοινωνικές και άλλες δομές τρυφερότητας και φροντίδας. Η

«Η έκθεση προσπαθεί να αναδείξει τη σημαντικότητα της διατήρησης όσων μας κάνουν ανθρώπους, πρακτικές που κρατούν τις κοινότητες μας ζωντανές, μέσα από διαδικασίες πραγματικού μοιράσματος και ανταλλαγής, γνήσιας και αληθινής σύνδεσης μεταξύ των ανθρώπων» λέει η Ευαγόρια Δαπόλα.

έκθεση μάς προτρέπει να αναλογιστούμε τους τρόπους με τους οποίους συλλογίζομαστε την αγάπη, την τρυφερότητα, την απαλότητα και την ενσυναίσθηση, μέσα σε διαφορετικές δομές. Η λιτότητα της έκθεσης, δηλαδή η έλλειψη πολλών περιγραφών ή μεγάλου αριθμού έργων, απλώς εξυπηρετεί την καλύτερη κατανόηση της θεματικής ενότητας αλλά και των ξεχωριστών νοημάτων των έργων. Μέσα από πιο λίγα έργα, που στην πλειονότητά τους δημιουργήθηκαν αυτής της έκθεσης, πάει αντίθετα σε αυτό το ρεύμα: η έκθεση μέσα από έργα που ανάμεσα τους ο θεατής έχει τον χρόνο να ανασάσει, μας καλεί να δεθούμε με το θέμα της, με τα ίδια τα έργα και να αναλογιστούμε τις προσωπικές, πολιτικές, κοινωνικές και άλλες δομές τρυφερότητας και φροντίδας. Η

–Οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν στην έκθεση επιλέχθηκαν γιατί η έννοια της φροντίδας και της τρυφερότητας υπήρχε έντονα μέσα στην καλλιτεχνική τους πρακτική, είτε ως θεματική ενασχόληση είτε ως εκούσια ή ακούσια καλλιτεχνική χειρονομία. Το κάθε έργο πραγματεύεται κάποια διαφορετική δομή της φροντίδας και της τρυφερότητας, αλλά όλα μαζί συναντιούνται θεματικά επαναπροσδιορίζουν την τρυφερότητα, την φροντίδα και τη δέσμευση ως δώρα, καταπολεμώντας τον φόβο της λήξης, της σύνδεσης, της απώλειας και του ελέγχου. Μέσα από διαφορετικά καλλιτεχνικά μέσα, την εγκατάσταση, τη ζωγραφική, τη φωτογραφία και το βίντεο οι καλλιτέχνες φέρνουν στο προσκήνιο, τον ακρογωνιαίο λίθο της φροντίδας, τη μαρτυρία, το προνόμιο να σε

βλέπει ο άλλος και να σου δίνεται η θέα της πραγματικής ουσίας κάποιου. Η ριζοσπαστική φροντίδα, ως μεθοδολογία σε αυτό το πλαίσιο, επικεντρώνεται στην οικοδόμηση κοινοτήτων διαμαρτυρίας, χρησιμοποιώντας την τρυφερότητα ως αλλαγή παραδείγματος, που απελευθερώνει τις έντονες συλλογικές μας επιθυμίες. Μια χειρονομία που μας οδηγεί σε μια συλλογική εναλλακτικότητα και μας καίθευει, διαμορφώνοντάς μας απαλά.

–Μία ενδιαφέρουσα πτυχή της έκθεσης είναι η έννοια της «αποαποικιοποίησης» των λέξεων φροντίδα, αλλά και τρυφερότητα... Τελικά, ο άνθρωπος έχει την ικανότητα να «οικειοποιείται» και εν τώλει να «αποαποικιοποιεί» τόσο ευρείες έννοιες;

–Η αποαποικιοποίηση των εννοιών, ιδεών και σκέψεων έχει να κάνει με μια διαδικασία –ερευνητικού ενός ψευδούς οικουμενισμού υπό το πρόσχημα «δυστικοποιημένων» κανόνων, που αποδίδουν την

Η Ευαγόρια Δαπόλα επιμελείται μία ενδιαφέρουσα έκθεση στο Korai project space στη Λευκωσία.

αλήθεια μόνο στις δυτικές μορφές παραγωγής γνώσης, δημιουργίας, κ.λπ. Σύμφωνα με πολλούς αποαποικιακούς στοχαστές, η αποαποικιοποίηση είναι ουσιαστικά ένα ψυχολογικό γχείρημα που περιλαμβάνει μια διαδικασία «ανάκτησης του εαυτού» και «μια προσπάθεια αναδιαμόρφωσης των επιζημιών αποικιοκρατικών συζητήσεων για τον εαυτό» και κατ' επεκτασή τις διαδικασίες, σκέψεις, πρακτικές και έννοιες του. Ο άνθρωπος έχει την ικανότητα να οικειοποιείται και να αποικιοποιεί όλες τις έννοιες, μέσα από μια μη δυαδική σκέψη, που δίνει στα πάντα μόνο μία και μοναδική ερμηνεία. Μέσα από την απορρομαντικοποίηση της τρυφερότητας και την αποαποικιοποίηση της φροντίδας μπορούμε να αντιληφθούμε αυτές τις πρακτικές και έννοιες, με πιο πολλούς τρόπους

και να δούμε την ύπαρξή τους μέσα στα πάντα.

–Πώς μπορεί να συνδεθεί η τέχνη με τη φιλοσοφία και ταυτόχρονα να μπορεί να γίνει αντιληπτή σε ένα πιο ευρύ κοινό;

–Όπως η φιλοσοφία, έτσι και η τέχνη έχει μια βαθιά επικοινωνιακή λειτουργία. Μέσω αυτής οι άνθρωποι επικοινωνούν μεταξύ τους τα συναισθήματά τους, τις πιο οικείες και απείρω ποικίλες και οδυνηρές σκέψεις τους. Κοινό χαρακτηριστικό της τέχνης και της φιλοσοφίας είναι ο πλούτος που περιέχουν και οι δύο σε γνωστική, ηθική και κοινωνική ουσία. Έτσι, στο συγκεκριμένο πλαίσιο, προτείνοντας τη φροντίδα ως μεθοδολογία που χρησιμοποιείται μέσα στην εργασία, τις σχέσεις, τις οικολογίες, την κοινωνικοπολιτική και τη φιλοσοφία, η έκθεση προσπαθεί να αναδείξει τη σημαντικότητα της διατήρησης όσων μας κάνουν ανθρώπους, πρακτικές που κρατούν τις κοινότητες μας ζωντανές, μέσα από διαδικασίες πραγματικού μοιράσματος και ανταλλαγής, γνήσιας και αληθινής σύνδεσης μεταξύ των ανθρώπων.

–Στη σύγχρονη τέχνη υπάρχει κάποιο γλώσσα που ξεχωρίζει... μία οικουμενική εικαστική έκφραση;

–Δεν νομίζω πως υπάρχει κάποια εικαστική γλώσσα που να ξεχωρίζει, αφού ο σκοπός της σύγχρονης τέχνης είναι να απεικονίζει και να σχολιάζει τον κόσμο, μέσα από διαφορετικές εικαστικές γλώσσες, δημιουργώντας εμπειρικές αντιλήψεις. Τέτοιες προσπάθειες έχουν τη δύναμη να εμπνεύσουν τους ανθρώπους να αναλάβουν δράση και να αθώσουν τους θεατές να γίνουν καλύτερες εκδοχές του εαυτού τους. Όλες οι εικαστικές γλώσσες είναι εμποτισμένες με αφηγήσεις, η καθεμία ξεχωριστά, αλλά συλλογικά δημιουργούν έναν διάλογο γύρω από θέματα που μας απασχολούν στην καθημερινότητα, εκφράζοντας μια οικουμενική ανάγκη για αλλαγή, για επανεξέταση και για βελτίωση των κοινωνικοπολιτικών μας συνθηκών.

Korai project space, Κοραή 6-8, Λευκωσία. Διάρκεια: μέχρι 22 Απριλίου (Δευτέρα & Τρίτη 4:00-6:00 μ.μ., Σάββατο 10:00 π.μ.- 12:00 μ.μ. και κατόπιν ραντεβού).

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

Φανερώνματα

Σε μια εποχή που ο κόσμος όπως επανειλημμένα διαπιστώνεται έχει απομαγευτεί, η έκθεση «Φανερώνματα: Όψεις του αλλόκοσμου στη ζωγραφική και το σχέδιο», σε επιμέλεια των δρών Έλενας Πάρπα και Ευανθίας (Eύns) Τσελίκα, στο Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας, Συνεργασία: Ίδρυμα Πιερίδη (NiMAC) αναζητεί τις εκφάνσεις του αλλόκοσμου, του μαγικού και του ονειρικού στην καλλιτεχνική δημιουργία και ιδιαίτερα στη ζωγραφική και το σχέδιο. Συγκεκριμένα, ανακαλύπτονται οι μυστηριακές καταβολές της ζωγραφικής και του σχεδίου, η διασύνδεσή τους με πρακτικές τελετουργίες και πρακτικές διερεύνησης του ασυνείδητου, του ονείρου, της δύναμης των συμβόλων, των οραμάτων, των μύθων, όπως και του ενεργειακού υποστρώματος της φύσης και των αντικειμένων. Αναζητούνται επίσης οι τρόποι που ο ρόλος των καλλιτεχνών κατανοείται ως μεθόριος, στα σύνορα του υλικού και του πνευματικού κόσμου, καθώς και οι τρόποι που η ενόραση, ο ρεμβασμός, η ενεργοποίηση του ενστικτού και της διαίθεσης αναδεικνύονται σε καλλιτεχνικές πρακτικές. Τα έργα προέρχονται στην πλειοψηφία τους από συλλογές όπως: η Κρατική Συλλογή Κυπριακής Τέχνης, η συλλογή της Λεβέντειου Πινακοθήκης, της Προσβείας της Ελλάδος στην Κύπρο και του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τραπεζών Κύπρου. Έργα αντλούνται επίσης από συλλογές ιδιωτών και συλλεκτών. Διάρκεια έως 13 Ιουλίου. NiMAC, Παλιάς Ηλεκτρικής 19, Λευκωσία, τηλέφωνο 22797400, www.nimac.org.cy.

Συμφωνική Κύπρου

Σε συναυλίες «Premiere 5», η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου παρουσιάζει το εμβληματικό έργο του Antonio Vivaldi

Στο Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλή παρουσιάζεται η έκθεση χαρακτικής με έργα του Έλληνα ζωγράφου και χαρακτήρα Μάριου Πράσινου, σε επιμέλεια Μάνου Στεφανίδη.

Τέσσερις Εποχές (Le Quattro Stagioni), ένα έργο διαχρονικό που μας οδηγεί σε μια αισθητηριακή εξερεύνηση των θαυμάτων της φύσης. Ο βιολιστής και μέλος της Ορχήστρας στα πρώτα βιολιά Αντώνης Παρτζίλης ερμηνεύει τα σόλο μέρη στα πανέμορφα, δεξιοτεχνικά και γεμάτα πάθος αυτά κοντσέρτα για βιολί και ορχήστρα. Η αριστουργηματική Συμφωνία αρ. 40 σε Σολ ελάσσονα του Mozart που ακολουθεί, ταιριάζει θαυμάσια με τον έντονο συναισθηματισμό των Τεσσάρων Εποχών. Εύστοχα ο μουσολόγος Charles Rosen την περιγράφει ως «ένα έργο πάθους, βίας και πένθους». Συναυλίες: Λευκωσία: Τετάρτη 10 Απριλίου - Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου.

Η σειρά συναυλιών κλασικής μουσικής «Technopolis 20 Classics» στην Πάφο παρουσιάζει το κουαρτέτο εγχόρδων «Casal Quartett».

Πάφος: Πέμπτη 11 Απριλίου - Μαρκίδειο Δημοτικό Θέατρο. Λάρνακα: Παρασκευή 12 Απριλίου - Δημοτικό Θέατρο Γ. Λυκούργου, ώρα έναρξης συναυλιών 8:30 μ.μ. Πληροφορίες τηλέφωνο 22463144, www.cyso.org.cy.

Παρουσίαση βιβλίου

Οι Εκδόσεις Παπαζήση και τα Βιβλιοπωλεία Πάργα διοργανώνουν στη Λάρνακα την παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Δούκα «Με το παράξενο κοραμί» στο Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο «Αμμόχωστος» Λάρνακας. Για το βιβλίο και τον συγγραφέα θα μιλήσει ο ηθοποιός και παρουσιαστής Κωστής Κωνσταν-

τίνου Θα διαβάσουν αποσπάσματα από το βιβλίο οι: Έλενα Χελίτη, ηθοποιός, Σοφοκλής Κασκασιάνης, ηθοποιός, Γιάννης Κρητικός, τραγουδιστής-ηθοποιός, Νεοκλής Νεοκλέους, σκηνοθέτης-ηθοποιός. Την εκδήλωση θα συντονίσει ο Νίκος Ελευθερίου δημοσιογράφος. Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Λάρνακας, Λεωφ. Αρχ. Κυπριανού 18, Λάρνακα. Κυριακή 14 Απριλίου, ώρα 4:00 μ.μ.

Εκθεση χαρακτικής

Στο Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλή στη Λευκωσία παρουσιάζεται η έκθεση χαρακτικής με έργα του Έλληνα

Η έκθεση «Φανερώνματα: Όψεις του αλλόκοσμου στη ζωγραφική και το σχέδιο» αναζητεί τις εκφάνσεις του αλλόκοσμου. Ελένη Νικοδήμου (1955-2023), Πυραμίδα, 1992.

ζωγράφου και χαρακτήρα Μάριου Πράσινου. Αυτή είναι η πρώτη φορά που εκτίθεται στην Κύπρο συνολικά το χαρακτικό έργο του σημαντικού αυτού Έλληνα καλλιτέχνη. Οι επισκέπτες της έκθεσης θα έχουν την ευκαιρία να δουν ζωγραφικά έργα, μεταξοτυπίες, λιθογραφίες, χαλκογραφίες, ταπισερί, αφίσες και μια επιλογή από σπάνια και πολύτιμα βιβλία – objets d'art. Την έκθεση συνοδεύει πλούσιος κατάλογος με το συνολικό έργο της συλλογής του Γιώργου Κωστόπουλου που σχεδιάστηκε και εκτυπώθηκε ειδικά για την έκθεση στο Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλή. Ο Μάριος Πράσινος υπήρξε ένας μύστυς της μαγικής διάστασης

των εικόνων, του δραματικού διαλόγου φωτός-σκιάς και αντιμετώπιζε τη ζωγραφική ως την πλέον αρεσκυτική μορφή της γραφής. Γι' αυτόν η τέχνη ήταν πάντα το αμάλγαμα γνώσης και ενόρασης. Εγκαίνια Δευτέρα 15 Απριλίου, ώρα 6:30 μ.μ. Τα εγκαίνια θα πλαισιωθούν με ξενάγηση στην έκθεση από τον επιμελητή Μάνο Στεφανίδη, ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλή, Αμμοχώστου 55-59, Λευκωσία. Διάρκεια Έκθεσης έως 28 Δεκεμβρίου. Πληροφορίες info@printmaking.cy / www.printmaking.cy. Είσοδος ελεύθερη.

Κουαρτέτο εγχόρδων

Η σειρά συναυλιών κλασικής μουσικής «Technopolis 20 Classics» παρουσιάζει το κουαρτέτο εγχόρδων «Casal Quartett». Το Casal Quartet δημιουργήθηκε το 1996 στη Ζυρίχη της Ελβετίας. Η κουαρτέτο αποτελείται από τους Felix Froschhammer και Rachel Späth (βιολιά), τον Markus Fleck (βιολιά) και τον Andreas Fleck (τσέλο). Με περισσότερες από 1.500 συναυλίες σε πολλά μέρη του κόσμου και σε φημισμένα φεστιβάλ, το Casal Quartet έχει γοητεύσει το κοινό με τη μουσικότητά του. Το Κουαρτέτο είναι ένα από τα λίγα μεγάλα συγκροτήματα δωματίου που έχουν αποκτήσει σημαντική φήμη παίζοντας τόσο σε σύγχρονα όσο και σε ιστορικά όργανα. Το μεγάλο και ποικίλο ρεπερτόριο του κουαρτέτου εκτείνεται από τον 17ο αιώνα στη σύγχρονη μουσική διαφόρων ειδών. Το πρόγραμμα που θα παρουσιαστεί θα περιλαμβάνει έργα των Wolfgang Amadeus Mozart, Franz Schubert, Edvard Grieg και George Gershwin. Μαρκίδειο Θέατρο Πάφου, Παρασκευή 12 Απριλίου, ώρα 8:00 μ.μ. Πληροφορίες τηλέφωνο 70002420.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλ. Αποστολές Κουρούπακης • Υπεύθυνος Αι. Αι. ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιοδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΛΗΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΘΟΥΤΗΣ - ΝΑΤΣΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Μόνη στην κούρσα για CNP Cyprus η Ελληνική

Η προσφορά της τράπεζας ήταν καλύτερη από αυτή της ERGO Insurance Group, αλλά υπάρχουν σημαντικές προϋποθέσεις

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μόνο με την Ελληνική Τράπεζα (Hellenic Bank) συζητά η θυγατρική του γαλλικού ασφαλιστικού κολοσσού CNP Assurances, CNP Cyprus Insurance Holdings, για πώλησή της. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στον «μαραθώνιο» που ήταν δύο οι διεκδικητές της CNP Cyprus, η Ελληνική Τράπεζα και ο γερμανικός ασφαλιστικός κολοσσός ERGO Insurance Group, η δεύτερη αποχώρησε. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», η προσφορά της Ελληνικής Τράπεζας για την εξαγορά της CNP Cyprus και μεν ήταν καλύτερη από αυτή της ERGO, αλλά και στην προσφορά της Ελληνικής Τράπεζας υπάρχουν «αστερίσκοι». Οι «αστερίσκοι» μετουσιώνονται σε προϋποθέσεις οι οποίες είναι υπό διαπραγμάτευση, γι' αυτό εξάλλου τα δύο μέρη, CNP Cyprus και Ελληνική Τράπεζα, συζητάνε. Γίνεται λόγος εξάλλου για deal πολλών εκατομμυρίων

Εάν καταφέρει η Ελληνική Τράπεζα να εξαγοράσει την CNP Cyprus, τότε θα έχει το μεγαλύτερο μερίδιο ασφαλειών στην Κύπρο, αφού έχει άλλες δύο ασφαλιστικές, την Παγκυπριακή και τη Hellenic Life.

ευρώ, που αλλάζει άρδην τις ισορροπίες στον ασφαλιστικό κλάδο της Κύπρου.

Όπως παρουσίασε στα οικονομικά του αποτελέσματα για το 2023 ο όμιλος CNP CYPRIALIFE με τις εταιρείες του CNP CYPRIALIFE και CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ στην Κύπρο και CNP ΖΩΗΣ και CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (υποκατάστημα) στην Ελλάδα, το 2023 σε σύγκριση με το 2022 αύξησε τα έσοδα από ασφάλιστρα (premium income) κατά 15,9%. Τα ετήσια ασφάλιστρα για το 2023 έφτασαν τα 236 εκατ., έναντι 204 εκατ. το 2022. Έτσι, με καλύτερους δείκτες από αυτούς

του 2023 οι συζητήσεις μεταξύ Ελληνικής και CNP Cyprus βρίσκουν τον πωλητή σε ευνοϊκότερη θέση. Γενικότερα η εικόνα του ομίλου CNP Assurances (της μητρικής εταιρείας) ήταν πολύ καλή, αφού στα οικονομικά αποτελέσματα παρουσίασε καθαρά κέρδη 1,55 δισ. ευρώ με αύξηση 65% από το 2022, κύκλος εργασιών 35,6 δισ. ευρώ με μείωση 4% από το 2022, δείκτη κάλυψης φερεγγυότητας 253% με αύξηση 21 μονάδες από το 2022 και πράσινο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο 27,2 δισ. ευρώ με αύξηση 2 δισ. ευρώ από το 2022.

Έσοδα από ασφάλειες

Εάν καταφέρει η Ελληνική Τράπεζα να εξαγοράσει την CNP Cyprus, τότε θα έχει το μεγαλύτερο μερίδιο ασφαλειών στην Κύπρο, αφού έχει άλλες δύο ασφαλιστικές, την Παγκυπριακή και τη Hellenic Life. Όπως φαίνεται στα οικονομικά της αποτελέσματα, τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες της Ελληνικής Τράπεζας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε 14,3 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 23% σε σύγκριση με 18,6 εκατ. ευρώ το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η

Ο όμιλος CNP CYPRIALIFE με τις εταιρείες του CNP CYPRIALIFE και CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ στην Κύπρο και CNP ΖΩΗΣ και CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (υποκατάστημα) στην Ελλάδα, το 2023 αύξησε τα έσοδα από ασφάλιστρα (premium income) κατά 15,9%.

μείωση του καθαρού αποτελέσματος ασφαλιστικών υπηρεσιών κατά τη διάρκεια του 2023, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των καθαρών εξόδων από συμβόλαια αντασφάλισης, που κατέχονται κυρίως λόγω των χαμηλότερων κερδών από προμήθειες από αντασφαλιστές και των χαμηλότερων ανακτήσιμων αποζημιώσεων που έχουν πραγματοποιηθεί, και αντισταθμίστηκε εν μέρει από τα υψηλότερα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες. Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες επηρεάστηκαν επίσης αρνητικά από την αύξηση των χρηματοοικονομικών εξόδων ασφάλισης που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ως αποτέλεσμα των μεταβολών των επιτοκίων και των χαμηλών αποδόσεων, παρά την υψηλότερη απόδοση των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Αξίζει να σημειωθεί πως υπάρχει και συμμετοχή της Ελληνικής Τράπεζας κατά 18,6% στην Universal Life Insurance Public Company Limited (Universal Life), η οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανερχόταν σε 6,1 εκατ. ευρώ

(31 Δεκεμβρίου 2022: 5,8 εκατ. ευρώ) και υπολογίζεται στους μετοχικούς τίτλους που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων της.

Η Eurobank και οι ασφάλειες

Ο μεγαλομέτοχος της Ελληνικής Τράπεζας, η Eurobank, έχει και αυτή παρουσία στον ασφαλιστικό κλάδο, αφού έχει το 20% της Eurolife FFH Insurance Group και προχωρά σε εργασίες μέσω Bankassurance. Στο πλαίσιο δημοσιογραφικής αποστολής στην Αθήνα τον Μάρτιο του 2024 και ερωτηθείς σχετικά να σχολιάσει τις εξελίξεις μεταξύ Ελληνικής Τράπεζας και CNP Cyprus ο CEO της Eurobank, κ. Φωκίων Καραβίας, σημείωσε πως οι ασφαλιστικές εργασίες και γενικότερα τα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα αποτελούν βασικό κομμάτι εργασιών της τράπεζας. «Να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες των εγκρίσεων για το 55% της Ελληνικής και έκτοτε θα μελετήσουμε οτιδήποτε υπάρχει σχετικά με ασφάλειες», είχε σχολιάσει σχετικά. Ο κ. Καραβίας είχε καταλήξει πως οι τραπεζοασφάλειες παίζουν κε-

ντρικό ρόλο στον σχεδιασμό της λιανικής τραπεζικής στην Eurobank.

Όπως βρίσκουμε στα οικονομικά αποτελέσματα της Eurobank, τον Ιανουάριο του 2023 η τράπεζα πούλησε στην εταιρεία Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών, ποσοστό συμμετοχής 10,8% που κατείχε στη θυγατρική εταιρεία του ομίλου Fairfax «Grivalia Hospitality S.A.» έναντι τιμήματος 48,3 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, τον Μάρτιο και τον Νοέμβριο 2023, η Τράπεζα κατέβαλε ποσό 8,6 εκατ. ευρώ και 6,05 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα, για τη συμμετοχή της στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της «Grivalia Hospitality S.A.». Την 31 Δεκεμβρίου 2023, το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στην εταιρεία ανερχόταν σε 9,2%.

Το 2023 η τράπεζα ανανώρισε έσοδα από μερίσματα κυρίως από θυγατρικές της εταιρείες ποσού € 140 εκατ. (2022: € 204 εκατ.). Για το 2023 έλαβε μερίσμα 7 εκατ. ευρώ από τη Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών, έναντι 2022 που είχε λάβει 14 εκατ. ευρώ.

GoGordian
REAL ESTATE

Go Industrial
EXPAND YOUR BUSINESS!

Βιομηχανική αποθήκη στο Γέρι, Λευκωσία

- Βιομηχανική περιοχή Γερίου, 2,5 χλμ. από τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λεμεσού.
- Εφάπτεται σε αδιέξοδο στα ανατολικά του όρια με πρόσοψη 11μ.
- Ισόγειο με εμβαδόν 1,075 τ.μ. (975 τ.μ. βιομηχανικός χώρος και 100 τ.μ. γραφεία).
- Μεσοπάτωμα με εμβαδόν 210 τ.μ..
- Εμβαδόν τεμαχίου 3,447 τ.μ..

Ref: 5734

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€720.000

Ελλειψη πυρασφάλειας στον τουρισμό

Δεν υπάρχει νομοθετημένη ρύθμιση για την έκδοση πιστοποιητικών καταλληλότητας υποστατικών - Συζήτηση σε επιτροπή της Βουλής

Του ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΑΜΗΤΑ

Η νέα πολιτική της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου σχετικά με τον έλεγχο των υποστατικών, τα οποία δεν έχουν άδεια λειτουργίας και κατ'επέκταση ούτε πιστοποιητικό πυρασφάλειας, απασχόλησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Ουσιαστικά -και όπως προέκυψε από τη συζήτηση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη- οι καταναλωτές και τουρίστες δεν είναι ασφαλισμένοι και δυστυχώς μεγάλος αριθμός τουριστικών επιχειρήσεων δεν είναι κάτοχοι του εν λόγω πιστοποιητικού. Τα προηγούμενα χρόνια όπως λέχθηκε στην επιτροπή οι κάτοχοι τουριστικών επιχειρήσεων (εστιατόρια, ταβέρνες, ξενοδοχεία, καταστήματα κ.λπ.) καλούσαν την Πυροσβεστική η οποία προέβιαν σε έλεγχο καταγράφοντας σε μία λίστα τα σημεία που έπρεπε να προσέξουν, χωρίς όμως αυτό να ισοδυναμεί με πιστοποιητικό. Με αυτόν όμως τον τρόπο δημιουργούνται επιπλέον προβλήματα και όπως αναφέρθηκε κατά τη

Δεν μπορεί κανείς να εγγυηθεί την ασφάλεια πολιτών και καταναλωτών σε εστιατόρια ή επιχειρήσεις οι οποίες όχι μόνο δεν κατέχουν πιστοποιητικό πυρασφάλειας, αλλά ούτε άδεια οικοδομής και ακόμη χειρότερα πολεοδομική άδεια.

συζήτηση δεν μπορεί κανείς να εγγυηθεί την ασφάλεια πολιτών και καταναλωτών σε εστιατόρια ή επιχειρήσεις, οι οποίες όχι μόνο δεν κατέχουν πιστοποιητικό πυρασφάλειας, αλλά ούτε άδεια οικοδομής και ακόμη χειρότερα πολεοδομική άδεια. Ο εκπρόσωπος της Πυροσβεστικής είπε ενώπιον την επιτροπή πως: «Τα προηγούμενα χρόνια εύλογα είχαν δοθεί οδηγίες από κάποιους υπουργούς να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις, νοούμενο ότι θα έκαναν τις ενέργειες για να εξασφαλίζουν τις σχετικές άδειες και αρχιτεκτονικά σχέδια για να μπορούσαμε και εμείς να επιτρέψουμε τη λειτουργία τους. Έχουν περάσει τα πέντε χρόνια και δυστυχώς το ποσοστό των επιχειρήσεων χωρίς πιστοποιητικό πυρασφάλειας αντί να μειώνεται αυξήθηκε».

Σε ερώτηση των βουλευτών για το τι επιθεωρούσε η Πυροσβεστική τα τελευταία πέντε χρόνια ο αντιπύραρχος κ. Νίκος Λογίνος ανέφερε ότι: «Επιθεωρούσαμε μετά από οδηγίες των υπουργών παρότι δεν υπάρχει στον νόμο ρύθμιση που να επιτρέπει στην Πυροσβεστική την έκδοση ενδιάμεσου πιστοποιητικού πυρασφάλειας». Επιπρόσθετα, ακόμη και με την υιοθέτηση της πρακτικής να επιθεωρεί η Πυροσβεστική αλλά να κάνει μόνο συστάσεις χωρίς αυτές να

Τα τελευταία πέντε χρόνια το ποσοστό των επιχειρήσεων χωρίς πιστοποιητικό πυρασφάλειας αντί να μειώνεται αυξήθηκε.

Οι βουλευτές συμφωνούν επί της αρχής για άμεση δράση με στόχο την επίλυση του ζητήματος και τη διατήρηση των επιπέδων ασφαλείας των τουριστών κατά την παραμονή τους σε τέτοιες επιχειρήσεις.

θεωρούνται πιστοποιητικό επισημίας. Ωστόσο, κατά την Πυροσβεστική, πολλές επιχειρήσεις δεν είχαν ούτε τις απαραίτητες υποδομές με αποτέλεσμα να υπάρχουν εμπόδια και σε αυτό το κομμάτι. Συγκεκριμένα ο αντιπύραρχος έθεσε το ερώτημα: «Αν πάμε για απλή επιθεώρηση και το υποστατικό δεν έχει τους απαραίτητους χώρους όπως πόρτα, διαφυγής χώρο για πυροσβεστικά

κ.λπ., τότε αυτή είναι άκρην ή δεν μπορεί να διενεργηθεί».

Κενό νόμο

Ωστόσο από τις αναφορές του εκπροσώπου της Πυροσβεστικής εντύπωση προκάλεσε και το γεγονός πως έθεσε το ερώτημα: «Αν παύσει να υπάρχει η ευθύνη της Πυροσβεστικής, όπου ουσιαστικά τους έδινε μια λίστα με επισημάνσεις, τις τηρού-

σαν αυτές που είχαν την ανάλογη υποδομή. Αυτό σημαίνει πως εκείνοι που επιχειρούν τον τουρισμό χωρίς την εξασφάλιση των ενδεδειγμένων αδειών, είναι πολύ περισσότεροι από τους μισούς. Την όλη κατάσταση δεν παρέλκει να σχολιάσουν και οι βουλευτές από όλα τα κόμματα, οι οποίοι συμφώνησαν πως το όλο ζήτημα χρήζει άμεσης επίλυσης, αλλά και πως πρέπει να αντιμε-

τωπίζουν την αταξία που υπάρχει γενικότερα με τις άδειες λειτουργίας οποιουδήποτε σκοπού, ιδιαίτερα για τα τουριστικού τύπου καταλύματα. Μάλιστα ανέκρουσαν τα περί κενού νόμου λέγοντας πως μπορεί να μην υπάρχει ρητώς μέσα στον νόμο η ανάγκη για δημιουργία πλαισίου που να αφορά την πυρασφάλεια αλλά υπάρχει πρόνοια για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας, η οποία για να εκδοθεί πρέπει στον φάκελο έγκρισης να υπάρχουν και τα ανάλογα πιστοποιητικά από άλλες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, δεν στέκει το επιχείρημα του κενού της νομοθεσίας, αν και η συγκεκριμένα, όπως συμφώνησαν και οι εμπλεκόμενοι, χρήζει βελτίωσης.

Συμφωνούν τα κόμματα

Εκ μέρους του ΔΗΣΥ τον λόγο πήρε ο βουλευτής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου ο οποίος ανέφερε μεταξύ άλλων: «Το θέμα πρέπει να αρχιστεί να λύνεται άμεσα και για αυτό θα πρέπει να οριστεί μεταβατική περίοδος». Πρόσθεσε πως μια καλή αρχή είναι να μεταβληθεί η ευθύνη για επάρκεια δομής σε θέματα πυρασφάλειας στον μελετητή που κατασκευάζει και σχεδιάζει το ακίνητο. Έτσι, θα γίνει πιο εύκολη η διαδικασία.

Ο βουλευτής της ΕΔΕΚ κ. Ηλίας Μυριάνθους ανέφερε ότι: «Αρκετές τουριστικές επιχειρήσεις δεν έ-

χουν μέχρι σήμερα πάρει πιστοποιητικό πυρασφάλειας, με αποτέλεσμα να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων και των πελατών αλλά και την ίδια στιγμή δεν μπορούν να εκδώσουν πιστοποιητικό λειτουργίας». Πρόσθεσε επίσης πως «Καλούμε τις αρμόδιες υπηρεσίες να δώσουν προτάσεις ώστε να βελτιώσουμε από τη μια τις νομοθεσίες αλλά και από την άλλη να υπάρχουν βελτιώσεις στη διαδικασία και να γίνουν πιο ευέλικτοι οι τρόποι που γίνεται η επιθεώρηση πυρασφάλειας». Από πλευράς Οικολόγων ο βουλευτής του κινήματος, Σταύρος Παπαδόπουλος, ανέφερε ότι η Βουλή στην προσπάθειά της να πέσει στο ζήτημα της αδειοδότησης των ξενοδοχείων και της εστίασης, είχε δώσει περίοδο πέντε χρόνων για να βγάλουν άδειες. Όπως είπε, το πρόβλημα αυτό τα μέλη της επιτροπής συνηγόρησαν πως θα πρέπει άμεσα να δώσουν άδεια, η οποία ζητήσεται να προχωρήσουν οι άδειες λειτουργίας, αλλά μέχρι να βγουν, να βεβαιώνεται ότι για να ζητήματα πυρασφάλειας έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα.

Ο πρόεδρος της επιτροπής, Κυριάκος Χατζηγιάννης, τόνισε ότι «η πολλή γραφειοκρατία επηρέασε όλη την τουριστική βιομηχανία και τα κέντρα αναψυχής». Όπως είπε έδωσαν ένα χρόνο στην εκτελεστική εξουσία, και πρέπει

επιτέλους οι τρεις υπουργοί (Εσωτερικών, Δικαιοσύνης και Τουρισμού) να συνεννοηθούν μεταξύ τους και να καταλήξουν στο ποια θα είναι η λύση. Συνέχισε υποστηρίζοντας ότι αποσπασματικές προσεγγίσεις δεν είναι προς όφελος κανενός και δεν μπορούν να δώσουν λύση. «Θα περιμένουμε δύο βδομάδες να μας πουν τι χρειάζεται. Εμείς εκφράσαμε την ετοιμότητά μας, αν χρειάζεται κάτι από πλευράς Βουλής, να έρθουμε να πετύχουμε διορθώσεις». Καταλήγοντας τόνισε ότι η Βουλή δεν κάνει εκπώσεις σε ζητήματα ασφαλείας. Το ΑΚΕΛ δια του βουλευτή του κ. Κώστα Κώστα μεταξύ άλλων ανέφερε ότι αρκετά υποστατικά δεν έχουν άδεια οικοδομής, και θα κινδυνεύουν να κλειθούν. «Είναι ανάγκη να τεθεί μία μεταβατική περίοδος, στην οποία θα πρέπει οι ιδιοκτήτες των υποστατικών να αδειοδοτηθούν, για να μην υπάρχει πρόβλημα».

Το μπαλάκι στα υπουργεία

Στη συνεδρία συμμετείχαν και εκπρόσωποι των τριών αρμόδιων υπουργείων, του Εσωτερικών, Δι-

Τα προηγούμενα χρόνια οι κάτοχοι τουριστικών επιχειρήσεων καλούσαν την Πυροσβεστική η οποία προέβιαν σε έλεγχο καταγράφοντας τα σημεία που έπρεπε να προσέξουν, χωρίς όμως αυτό να ισοδυναμεί με πιστοποιητικό.

και ουσίας και Τουρισμού. Τον λόγο πήρε ο εκπρόσωπος του υπουργείου Δικαιοσύνης ο οποίος ανέφερε πως ως η αρμόδια αρχή για την Πυροσβεστική, δεν θα επιτρέψει την προηγούμενη πρακτική. Τόνισε επίσης ότι έως ότου βρεθεί η ενδεδειγμένη λύση, η Πυροσβεστική δεν πρόκειται να προβεί σε συστάσεις καλύπτοντας το κενό αλλά ούτε και για να εκδώσει πιστοποιητικά πυρασφάλειας παρακάμπτοντας τις νόμιμες διαδικασίες. Ούτως ή άλλως, συνέχισε ο εκπρόσωπος, για εμάς η προστασία και η ασφάλεια των πολιτών είναι η υψηλότερη σημασία και δεν πρόκειται το υπουργείο Δικαιοσύνης να δεχτεί οποιαδήποτε έκπτωση στις διαδικασίες έκδοσης. Η συνεδρία της επιτροπής ολοκληρώθηκε χωρίς κανένα αποτέλεσμα επί του θέματος. Παρόλα αυτά τα μέλη της επιτροπής συνηγόρησαν πως θα πρέπει άμεσα να δώσουν άδεια, η οποία ζητήσεται να προχωρήσουν οι άδειες λειτουργίας, αλλά μέχρι να βγουν, να βεβαιώνεται ότι για να ζητήματα πυρασφάλειας έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΣΤΑΥΡΟΥ Δ. ΜΑΛΚΙΔΗ

Το αίνιγμα της οικονομίας στις αμερικανικές εκλογές

Είναι η οικονομία, ανόητε! Το σύνθημα αυτό, που αποδίδεται στον σύμβουλο στρατηγικής της προεδρικής εκστρατείας του 1992 για λογαριασμό του Μπιλ Κλίντον, καταδεικνύει την ικανότητα της οικονομίας να καθορίσει αποφασιστικά τα αποτελέσματα των προεδρικών εκλογών. Λαμβάνοντας υπόψη τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της αμερικανικής οικονομίας, μπορούμε να σχηματίσουμε μια αρκετά ξεκάθαρη και αιτιολογημένη εικόνα. Εν μέσω μιας ιστορικής επιθετικής νομοματικής σύσφιξης, η αμερικανική οικονομία μεγεθύνθηκε με ρυθμό 3,2% το τελευταίο τρίμηνο του 2023, η ανεργία παραμένει στο χαμηλότερο σημείο των τελευταίων 50 χρόνων, ο πληθωρισμός είναι σε απόσταση αναπνοής από τον στόχο του 2%, ενώ ο μέσος μισθός αυξάνεται ταχύτερα από τον πληθωρισμό. Τέλος, τα νομοσχέδια βιομηχανικής πολιτικής (CHIPS, IRA) του προέδρου Μπάιντεν έχουν προκαλέσει μια έκρηξη στις βιομηχανικές επενδύσεις πρόσφατης και υψηλής τεχνολογίας.

Παρ' όλα αυτά, στην πλειονότητά τους οι έρευνες καταναλωτικού αισθήματος, οικονομικής κατάστασης και

προσδοκιών απεικονίζουν χαμηλά επίπεδα ικανοποίησης αλλά και αποδοχής των πολιτικών Μπάιντεν. Στις 2/3 η δημοσκόπηση των New York Times αποκάλυπτε πως «Η πλειοψηφία των ψηφοφόρων πιστεύει ότι η οικονομία είναι σε κακή κατάσταση». Με τις εκλογές του Νοεμβρίου του 2024 να πλησιάζουν, κοινωνικοί επιστήμονες και σύμβουλοι στρατηγικής προσπαθούν να εξηγήσουν το αίνιγμα της δυσαρμονίας στατιστικών στοιχείων και πεποιθήσεων.

Μια πρώτη εικόνα σχετικά με τη δυσαρρέσκεια των καταναλωτών έχει να κάνει με τον πληθωρισμό. Μπορεί οι μισθοί να έχουν αυξηθεί ανάλογα ή και γρηγορότερα από τις τιμές (άρα και η αγοραστική δύναμη), αλλά η καθημερινή παρατήρηση ενός υψηλότερου απόλυτου επιπέδου τιμών δίνει την αίσθηση επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης. Οι καταναλωτές, για παράδειγμα, παρατηρούν σχεδόν καθημερινά τις αυξημένες τιμές στα τρόφιμα αλλά αδυνατούν να αποκρυσταλλώσουν κατά πόσον οι αυξήσεις που βλέπουν με μικρότερη συχνότητα στις μισθούς τους έχουν κάνει σχετικά πλουσιότερους.

Στις 2/3 η δημοσκόπηση των New York Times αποκάλυπτε πως «Η πλειοψηφία των ψηφοφόρων πιστεύει ότι η οικονομία είναι σε κακή κατάσταση».

Επιπροσθέτως, μια πρόσφατη έρευνα από επιφανή ομάδα οικονομολόγων αποδίδει την καταναλωτική δυσαρρέσκεια στον αυξημένο κόστος του χρήματος μετά την αύξηση των επιτοκίων από τη Fed. Οι αυξημένες δόσεις που πλέον απαιτούνται για στεγαστικά δάνεια και

πιστωτικές κάρτες δεν αντιπροσωπεύονται στον δείκτη τιμών καταναλωτή και στον πληθωρισμό. Έτσι, το μέτρο που χρησιμοποιείται ευρέως για να προσεγγιστεί το κόστος ζωής και βαίνει μειούμενο δεν λαμβάνει υπόψη του την παράμετρο αυτή. Καταλήγοντας συνεπώς

ότι μπορεί η αγοραστική δύναμη του καταναλωτή να αυξάνεται με βάση τον πληθωρισμό, αλλά το επιπλέον κόστος των αυξημένων επιτοκίων συνεχίζει να επιβαρύνει τον οικογενειακό προϋπολογισμό. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί γιατί τα επίπεδα ικανοποίησης παραμένουν χαμηλά.

Μια εναλλακτική ερμηνεία αποδίδει την απουσία στατιστικών και πεποιοτήσεων στην πόλωση στις απαντήσεις των οικονομικών ερευνών ανάλογα με την πολιτική προτίμηση. Οι καταναλωτές τείνουν να απαντούν ότι οι οικονομικές συνθήκες είναι καλές όταν το κόμμα τους ασκεί διακυβέρνηση και αντιστρόφως. Καθώς οι απαντήσεις που προέρχονται από τους υποστηρικτές του Δημοκρατικού Κόμματος προσεγγίζουν πιο στενά τα οικονομικά δεδομένα, η τωρινή έντονη δυσαρρέσκεια των Ρεπουμπλικανών ψηφοφόρων στρεβλώνει αρνητικά το γενικό επίπεδο ικανοποίησης.

Τέλος, μια άλλη απλούστερη εξήγηση δίνει έμφαση στην υστέρηση μεταξύ θετικών οικονομικών στοιχείων και βελτίωσης του οικονομικού κλίματος. Οι καταναλωτές που γενικότερα δεν

παρακολουθούν στενά τα στατιστικά στοιχεία χρειάζονται χρόνο μέχρι να αντιληφθούν τις τρέχουσες εξελίξεις και να τις ενσωματώσουν στις απόψεις τους περί της οικονομίας και των προοπτικών τους οικονομικών. Αν ισχύει το τελευταίο, τους επόμενους μήνες στην πορεία προς τις εκλογές θα δούμε μια τόνωση του καταναλωτικού αισθήματος.

Αντιθέτως, μια πιο αιρετική άποψη διατείνεται ότι δεν πρέπει να δίνουμε τόση σημασία σε δημοσκοπήσεις, καθώς περιέχουν υπερβολικό «θόρυβο» από την ατελή πληροφόρηση που λαμβάνει ο κάθε πολίτης. Επιπροσθέτως, προς επίρρωση του παραπάνω επιχειρήματος, η πόλωση καθιστά τις έρευνες λιγότερο αξιόπιστες. Αντ' αυτού μπορούμε να παρατηρήσουμε την καταναλωτική διαπίπωση ώστε να σχηματίσουμε άποψη με βάση τι πράττει ο καταναλωτής και όχι τι πιστεύει. Εκεί η εικόνα είναι ξεκάθαρη: οι Αμερικανοί ζοδεύουν από το 2021 και έπειτα σημαντικά παραπάνω από την προϋπάρχουσα τάση.

Ο κ. Σταύρος Δ. Μαλκίδης είναι Hayek fellow στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης.

Τρεις συν μία προκλήσεις για τον νέο διοικητή

Ευρωστία τραπεζών, αποτύπωμα στην κοινωνία, τα εσωτερικά της Κεντρικής και η φήμη της χώρας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ένα νέο κεφάλαιο ανοίγει με τον διορισμό του κ. Χριστόδουλου Πατσαλίδη ως νέου διοικητή στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, όμως το έργο που έχει να παράξει δεν θα είναι εύκολο. Από τις 11 Απριλίου αναλαμβάνει και επισήμως καθήκοντα ο εκλεκτός του προέδρου Χριστόδουλου, ενώ ο απερχόμενος διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, ο κ. Κωνσταντίνος Ηροδότου, θα έχει τα νήια της ΚΤΚ μέχρι και σήμερα 10 Απριλίου, οπότε και θα εκπροσωπήσει τη χώρα στο συμβούλιο στη Φρανκφούρτη. Τρεις συν μία οι προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει ο νέος διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, με την πρώτη να είναι η σταθερότητα και η χρηστή λειτουργία-επιτελεία των τραπεζών, η δεύτερη έχει σχέση με δράσεις των τραπεζών οι οποίες έχουν αποτύπωμα στην κοινωνία, ενώ η τρίτη πρόκληση αφορά στην λειτουργία και αναδιοργάνωση-εσωτερικό της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Πέραν των τριών προκλήσεων, υπάρχει και μια τέταρτη, η οποία αφορά τη διατήρηση της καλής φήμης-εικόνας της χώρας σε διεθνές επίπεδο.

Η νούμερο ένα πρόκληση αφορά στο τραπεζικό σύστημα της χώρας, με τις προκλήσεις παρά τους καλούς δείκτες των τραπεζών, να είναι πολ-

Οι οικοί αξιολόγησης να μην έχουν πει πολλάκις για τα έργα-τομές που έχουν προχωρήσει οι τράπεζες από τον καιρό της κρίσης και μετέπειτα, εντούτοις κάθε «ριπόρτ» τους συνοδεύεται με πράγματα που υπογραμμίζουν και που χρήζουν προσοχής.

λές. Οι οικοί αξιολόγησης να μην έχουν πει πολλάκις για τα έργα-τομές που έχουν προχωρήσει οι τράπεζες από τον καιρό της κρίσης και μετέπειτα, εντούτοις κάθε «ριπόρτ» τους συνοδεύεται με πράγματα που υπογραμμίζουν και που χρήζουν προσοχής. Οι τράπεζες είναι στην παρούσα φάση εύρωστες και με ισχυρούς κεφαλαιακούς δείκτες, όμως η Κεντρική Τράπεζα πρέπει να τις έχει «από κοντά» και εάν δει κακές πρακτικές θα πρέπει να κρούει τον κώδωνα του κινδύνου. Στην παρούσα φάση τα κεφάλαια των κυπριακών τραπεζών είναι σε υψηλότερα ποσοστά από τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά, ενώ για τα επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων παρατηρείται πως το βάρος πέφτει στις μικρότερες τράπεζες που δεν έχουν δείξει τα ίδια δείγματα γραφής μείωσής τους, όπως έκαναν τα μεγάλα πιστωτικά ιδρύματα. Παράλληλα, ως συνέπεια της αύξησης των επιτοκίων από το καλοκαίρι του 2022 οι τράπεζες παρουσιάζουν αυξημένη κερδοφορία λόγω της υπερβάλλουσας ρευστότητας σε καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες. Η κερδοφορία αυτή θα συνεχίσει να υφίσταται και για το τρέχον έτος, αλλά από το 2025 θα φθίνει. Έτσι, οι επόμενες θα πρέπει να πιέσουν τις τράπεζες να κάνουν όσες διορθωτικές κινήσεις δύνανται να κάνουν στο «παράθυρο ευκαιρίας-άνεσης» που τους έχει ανοιχθεί, και όταν σταματήσει να υπάρχει, αυτά τα μεγάλα κέρδη λόγω επιτοκίων να τα έχουν εκμεταλλευθεί ορθά. Πρόσθετα, οι προκλήσεις της πράσινης ανάπτυξης-κλιματικής αλλαγής που θα διαμορφώσουν νέα δεδομένα για τις τράπεζες είναι προ των πυλών και οι επόμενες θα πρέπει να τους το υπενθυμίζουν ανά τακτά χρο-

νικά διαστήματα. Πρόκληση επίσης για τις τράπεζες είναι και η υιοθέτηση της τεχνολογίας, απαραίτητη πτυχή που είναι επένδυση για το παρόν και το μέλλον.

Κοινωνικό αποτύπωμα

Δεύτερη μεγάλη πρόκληση για τον νέο διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, κ. Χρ. Πατσαλίδη, σχετίζεται με το αποτύπωμα των εποχών που έχουν στην κοινωνία. Την τελευταία 4ετία με πολέμους και πανδημία οι επόμενες σε συνεργασία με την κυβέρνηση προχώρησαν σε αποφάσεις που σχετίζονταν με αναστολή δόσεων δανείων για μήνες. Οι κεντρικές τράπεζες διαδραματίζουν επίσης ρόλο με κοινωνικό αποτύπωμα στην οικονομία, αφού αποφάσεις που σχετίζονται με τα επιτόκια για παράδειγμα, είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τον πληθωρισμό και μπορούν έτσι να δοθούν «ανάσες

Νέα σελίδα ανοίγει στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με τον διορισμό του Χριστόδουλου Πατσαλίδη ως νέου διοικητή, σε διαδοχή του Κωνσταντίνου Ηροδότου.

Οδικός έρανος σε όλες τις πόλεις:
Πέμπτη 11 Απριλίου

Πορεία:
Κυριακή 7 Απριλίου | Λεμεσός
Κυριακή 14 Απριλίου | Λευκωσία,
Λάρνακα, Αμμόχωστος, Πάφος

Άδεια Εράνου Υπουργείου Εσωτερικών: Ν.Π. 73/2023

www.bankofcyprus.com/NaEisaiEkei

στην οικονομία», ή αντιθέτως να μειώσουν το «οξυγόνο». Έτσι, είναι πρόκληση μεγάλη για τον νέο τραπεζίτη να λάβει τις σωστές αποφάσεις όταν αυτές χρειαστούν, και να μην υπάρξει αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της χώρας.

Παράλληλα, παρατηρείται ακόμα ότι υπάρχει στα κυπριακά δεδομένα μεγάλη ψαλίδα μεταξύ δανειστικών και καταθετικών επιτοκίων. Θα έχει ενδιαφέρον πώς ο νέος τραπεζίτης θα πείσει τις τράπεζες να μη συνεχίσει να υπάρχει αυτό το «κενό» μεταξύ δανειστικών και καταθετικών επιτοκίων, καθώς τα καταθετικά επιτόκια δυστυχώς –αν και έγιναν προσπάθειες να ψηλώσουν– οι τράπεζες τα έχουν μειώσει ξανά.

Εσωτερικά της Κεντρικής

Μεγάλη πρόκληση για τον νέο διοικητή θα είναι να φτιάξει «τα του οίκου του». Την τελευταία 5ετία επί Ηροδότου έγιναν τομές, αφού η Κεντρική Τράπεζα που παρέλαβε το 2019 είχε 27 διαφορετικές κλίμακες και πέντε πυραμίδες ανέλιξης. Πλέον υπάρχει μία και μόνο πυραμίδα ανέλιξης, με 10 διαφορετικές κλίμακες, ιδέα που ήταν από το 2016. Παρόλα αυτά, στο εσωτερικό της Κεντρικής Τράπεζας έχει μεγάλα περιθώρια βελτιστοποιήσεων και θα έχει μεγάλο ενδιαφέρον για το πώς θα χειριστεί αυτό το μεγάλο κεφάλαιο ο κ. Πατσαλίδης. Εξάλλου, όποιον τραπεζικό ρωτήσει στην Κύπρο, θα σου πει πως το πρόβλημα της Κεντρικής Τράπεζας είναι στο εσωτερικό της, με τις απόψεις να δίσταται. Κυριαρχεί η άποψη πως έχει ανεπαρκή στελέχωση, ενώ άλλοι αναφέρουν πως η κουλτούρα είναι να τείνει πιο πολύ προς το Δημόσιο, παρά σε χειρισμούς που παραπέμπουν σε «καλοκουρδισμένο» ρόλο. Όπως και να έχει, σίγουρα υπάρχει χώρος για βελτίωσή της.

Διατήρηση καλής φήμης

Μία πρόκληση η οποία υπάρχει πάντα στον παρονομαστή της εξίσωσης αφορά στη διατήρηση της καλής φήμης της Κύπρου. Η Κεντρική συμμετείχε από το 2015 ενεργά στην προσπάθεια βελτίωσης της εικόνας της Κύπρου στο κεφάλαιο «ξέλιμμα», εξ ου και οι τράπεζες κατάφεραν να είναι τα «καλά παιδιά» στις διεθνείς αξιολογήσεις και να δείχνουν το παράδειγμα σε άλλες επαγγελματικές ομάδες. Λιγότερο στους λογιστές και περισσότερο στους δικηγόρους. Υπήρξαν εκθέσεις της Moneyval από το 2020 που αναφέρουν το τι έκαναν οι τράπεζες και πόσο εναρμονισμένες είναι πλέον με τις γραμμές για την καταπολέμηση του ξελιμμάτος μάρου χρήματος.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των ΧΩΛΓΚΕΡ ΣΜΙΕΝΤΙΝΓΚ, ΦΕΛΙΞ ΣΜΙΝΤ και ΣΑΛΟΜΟΝ ΦΙΝΤΛΕΡ*

Αντίστροφη μέτρηση για μείωση των επιτοκίων

Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη εξακολουθεί να υποκαρπεί με τόσο γρήγορο ρυθμό όσο και όταν ανερχόταν μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η οποία και προέκρινε εκτίναξη στις τιμές ενέργειας και τροφίμων το 2022. Τα νοικοκυριά στην Ευρωζώνη σήμερα πληρώνουν κατά τη λιγότερο για τα καύσιμα και τη θέρμανση από ό,τι τα προηγούμενα δύο χρόνια. Ο πληθωρισμός των τροφίμων αποκλιμακώνεται ραγδαία και η μετατόπιση από τις ελλείψεις προμηθειών στα πλεονασματικά αποθέματα λόγω χαμηλής ζήτησης πιέζει τις τιμές των αγαθών πλην ενέργειας. Ο αντίκτυπος των ευμετάβλητων τιμών ενέργειας του 2023 και η επαναφορά του ΦΠΑ στο φυσικό αέριο των νοικοκυριών στη Γερμανία από το 7% στο συννηθισμένο 19% ίσως επιβραδύνει τον αντιπληθωρισμό τους προεξέχει μήνες. Εντούτοις οι τιμές κονδριακής για το αέριο και το ηλεκτρικό ρεύμα υποδηλώνουν ότι ακολουθούν ακόμη καλύτερα νέα για τα νοικοκυριά. Εμείς αναμένουμε τον πληθωρισμό της Ευρωζώνης να εξασθενήσει σε επίπεδα χαμηλότερα του 2% ετιώς από τα

τέλη του καλοκαιριού έως την ερχόμενη άνοιξη.

Η ανακούφιση από την αποθέρμανση των τιμών ενέργειας και των τιμών ορισμένων ειδών διατροφής πιθανολογούμε ότι θα έχει εξαιρετική έως τα μέσα του 2025. Οι προς τα κάτω πιέσεις στις τιμές των αγαθών πλην της ενέργειας ίσως σταματήσουν του χρόνου, ενόσω η νεότευκτη ανάκαμψη στον παγκόσμιο κλάδο της μεταπο-

Εκτιμούμε ότι ο πληθωρισμός θα υποχωρήσει κάτω του 2% από τα τέλη του καλοκαιριού έως την άνοιξη.

νης επιταχύνεται. Η δε ΕΚΤ από πλευράς της προβλέπει ότι ο πληθωρισμός, που σχετίζεται με την πορεία των μισθών, θα εξασθενήσει σε μόλις 3,1% το 2026, αν κι εμείς διαφωνούμε. Δεδομένου ότι οι ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό οξύνονται, εκτιμάμε ότι η αύξηση των μισθών θα διαμορφωθεί στο ομαλό 4% ύστερα από βραχυ-

πρόθεσμη αστάθεια. Καθώς η οικονομία θα επανέρχεται στην κανονικότητα το 2025 και το 2026, οι επιχειρήσεις θα έχουν μεγαλύτερο περιθώριο να μετακυλίσουν το πλήρες κόστος των υψηλότερων μισθών στο καταναλωτικό κοινό, αντί να πληγούν τα δικά τους περιθώρια κέρδους. Ως αποτέλεσμα, ο γενικός δείκτης πληθωρισμού και ο δομικός πληθωρισμός ίσως αναθερμανθούν στο 2,5% το 2026.

Αναφορικά με τα επιτόκια, τέλος, από μέρους μας είχαμε προηγουμένως προβλέψει τέσσερις μειώσεις της τάξεως των 25 μ.β. εκάστη από φέτος τον Ιούνιο και έως το επιτόκιο καταθέσεων φθάσει το 3% το πρώτο τρίμηνο του 2025. Παρά ταύτα, εάν ο γενικός δείκτης βρεθεί κάτω του 2% στα τέλη του 2024 και στις αρχές του 2025, και κάπως αποδυναμωθεί ο δομικός, πιθανώς να παρακινήσει η ΕΚΤ να περικόψει το επιτόκιο καταθέσεων στο 2,5% έως τα μέσα του επόμενου έτους.

* Οι κ. Χόλγκερ Σμιεντινγκ, Φελίξ Σμιντ και Σαλόμον Φιντλερ είναι οικονομολόγοι της Berenberg Bank.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΟΥΓΚΟ ΝΤΙΣΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Η πράσινη κυριαρχία της Κίνας

Ενας εμπορικός πόλεμος Κίνας και Δύσης για τα πράσινα αγαθά δεν ενδεικνύεται για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, αλλά πιθανώς να επιβραδύνει την υπερθέρμανση. Οσο το Πεκίνο πλημμυρίζει τον κόσμο με φθηνά πράσινα αγαθά, οι πλούσιες χώρες και ορισμένες αναδυόμενες θα θέτουν εμπορικούς φραγμούς. Η ενεργειακή μετάβαση θα καθυστερήσει διότι τα πληρώσματα περισσότερο για την καθαρή τεχνολογία από ό,τι διαφορετικά. Ομως, η πληθώρα ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών συλλεκτών, μπαταριών και άλλων παρόμοιων προϊόντων θα την επισπεύσει αλλού. Θεωρητικά, ο βέλτιστος τρόπος για να μην καίγεται ο πλανήτης θα ήταν το υψηλό τιμήμα στο διοξειδίο του άνθρακα (CO2). Η τιμολόγησή του είτε είναι χαμηλότερη είτε ανύπαρκτη. Εν τω μεταξύ, κάθε κράτος επιθυμεί ένα κομμάτι από τις ταχέως αναπτυσσόμενες πράσινες βιομηχανίες.

Η Κίνα κυριαρχεί ήδη στις «τρεις νέες» βιομηχανίες, τα φωτοβολταϊκά, τα ηλεκτρικά οχήματα και τις μπαταρίες. Αυτό αποδίδεται στις επιδοτήσεις, στην καλή της μεταποίηση και στις οι-

κονομίες κλίμακας. Οι κινεζικές επενδύσεις στην καθαρή τεχνολογία αυξήθηκαν περίπου 40%, στα 890 δισ. δολάρια. Η τιμή των ηλεκτρικών συλλεκτών μειώθηκε 42% πέρυσι και 50% των μπαταριών. Η Κίνα εζήγε για λίγο την πλεονάζουσα παραγωγή σε ηλεκτρικούς συλλέκτες, διατηρώντας το 88% της αγοράς εκτός συνόρων.

Η ίδια διαδικασία ξεκινάει τώρα με τις μπαταρίες, οι οποίες κατείχαν το

Οι κινεζικές επενδύσεις στην καθαρή τεχνολογία αυξήθηκαν πέρυσι 40%, στα 890 δισ. δολάρια.

28% της αγοράς εκτός Κίνας πέρυσι, και τα ηλεκτρικά οχήματα, που είχαν το 11%. Άλλες χώρες, που προηγουμένως έχασαν τις βιομηχανίες χάλυβα, αλουμινίου και ηλιακής ενέργειας από την Κίνα, αντιδρούν γρηγορότερα τώρα, λέει η Γουέντι Κάτλερ, πρώην αναπληρώτρια αντιπρόσωπος εμπορίου των ΗΠΑ και τώρα στο Ινστιτούτο Κοινο-

νομίας Πολιτικής Ασίας. Η Ε.Ε. ξεκίνησε έρευνα για αντιντάμπινγκ κατά των κινεζικών ηλεκτρικών οχημάτων. Η Ν. Κορέα και η Ιαπωνία ανησυχούν επίσης, όπως και οι βιομηχανοποιημένες αναδυόμενες, Τουρκία, Ινδία και Βραζιλία. Το μεγαλύτερο σημείο ανάφλεξης θα είναι μεταξύ Ουάσιγκτον - Πεκίνου. Οι πράσινες επιδοτήσεις της Ουάσιγκτον και οι υφιστάμενοι δασμοί 27,5% στις κινεζικές εισαγωγές αυτοκινητών ίσως να μην επαρκούν να σταματήσουν μια εισροή οχημάτων από την Κίνα, όπως τονίζει η Κάτλερ.

Εν τω μεταξύ, μια πληθώρα κινεζικών ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών συλλεκτών και μπαταριών θα ωθήσει τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών στον υπόλοιπο κόσμο. Κοιτάξτε τις ΑΠΕ. Ο κόσμος μπορεί να παράγει 1.262 γιγαβάτ έως το 2030, αλλά θα εγκαταστήσει μόνον 498 γιγαβάτ. Εάν η διαθεσιμότητα ήταν 800 γιγαβάτ, τότε η παραγωγή με γαϊάνθρακα της Κίνας θα μειωνόταν 20% έως το 2030 και η παραγωγή με ορυκτά από τις Ν. Αμερική, Αφρική, Νοτιοανατολική Ασία και Μ. Ανατολή θα ελαττωνόταν 25% συνολικά.

Στην τελική ευθεία η μεταρρύθμιση Τ.Α.

Οι εκκρεμότητες που έκλεισαν και οι ανησυχίες που παραμένουν – «Σαφάρι» επαφών άρχισε το υπουργείο Εσωτερικών

Του ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Λιγοστεύει ο χρόνος και αδειάζει η κλεψύδρα για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης την 1η Ιουλίου, με το υπουργείο Εσωτερικών να έχει προγραμματίσει για αυτόν τον μήνα συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να ενημερωθεί για τις εκκρεμότητες που έκλεισαν, αλλά και τα ανοικτά ζητήματα, με το λογισμικό «ΕΥΑΓΟΡΑΣ» να προκαλεί στο υπουργείο τη μεγαλύτερη ανησυχία. Το στοίχημα για ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα δεν μπορεί να είναι άλλο από την ολοκλήρωση στον απαιτούμενο βαθμό των τριών επιπέδων προετοιμασιών, για τους ΕΟΑ, τους δήμους και τις κοινότητες. Πρόκειται για τους τρεις πυλώνες της μεταρρύθμισης, οι προετοιμασίες των οποίων κινούνται μέχρι τη δεδομένη στιγμή με διαφορετικούς ρυθμούς και διαφορετικές ταχύτητες.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών του υπουργείου για σχηματισμό αυτόν τον μήνα μίας ξεκάθαρης εικόνας, εντάσσεται και η συνάντηση χθες, Τρίτη, του υπουργού Εσωτερικών, Κωνσταντίνου Ιωάννου, με την Εκτελεστική Επιτροπή της Ένωσης Δήμων Κύπρου. Αναφορικά με το καυτό θέμα του πληροφοριακού συστήματος «ΕΥΑΓΟΡΑΣ», το υπουργείο ανησυχεί λόγω της παρουσίας προβλημάτων, παρά τις διαβεβαιώσεις, τόσο της Ένωσης Δήμων όσο και της αναδόκου εταιρείας, ότι θα παραδοθεί πριν την 1η Ιουλίου. Όπως όλα δείχνουν, ο Δήμος Λευκωσίας, που παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα για το θέμα και είναι συγχρόνως με τη συνένωση τεσσάρων μεγάλων δήμων το μεγαλύτερο στοίχημα της μεταρρύθμισης, θα προχωρήσει με ένα σχέδιο Β, συνενώνοντας τα υφιστάμενα συστήματα, μέχρι να λειτουργήσει το «ΕΥΑΓΟΡΑΣ». Σε περίπτωση που υπάρξει καθυστέρηση στη λειτουργία του «ΕΥΑΓΟΡΑΣ», η μετάπτωση των δεδομένων στο σύστημα θα γίνει μετά την 1η Ιουλίου.

Στη συνάντηση της Τρίτης ο πρόεδρος της Ένωσης Δήμων, Ανδρέας Βύρας, ανέφερε ότι καταβάλλεται προσπάθεια να υπερπηδηθούν τα προβλήματα που προκύπτουν, ώστε το σύστημα να παραδοθεί έγκαιρα στους δήμους. Σημειώσε επίσης ότι από την 1η Απριλίου το σύστημα εφαρμόζεται πιλοτικά σε δύο δήμους, με σκοπό να εντοπιστούν εκ των προτέρων τυχόν αδυναμίες του, ώστε να βελτιωθούν μέχρι την καθολική εφαρμογή του σε όλους τους δήμους.

«Κλειδώσαν» τα κτίρια

Τόσο για τους ΕΟΑ όσο και για τους δήμους το ζήτημα των κτιριακών εγκαταστάσεων λύθηκε σε μεγάλο βαθμό. Για τους ΕΟΑ, όπου μέχρι πρόσφατα παρουσιαζόταν το μεγάλο πρόβλημα,

Τόσο για τους ΕΟΑ όσο και για τους δήμους το ζήτημα των κτιρίων λύθηκε, όμως παραμένει το αγκάθι του συστήματος «ΕΥΑΓΟΡΑΣ», με τον νέο Δήμο Λευκωσίας να προχωρά σε Σχέδιο Β.

Μετατέθηκε για μετά την 1η Ιουλίου η απόφαση για την έδρα κάθε συμπλέγματος κοινοτήτων, καθώς υπάρχουν κοινότητες που δεν «τα βρίσκουν».

Οι εξελίξεις είναι οι εξής: Ο ΕΟΑ Λευκωσίας θα στεγαστεί στο κτίριο του Συμβουλίου Υδατοπρομηθειας Λευκωσίας (ΣΥΛ) στη Λεωφόρο Αθαλάσσιας. Έχουν ανακαινιστεί τα κτίρια εκεί, ενώ κτιζονται νέες πτέρυγες, οι οποίες, σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα, θα παραδοθούν μέχρι το τέλος Ιουνίου. Στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου, που μέχρι τελευταίως ήταν το μεγαλύτερο πρόβλημα, εξερεύνησαν τελικά κτίρια. Πρόκειται για τα πρώην κτίρια της ΣΠΕ Παραλιμνίου. Στη Λεμεσό ενοικιάστηκε χώρος, ενώ στην Πάφο ο ΕΟΑ θα στεγαστεί στα υφιστάμενα κτίρια του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Τέλος, στη Λάρνακα έχει ε-

ξυρευθεί ο χώρος και στην παρούσα φάση καταβάλλεται, σύμφωνα με το υπουργείο Εσωτερικών, προσπάθεια να λυθούν ορισμένες μικρές διαφορές, για να υπογραφεί η σύμβαση.

Για τους δήμους οι εκκρεμότητες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις είναι σε μεγάλο βαθμό ήδη λυμένες, με την έννοια ότι τροχιοδρομήθηκε ποιες υπηρεσίες στεγάζονται και στους υπό συνένωση δήμους. Το μεγαλύτερο στοίχημα παραμένει η Λευκωσία, όπου το κτίριο του νυν Δήμου Αγίου Δομετίου είναι πάρα πολύ παλιό και απαιτεί επιδιορθώσεις, ενώ παραμένουν μικρές, σύμφωνα με το υπουργείο Εσωτερικών, εκκρεμότητες σε σχέση με τον διαχωρισμό των υπηρεσιών.

Μεταφορά προσωπικού

Όσον αφορά την αδειοδότηση της ανάπτυξης στους ΕΟΑ και συγκεκριμένα το προσωπικό που θα τους στελεχώσει, ήδη έχει γίνει καταγραφή όλων των υπαλλήλων που εργάζονται στις 46 σημερινές πολεοδομικές και οικοδομικές αρχές και σύντομα θα ενημερωθούν όσοι θα μετακινηθούν από την 1η Ιουλίου στους νέους οργανισμούς. Για το θέμα

αυτό, είναι αυτό το διάστημα σε συνεννόηση η Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης του υπουργείου Εσωτερικών με τον διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας, τους δημάρχους και τους ε-πάρχους, ενώ μετά από διαβουλεύσεις έχουν υπερπηδηθεί, όπως διαβεβαιώνεται από το υπουργείο, εκκρεμότητες που αφορούσαν άρνηση προσωπικού να μεταφερθεί, με τις αποφάσεις να είναι τελεωμένες. Για την ώρα, νοσημένους ότι η απόφαση του προσωπικού θα πρέπει να είναι σύννομη, απαιτείται να περάσουν από τη Βουλή οι Περι Δήμων Νόμος του 2022 και Περι Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμος του 2022. Όπως δήλωσε ο υπουργός Εσωτερικών το περασμένο Σάββατο, σε κάποιες επαρχίες θα αποσπαστεί μεγαλύτερος αριθμός προσωπικό από εκείνον που ζήτησαν οι διαχειριστές έργου. Μάλιστα, όταν οι αποσπασμένοι λειτουργοί θα πάνε την 1η Ιουλίου στους ΕΟΑ, θα έχουν την επιλογή είτε να διεκδικήσουν μόνιμες θέσεις στον ΕΟΑ, είτε μόνιμη μεταφορά, διότι θα δοθεί και η δυνατότητα στους υπαλλήλους των δήμων, εάν το επιθυμούν, να μεταφερθούν σε αντίστοιχ

Από την 1η Απριλίου, το σύστημα «ΕΥΑΓΟΡΑΣ» εφαρμόζεται πιλοτικά σε δύο δήμους, με σκοπό να εντοπιστούν εκ των προτέρων τυχόν αδυναμίες.

μόνη θεση στον νέο Οργανισμό. Σύμφωνα με το υπουργείο Εσωτερικών, με αυτόν τον τρόπο κερδίζει και ο δήμος, διότι αποφορτώνεται από προσωπικό, το οποίο μπορεί να μην το χρειάζεται μελλοντικά, αλλά κερδίζει και ο ΕΟΑ, γιατί αυτόματα μετατάσσεται το προσωπικό εκεί.

Οι εκκρεμότητες αιτήσεις

Το βαρίδι του μεγάλου αριθμού φακέλων αιτήσεων για εξασφάλιση πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών (περίπου 20.000, σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα του υπουργείου) αναμένεται να μεταφερθεί στους νέους ΕΟΑ. Ωστόσο οι 105 έκτακτοι υπά-

Διαφωνούν για τις έδρες κοινοτήτων

Οι κοινότητες φαίνεται να κινούνται με γοργούς ρυθμούς και να βρίσκονται σε καλύτερη θέση όσον αφορά τις προετοιμασίες για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης, σε σύγκριση με τους δήμους. Μία εκκρεμότητα που δεν έκλεισε, είναι ο καθαρισμός από τα προσωρινά συμβούλια της έδρας για κάθε συμπλέγμα κοινοτήτων, κάτι που δεν πέρασε από τη Βουλή, στο τροποποιητικό νομοσχέδιο τελευταίας, καθώς ορισμένα συμβούλια διαφωνούν και δεν έχουν καταλήξει. Αποφασίστηκε να δοθεί παράταση και οι έδρες να καθοριστούν από τα συμβούλια που θα συσταθούν μετά την 1η Ιουλίου. Στο μεταξύ, όπως έχει γίνει για τους νέους δήμους και τους ΕΟΑ, έχουν ετοιμαστεί τα οργανογράμματα και για τα νέα συμπλέγματα. Επίσης πάρθηκε πρόσφατα η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να χρηματοδοτηθεί η στελέχωση των συμπλεγμάτων παροχής υπηρεσιών έναν περίπου χρόνο μετά την 1η Ιουλίου, με 3 εκατομμύρια περίπου ευρώ ετησίως. Στην παρούσα φάση αντικείμενο συζήτησης μεταξύ υπουργείου και Ένωσης Κοινοτήτων είναι η κατανομή της αυξημένης χορηγίας.

λλοι, που προσλήφθηκαν από τις αρχές Ιανουαρίου, με στόχο να στελεχωθούν μαζί με παλιούς και εμπειρους υπαλλήλους τους νέους Οργανισμούς, άρχισαν να μαθαίνουν και να αποιδούν, όπως διαβεβαιώνει το υπουργείο με βάση την ανατροφοδότηση που έχει. Το στοίχημα είναι αυτό το προσωπικό που θα μεταφερθεί, να είναι πλέον και έμπειρο, ώστε να συνεχίσει με γοργούς ρυθμούς την εξέταση των αιτήσεων. Σημειώνεται πως από τις 10 Ιουνίου, την αμέσως επόμενη μέρα των εκλογών, οι υπηρεσίες δεν θα δέχονται αιτήσεις, καθώς θα δοθεί μία μεταβατική περίοδος τριών εβδομάδων, για να γίνει η μεταφορά φακέλων και αρχείων, αλλά και η τακτοποίηση του προσωπικού στις νέες κτιριακές εγκαταστάσεις. Ως θετικό στοιχείο καταγράφεται από πλευράς υπουργείου η λειτουργία από την 1η Ιουλίου – σύμφωνα με δεσμεύσεις και ενημέρωση που έχει από τον ανάδοχο εταιρεία – του συστήματος «ΠΠΟΔΑΜΟΣ» σε πλήρη ανάπτυξη, έτσι ώστε να υποβάλλονται ηλεκτρονικά και άλλες μορφές πολεοδομικών αιτήσεων στους ΕΟΑ.

Η Ελλάδα αναθεωρεί τους στόχους για πράσινη μετάβαση

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Αποστάσεις από τους υπερφιλόδοξους στόχους που θέτει η Ε.Ε. για την πράσινη μετάβαση παίρνει η Ελλάδα, αξιολογώντας τις επιπτώσεις στους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, τα δημοσιονομικά περιθώρια για τις επιδοτήσεις που υποθέτει η επίτευξη αυτών των στόχων, αλλά και τις αντοχές των νοικοκυριών.

Μετά το «όχι» που διατύπωσε στο πρόσφατο συμβούλιο υπουργών Περιβάλλοντος ο γ.γ. του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας Πέτρος Βαρελιδής (εκπροσώπησε τον υπουργό Θόδωρο Σκυλακάκη) στην πρόταση για τη μείωση κατά 90% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέχρι το 2040, το ΥΠΕΝ αναπροσαρμόζει τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), ψαλιδίζοντας μια σειρά από στόχους, με εξαίρεση τις ΑΠΕ.

Η ανάγκη της αναπροσαρμογής των στόχων, που περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ που κατέθεσε στην Ε.Ε. τον περασμένο Δεκέμβριο, προέκυψε καθώς διαπιστώθηκε ότι η υλοποίησή τους περιορίζει τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο 0,6% κατά μέσον όρο τα επόμενα 25 χρόνια.

Η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΝ έχει αναθέσει στο ΚΑΠΕ (Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης) να επαναπροσδιορίσει τους

στόχους για την ηλεκτροκίνηση, την εξοικονόμηση ενέργειας σε κατοικίες και δημόσια και επαγγελματικά κτίρια, το υδρογόνο και άλλες νέες τεχνολογίες, σε επίπεδα που να διασφαλίζουν ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας τουλάχιστον 1,2% μέχρι το 2050. Το ΚΑΠΕ έχει, σύμφωνα με πληροφορίες, καταλήξει σε ένα πρώτο σχέδιο το οποίο αναμένεται να παρουσιάσει σήμερα στην επιτροπή που έχει συστήσει το ΥΠΕΝ για την κατάρτιση του ΕΣΕΚ. Στόχος είναι η ολοκλήρωση του αναθεωρημένου σχεδίου μέχρι τον Ιούνιο, που πρέπει να υποβληθεί στην Ε.Ε. για έγκριση.

Η πράσινη μετάβαση, όπως έχει δηλώσει στην «Κ» ο πρόεδρος του ΣΕΒ Δημήτρης Παπαλεξόπουλος, «είναι απαραίτητη και έχει ωραίο προορισμό, αλλά έχουμε υποτιμήσει το πόσο μεγάλο θα είναι το κόστος μέχρι να δούμε τα οφέλη. Στην κρίσιμη μεταβατική περίοδο κινδυνεύει να ενισχύσει τις ανισότητες, να δημιουργήσει αθέμιτο ανταγωνισμό και να οδηγήσει σε αποβιομηχάνιση». Την άποψη αυτή φαίνεται να υιοθετεί η Ελλάδα και σε πολιτικό επίπεδο. Ο κ. Βαρελιδής επιχειρηματολόγησε στο συμβούλιο υπουργών Ενέργειας για την άρνηση της Ελλάδας στον φιλόδοξο στόχο για τη μείωση των ρύπων, τονίζοντας ότι «θα πρέπει να εξηγηθούν καλύτερα και απλούστερα τα οφέλη των πολιτικών για την κλιματική ουδετερότητα για κάθε διαφορετικό

Το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει αναθέσει στο ΚΑΠΕ να επαναπροσδιορίσει τους στόχους για την ηλεκτροκίνηση, την εξοικονόμηση ενέργειας σε κατοικίες και άλλες νέες τεχνολογίες, σε επίπεδα που να διασφαλίζουν ρυθμό ανάπτυξης τουλάχιστον 1,2% μέχρι το 2050.

Η υλοποίησή τους περιορίζει τους ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο 0,6% κατά μέσον όρο τα επόμενα 25 χρόνια.

κλάδο και όπου υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις να αντιμετωπιστούν με κατάλληλα οικονομικά εργαλεία».

«Καλύτερα να βάλεις ρεαλιστικούς στόχους και να τους πετύχεις, παρά στόχους που μετά θα τους α-

νατρέψουμε με τεράστιο κόστος αξιοπιστίας και επενδύσεων», δήλωσε λίγες ημέρες αργότερα, σχολιάζοντας τη στάση της Ελλάδας από το βήμα ενεργειακού συνεδρίου ο αρμόδιος υπουργός κ. Σκυλακάκης. Από το ίδιο συνέδριο ο γ.γ. Ενέργειας Αριστοτέλης Αϊβαλιώτης εξέφρασε την άποψη ότι η νέα Κομισιόν πρέπει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα με πιο δημιουργικό τρόπο, ώστε η Πράσινη Συμφωνία να μη χάσει τη λαϊκή αποδοχή. Ο κ. Αϊβαλιώτης ήταν επικριτικός ως προς τους φιλόδοξους στόχους της Ε.Ε. για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων. Η Ελλάδα με βάση αυτούς τους στόχους, είπε, θα πρέπει μέχρι

το 2035 να αναβαθμίσει ενεργειακά περίπου 1,3 εκατ. κατοικίες και να δαπανήσει περί τα 25 δισ. ευρώ. Οι νέοι στόχοι για την καθολική απαγόρευση μέχρι το 2040 όλων των καυστήρων πετρελαίου και φυσικού αερίου και η αντικατάστασή τους με αντλίες θερμότητας, σύμφωνα με μετριοπαθείς υπολογισμούς, όπως είπε ο κ. Αϊβαλιώτης, οδηγούν σε ένα κόστος επίσης 25 δισ. ευρώ. Πρόκειται για επιπλέον κόστος κοντά στα 50 δισ. που δεν είχε υπολογιστεί στο ΕΣΕΚ που δημοσιεύτηκε πέρυσι τον Νοέμβριο και αναφέρεται σε συνολικές δαπάνες της τάξης των 190 δισ. ευρώ μέχρι το 2030.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Γκρίνια

Κάβοι κάποιες φορές και βλέπω παλιές ελληνικές ταινίες με αγαπημένους και αξεχαστους ηθοποιούς. Στις πιο πολλές από αυτές τις ταινίες θα υπάρχει ένας κακός που θα γκρινιάζει. Έτσι, χωρίς λόγο. Αλλά για να κάνει αισθητή την παρουσία του και να απαιτεί να γίνεται δεκτή η δική του άποψη, χωρίς να τον ενδιαφέρει πραγματικά η άποψη των άλλων. Θεωρεί εξαιρετικό ότι έχει δίκιο με το έτος θέλω. Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει όταν ο πρόεδρος ή ο πρωθυπουργός μιας χώρας κάνει μια επιλογή για μια θέση ευθύνης. Τότε, όσοι δεν νιώθουν ικανοποιημένοι με την επιλογή, ξεσηκώνονται εκστασιασμένοι για να αποδημήσουν την απόφαση. Η φιλοψυχία των πολιτών όμως σκέφτεται με ψυχραιμία και είναι πρόθυμοι να δώσουν την ευκαιρία που μπορεί στην τελική να αποδειχτεί ζωτικής σημασίας για τη χώρα και τους ίδιους τους πολίτες. Η εποικοδομητική κριτική είναι καίριας σημασίας για τη δημοκρατία και βοηθάει τους θεσμούς να γίνουν καλύτεροι, αλλά πρέπει να γίνεται για τους σωστούς λόγους ώστε να έχει αξία. Ένα μείζον θέμα είναι ότι την πολλή γκρίνια την βαριέται από ένα σημείο και μετά ο κόσμος και σταματάει σταδιακά να ασχολείται. Αν λοιπόν κάποια στιγμή παρουσιαστεί μια πραγματικά κακή επιλογή, τότε αυτοί που γκρινιάζουν διαρκώς δεν λαμβάνονται υπόψη από το σύνολο. Η γκρίνια στην επιλογή πολιτειακών αξιωματικών είναι μια πρακτική που δυστυχώς είναι διαδεδομένη σε πολλές κοινωνίες και αυτό μπορεί να οφείλεται σε πολλούς λόγους, συμπεριλαμβανομένων των ανταγωνιστικών διαδικασιών επιλογής, της ανεπαρκούς διαφάνειας, της δυσκολίας στην εξεύρεση αντικειμενικών κριτηρίων, και της γενικότερης απογοήτευσης από τη διακρίση των δημοσίων υπηρεσιών. Για να είμαστε δίκαιοι όμως, η γκρίνια μπορεί να οδηγήσει επίσης σε εποικοδομητικές αλλαγές, όπως στην επιβολή αυστηρότερων κριτηρίων επιλογής, στη διαφάνεια των διαδικασιών, και στην ενίσχυση της εποπτείας και της συμμετοχής των πολιτών. Αυτά τα βήματα μπορούν να βελτιώσουν την εμπιστοσύνη του κοινού του κυβερνήσει και να προάγουν μια πιο υγιή και δημοκρατική κοινωνία. Ίσως έτσι – κάποια στιγμή – σταματήσει και η αλόγιστη γκρίνια που επικρατεί στις μέρες μας.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Β' ΤΟΜΟΣ
Κυριακή
14/4

Ιερουσαλήμ

Η βιογραφία

ΣΑΪΜΟΝ ΣΙΜΠΑΓΚ
ΜΟΝΤΕΦΙΟΡΕ

Η ιστορία μιας πόλης οικουμενικής,
που αποτελεί πρωτεύουσα δύο λαών,
βωμό τριών πίστεων και πεδίο
αλληπάλληλων συγκρούσεων
στα 3.000 χρόνια της διαδρομής της.

Δεν απέκλεισε νέες κυρώσεις στις κινεζικές εξαγωγές η Γέλεν

Κάλεσε το Πεκίνο να επενδύσει περισσότερο στην εγκάρια κατανάλωση

Με αποτελέσματα μάλλον πενιχρά και τη δέσμευση μόνον για περαιτέρω διμερείς συζητήσεις επί αιχμηρών και μη θεμάτων, η Αμερικανίδα υπουργός Οικονομικών, Τζάνετ Γέλεν, ολοκλήρωσε την επίσκεψή της στην Κίνα, μεταβίβοντας στο Πεκίνο όπου συναντήθηκε με τον Κινέζο πρωθυπουργό Λι Κιανγκ και τον διοικητή της κεντρικής τράπεζας, Παν Γκονγκσένγκ. Στη διάρκεια της τετραήμερης παραμονής της στη δεύτερη οικονομία του κόσμου και της δεύτερης επισκέψιμης της εκεί μέσα σε λιγότερο από έναν χρόνο, η κ. Γέλεν κάλεσε επανειλημμένως το Πεκίνο να επενδύσει περισσότερο στην εγκάρια κατανάλωση, ενώ προειδοποίησε πως αν η Κίνα κατακλύσει τις αγορές με φθηνές εξαγωγές, θα δημιουργήσει πρόβλημα στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Κι ενώ διεθνείς παρατηρητές εστιμάζουν πως η αμοιβαία εμπιστοσύνη ανάμεσα στις δύο χώρες «είναι εμφανώς ρηχή», είναι πιθανό ένα νέο κύμα δασμών από τις ΗΠΑ στα κινεζικά προϊόντα και εισοδήματος να νέα φάση του εμπορικού πολέμου.

Το αιχμηρότερο ζήτημα ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη είναι σε αυτή τη φάση οι φθηνές εξαγωγές πράσινης ενέργειας, κατά κύριο λόγο φωτοβολταϊκών, ηλεκτρο-

κίνητων οχημάτων και μπαταριών λιθίου, που κατακλύζουν την αμερικανική αγορά και με τις χαμηλές τους τιμές κυριαρχούν εις βάρος των αμερικανικών, καθώς επιδοτούνται γενναϊόδωρα από το Πεκίνο. Από την πρώτη ημέρα της επίσκεψής της, η κ. Γέλεν τόνισε πως «η Κίνα είναι πολύ μεγάλη για να επιτύχει ραγδαία ανάπτυξη με τις εξαγωγές», ενώ μιλώντας στο Εμπορικό Επιμελητήριο των ΗΠΑ στη χώρα τόνισε πως οι κινεζικές βιομηχανίες παράγουν πολύ περισσότερο «από όσα μπορεί να απορροφήσει η παγκόσμια αγορά». Από την πλευρά του το Πεκίνο αντικρούει αυτή την κριτική υποστηρίζοντας πως οι κινεζικές εταιρείες τιμωρούνται από την πολιτική των ανεπτυγμένων χωρών, που δεν μπορούν να τις ανταγωνιστούν στο επίπεδο των τιμών. Έχει, άλλωστε, υποβάλει στον ΠΟΕ καταγγελία κατά των αμερικανικών επιδοτήσεων. Απειθονόμος στην κ. Γέλεν, ο Κινέζος πρωθυπουργός έθιξε το θέμα, καλώντας τη να μη μετατρέψει «τα εμπορικά και οικονομικά ζητήματα σε πολιτικά». Είχε προηγηθεί προειδοποίηση της κ. Γέλεν για το ενδεχόμενο να αντιμετωπίσουν οι κινεζικές τράπεζες και οι κινεζικές επιχειρήσεις «σοβαρές συνέπειες» αν στηρίξουν τη Ρωσία στον πόλεμο κατά

Η Τζάνετ Γέλεν ολοκλήρωσε την επίσκεψή της στην Κίνα. Το αιχμηρότερο ζήτημα ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη είναι ο φθηνές εξαγωγές πράσινης ενέργειας, κατά κύριο λόγο φωτοβολταϊκών, ηλεκτροκίνητων οχημάτων και μπαταριών λιθίου, που κατακλύζουν την αμερικανική αγορά και με τις χαμηλές τους τιμές κυριαρχούν εις βάρος των αμερικανικών, καθώς επιδοτούνται γενναϊόδωρα από το Πεκίνο.

Προειδοποίησε με σοβαρές συνέπειες τράπεζες και εταιρείες της Κίνας, αν στηρίξουν τη Ρωσία στον πόλεμο κατά της Ουκρανίας.

της Ουκρανίας. Ερωτώμενη από δημοσιογράφο του δικτύου CNBC κατά πόσον εξετάζει η Ουάσιγκτον την επιβολή δασμών στις φθηνές εξαγωγές πράσινης ενέργειας από την Κίνα, η κ. Γέλεν άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο, τονίζοντας πως όλα είναι πιθανά. «Δεν αποκλείω τίποτα σ' αυτή την φάση, καθώς πρέπει να τα κρατήσουμε όλα πάνω στο τραπέζι», τόνισε η Αμερικανίδα υ-

πουργός Οικονομικών. Διευκρίνισε, βέβαια, πως ζητούμενο για την Ουάσιγκτον είναι η συνεργασία με τους Κινέζους, «ώστε να δούμε αν μπορούμε να βρούμε μια λύση» και προσέθεσε πως τώρα δεν σκέπτεται τόσο την επιβολή περιορισμών στις εξαγωγές, «αλλά κάποιες αλλαγές στη μακροοικονομική πολιτική». Επανάλαβε, άλλωστε, την ανάγκη να καθοριστούν ίσοι όροι για τις δύο οικονομίες σε ό,τι αφορά τις πράσινες τεχνολογίες. Καθιστώντας σαφές, άλλωστε, το ζήτημα για την Ουάσιγκτον, η κ. Γέλεν τόνισε πως «πρέπει να διασφαλίσουμε ότι δεν θα βρεθούμε έξω από την αγορά και ότι οι επιχειρήσεις μας και το εργατικό μας δυναμικό θα έχουν ευκαιρίες σε αυτές τις βιομηχανίες, που θα είναι οι πλέον σημαντικές στο μέλλον».

Την απουσία της Ουάσιγκτον σχετικά με τις φθηνές εισαγωγές κινεζικών πράσινων τεχνολογιών συμμαρτώνται οι σύμμαχοί της, αρχής γενομένης από την Ευρώπη, αλλά και την Ιαπωνία. Ετσι η κ. Γέλεν δεν παρέλειψε να εφιστήσει την προσοχή του Πεκίνου, τονίζοντας ότι ενδέχεται και άλλες χώρες να επιβάλουν περιορισμούς στις εισαγωγές από την Κίνα. Σημειώτεον ότι αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη έρευνες της Ε.Ε. κατά τις πολιτικές ντάμπινγκ του Πεκίνου, που επιδοτεί τα ηλεκτροκίνητα οχήματα και απειλεί να υπονομεύσει την ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία. Όπως επισημάνουν οικονομικοί και πολιτικοί παρατηρητές, η προσέγγιση της κ. Γέλεν έρχεται σε οξεία αντίθεση συγκρινόμενη με τις θέσεις της Ουάσιγκτον πριν από 20 με 25 χρόνια, όταν

και η ίδια υποστήριζε την ένταξη της Κίνας στον ΠΟΕ. Η στήριξη αυτή είχε σαν αποτέλεσμα να κατακλύσει η Κίνα τον κόσμο με φθηνά προϊόντα της και να βοηθήσει εκατομμύρια πολίτες να βγουν από τη φτώχεια. Όπως αποδείχθηκε, πάντως, η Ουάσιγκτον και γενικότερα ο δυτικός κόσμος δεν είχε διανοηθεί τον καταστροφικό αντίκτυπο που θα είχε για τις δυτικές οικονομίες η εκρηκτική ανάπτυξη του μεταποιητικού τομέα της Κίνας. Οι συνέπειες στο στις δυτικές οικονομίες θεωρούνται σήμερα από πολλούς πολιτικούς και οικονομικούς αναλυτές αιτία της ανόδου του λαϊκισμού στη Δύση και στις ΗΠΑ ειδικότερα της ανόδου του Ντόναλντ Τραμπ.

CNBC, BLOOMBERG, THE NEW YORK TIMES

Η στροφή προς τον υπερβολικό συγκεντρωτισμό επιβραδύνει την ανάπτυξη της Κίνας

ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΤΣΙΚΙΔΗ

«Το παγκόσμιο περιβάλλον ήταν καθοριστικό για την ανάπτυξη της Κίνας», αναφέρει στην «Κ» ο ομότιμος καθηγητής εξωτερικών υποθέσεων του Πανεπιστημίου της Βιρτζίνια, Μπράντλι Γουόμακ, λίγες ώρες μετά το πέρας της ημερίδας «Επαναπροσδιορίζοντας την Ασία του Ειρηνικού: Περιφερειακή Κίνα και Παγκόσμια Τάξη» που διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (I-DIS). Η άνοδος της Κίνας στο παγκόσμιο γεωπολιτικό στερέωμα και η επιρροή της στον δυτικό κόσμο έχουν στρέψει μερίδα ειδικών να μελετούν το κινεζικό μοντέλο ανάπτυξης. Σύμφωνα με τον δρ Γουόμακ, «η ειρήνη επέτρεψε στην Κίνα να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη, ενώ η εμπορευματοκιβωτοποίηση και οι παγκόσμιες αλυσίδες αξίας ενθάρρυναν το εμπόριο και τις επενδύσεις».

Όσον αφορά τη μεταβαση της Κίνας στο επαγγελματικό παραγωγικό μοντέλο, ο δρ Γουόμακ θεωρεί τα μετεξέλιξη της ιδεολογίας καθοριστική για την ανάπτυξη

Αναβαθμισμένη η γεωστρατηγική θέση της Αθήνας στο πεδίο της ενέργειας, σημειώνει ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βιρτζίνια Μπράντλι Γουόμακ.

της, τονίζοντας πως οι αναλυτές παραβλέπουν τους «εγχώριους» παράγοντες. «Ο αριστοκρατισμός του Μάο είχε ανακόψει την ανάπτυξη της Κίνας», αναφέρει, «αλλά δημιούργησε ένα πειθνίο, οργανωμένο εργατικό δυναμικό που είχε βασική υγεία και εκπαίδευση και περιμενε να δουλέψει σκληρά για να επιβιώσει, ενώ ο πραγματισμός του Ντενγκ Σιαοπίνγκ (σ.σ. «αρχιτέκτονας» της σύγχρονης Κίνας) ενθάρρυνε κάθε καινοτομία που πετύχαινε. Πλέον η Κίνα έχει στραφεί προς τον υπερβολικό συγκεντρωτισμό, και αυτό έχει επιβραδύνει

Ο καθηγητής Γουόμακ χαρακτηρίζει το λιμάνι του Πειραιά «το πιο επιτυχημένο παράδειγμα συνεργασίας μεταξύ Ευρώπης και Κίνας, με την Ελλάδα να επωφελείται από αυτό».

τον ρυθμό ανάπτυξης της, αλλά έχει ήδη αναδειχθεί σε παγκόσμιο επίπεδο». Σε πρόσφατο έργο του ο καθηγητής Γουόμακ εισήγαγε τον όρο «ασύμμετρη ισοδυναμία», αναλύοντας τις σχέσεις ΗΠΑ - Κίνας ως «συγκοινωνούντα δοχεία» και όχι ως μια ηγεμονική αντιπαράθεση. «Οι δυνάμεις τους προέρχονται από διαφορετικές πηγές», εξηγεί στην «Κ». «Το θεμέλιο της Κίνας είναι πρώτα ο οικονομικός - κεντρικός της ρόλος στην Ασία του Ειρηνικού και στη συνέχεια η επιβίωση της πέρα από αυτόν, ενώ η δύναμη της Αμερικής έγκειται στην πολυδιάστατη παγκόσμια κεντρικότητά της», ενώ καταλήγει: «Η Κίνα δεν κλέβει την ανάπτυξη της από τις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά έχει επωφεληθεί από την παγκόσμια τάξη - ομοίως, η ανάπτυξη της Κίνας έχει ενισχύσει την παγκόσμια πολιτική οικονομία».

Στη συνέχεια ο δρ Γουόμακ ρωτήθηκε για την αυξανόμενη επιρροή της Κίνας στην Ευρώπη και στον εμπορικό ανταγωνισμό, απαντώντας πως «εάν η Ασία του Ειρηνικού παραμείνει μια συνεκτική

οικονομική περιοχή, τα αυξανόμενα πλεονεκτήματα της παραγωγής κλίμακας θα συνεχίσουν να ενθουσιάζουν τους Ευρωπαίους καταναλωτές και να αντιστοιχούν τους Ευρωπαίους παραγωγούς», ενώ συμπληρώνει: «Η Κίνα ήταν πολύ έξυπνη στο να στρέψει το διάστημα της ανάπτυξης της προς την πράσινη ενέργεια. Στο πεδίο αυτό, η Ευρώπη έχει το πλεονέκτημα έναντι των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς δεν επιβαρύνεται από την ηγεμονική νοσταλγία και την παρόρμηση να ξανακάνει τον εαυτό της μεγάλο. Μακροπρόθεσμα, όμως, ο κόσμος πρέπει να χαλαρώσει την ορμή της δημιουργικής καταστροφής και να δώσει προτεραιότητα στη βιωσιμότητα έναντι της προόδου και η βιωσιμότητα δεν είναι απλός πρόοδος προς διαφορετική κατεύθυνση, αλλά ξεκινάει από το σπίτι, με την προστασία της ευημερίας των ανθρώπων και του περιβάλλοντος».

Όσον αφορά την Ελλάδα και τις ενισχυμένες σχέσεις με την Κίνα, ο καθηγητής Γουόμακ χαρακτηρίζει το λιμάνι του Πειραιά «το πιο επιτυχημένο παρά-

δειγμα συνεργασίας μεταξύ Ευρώπης και Κίνας, με την Ελλάδα να επωφελείται από αυτό», ενώ υπογραμμίζει πως «η ναυτιλία και ο τουρισμός στην Ελλάδα υπογραμμίζουν τα συμφέροντά της με εκείνα της Κίνας, ενώ η Ελλάδα διαθέτει το πρόσθετο πλεονέκτημα ότι δεν εξαρτάται από την ευρασιατική κερσαία συνδεσιμότητα». Συνοψίζοντας, ο διακεκριμένος ακαδημαϊκός αναγνωρίζει την αναβαθμισμένη γεωστρατηγική θέση της Αθήνας στο πεδίο της ενέργειας, σημειώνοντας πως «η Αθήνα βρίσκεται σε πιο ευνοϊκή θέση από το Ντουίσμπαργκ (Γερμανία), τον τεματικό σταθμό της σιδηροδρομικής γραμμής Κίνας - Ευρώπης, ενώ η Ελλάδα δεν είναι μπλεγμένη στις ανυποσχίες των ΗΠΑ και του Η.Β. Επίσης, ένα από τα μεγάλα πλεονεκτήματα της Ευρώπης, και της Ε.Ε. ειδικότερα, είναι η ποικιλομορφία της. Η Κίνα εκτιμά την περιφερειακή διαλεκτική δημοκρατία των μελών της, και η Ελλάδα είναι σε θέση να συνεχίσει να συμβάλλει θετικά και διαφοροποιημένα στις σχέσεις της Ευρώπης με την Κίνα».

Συνεχίζει ανοδικά η γερμανική βιομηχανική παραγωγή

Η γερμανική βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε για δεύτερο συνεχές μήνα, ενισχύοντας τις ελπίδες ότι η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης μπορεί σύντομα να εξέλθει από την ύφεση στην οποία έχει πιθανότατα περιέλθει τους τελευταίους έξι μήνες. Ο δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής έδειξε αύξηση κατά 2,1% τον Φεβρουάριο με μοχλό τις κατασκευές, όπως ανακοίνωσε η στατιστική υπηρεσία της Γερμανίας. Το ποσοστό αυτό ήταν ανώτερο από τις εκτιμήσεις των οικονομολόγων σε δημοσκόπηση του Bloomberg.

Αυξήθηκε για δεύτερο συνεχές μήνα, ελπίδες για έξοδο της Γερμανίας από την ύφεση.

Παρά την αύξηση που καταγράφηκε αυτόν τον μήνα, η συνολική παραγωγή εξακολουθεί να είναι πολύ χαμηλότερη από τα προ της πανδημίας επίπεδα, γεγονός που καταδεικνύει τις προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει ο μεταποιητικός τομέας της Γερμανίας - συμπεριλαμβαν-

ομένων της αύξησης του ενεργειακού κόστους μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία. Επιπλέον, επιβαρυντικά λειτούργησαν η αδύναμη εξωτερική ζήτηση, το υψηλό κόστος δανεισμού και η αβεβαιότητα σχετικά με την κατεύθυνση της οικονομικής πολιτικής.

«Τα γερμανικά βιομηχανικά στοιχεία σηματοδοτούν το τέλος της στασιμότητας το πρώτο τρίμηνο», δήλωσε ο Κάρολντ Μπρζέσκι, παγκόσμιος επικεφαλής μακροοικονομικών της ING. «Επιτέλους επικρατεί συγχρηματημένη αισιοδοξία ότι τουλάχιστον η κυκλική ύφεση έχει φτάσει στο

τέλος της». Τα στοιχεία το τελευταίο διάστημα ήταν αμφίσημα. Την Παρασκευή ανακοινώθηκε ότι οι εργοστασιακές παραγγελίες παρουσίασαν μικρή αύξηση, αλλά μόνο λόγω των ευμετάβλητων τιμών της βαριάς βιομηχανίας. Εν τω μεταξύ, οι έρευνες για τις επιχειρήσεις από την S&P Global έδειξαν επιδείνωση της δυναμικής της βιομηχανίας τον Μάρτιο.

Η επιχειρηματική εμπιστοσύνη, που μετριέται από το Ινστιτούτο Ifo, καθώς και οι προσδοκίες των επενδυτών ZEW βελτιώθηκαν ωστόσο αμφότερες τον περασμένο μήνα, με ώθηση από τις

προοπτικές για μείωση των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, που θα ξεκινήσει πιθανότατα τον Ιούνιο και τη βελτίωση των παγκόσμιων συνθηκών. Οι οικονομολόγοι που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Bloomberg αναμένουν ότι η γερμανική οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 0,1% το πρώτο τρίμηνο, ύστερα από πτώση 0,3% τους τελευταίους τρεις μήνες του περασμένου έτους. Ένα νέο μοντέλο του Bloomberg Economics δείχνει μια πιο ήπια έκβαση, τοποθετώντας την πιθανότητα ύφεσης λίγο πάνω από το 30%.

Ο δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής στη Γερμανία αυξήθηκε κατά 2,1% τον Φεβρουάριο, με μοχλό τις κατασκευές.

INGCO
Professional Tools Made Affordable
www.ingco.com
INGCO Global

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το νέο μοντέλο ανάπτυξης στο Μπενγκαλούρου

Της ΠΑΤΡΙΣΙΑ ΚΟΕΝ / THE NEW YORK TIMES

Τα τελευταία 50 χρόνια, το εγχειρίδιο οικονομίας για το πώς θα πλουτίσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες δεν έχει αλλάξει ιδιαίτερα. Οι πρώην αγρότες μετακινούνται στη βιομηχανία και μετά ό,τι παράγουν τα χέρια τους πουλιέται στον υπόλοιπο κόσμο. Η συνταγή, προσαρμοσμένη με διάφορους τρόπους από το Χονγκ Κονγκ, τη Σιγκαπούρη, τη Νότια Κορέα, την Ταϊβάν και την Κίνα, οικοδόμησε τον ισχυρότερο κινητήρα που γνώρισε ποτέ ο κόσμος με στόχο την οικονομική ανάπτυξη. Οι αποκαλούμενες «ασιατικές τίγρεις» μαζί με την Κίνα αναδείχθηκαν σε ογκώδεις δεξαμενές φθηνού εργατικού δυναμικού με πρόσβαση σε διεθνή τεχνολογία και χρηματοδότηση, ενώ οι κυβερνήσεις παρείχαν οδικά δίκτυα και σχολεία, θέσπισαν κανόνες και κίνητρα και συνέβαλαν στην ανάπτυξη νέων

Τα φτωχά κράτη γράφουν ένα νέο εγχειρίδιο οικονομικών για το πώς θα γίνουν πλούσια.

κλάδων. Εντούτοις, όσο η τεχνολογία προοδεύει, οι αλυσίδες εφοδιασμού αλλάζουν και οι πολιτικές εντάσεις αναδιαμορφώνουν τα εμπορικά πρότυπα, πληθαίνουν τα ερωτήματα, εάν το ίδιο μοντέλο εκβιομηχάνισης είναι βιώσιμο. Τα εργοστάσια τείνουν να βασίζονται περισσότερο στην αυτοματοποίηση και λιγότερο σε φθηνούς ανειδίκευτους εργάτες. «Δεν είναι δυνατόν να δημιουργηθούν επαρκείς θέσεις εργασίας για τη συντριπτική πλειονότητα των ανεκδικευτών», δήλωσε ο κορυφαίος οικονομολόγος για τα αναπτυξιακά θέματα στο Χάρβαρντ, Ντάνι Ρόντνικ. Το Μπενγκαλάντες αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα ως «μία από τις σημαντικότερες ιστορίες ανάπτυξης στον κόσμο», κατά τον επικεφαλής της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η χώρα μετέτρεψε τους αγρότες σε εργάτες κλωστοϋφαντουργίας.

Πέρυσι, όμως, η Ρουμπάνα Χουγκ, πρόεδρος του οικογενειακού ομίλου πολυεθνικών δραστηριοτήτων Mohammedi, αντικατέστησε 3.000 υπαλλήλους με αυτοματοποιημένες μηχανές ζακάρ για πολύπλοκα σχέδια ύφανσης. Οι εργάτριες βρήκαν παρόμοιες δουλειές σε άλλα τμήματα της εταιρείας. «Τι έπεται, όμως, όταν αυτό συμβαίνει σε μεγάλη κλίμακα;» διερωτήθηκε η κ. Χουγκ, η οποία είναι επίσης πρόεδρος της Ένωσης Κλωστοϋφαντουργών και Εξαγωγέων Ενδυμάτων του Μπενγκαλάντες.

Μία εναλλακτική μπορεί να βρεθεί στο Μπενγκαλούρου, ένα κέντρο υψηλής τεχνολογίας στην ινδική πολιτεία Καρνατάκα. Πολυεθνικοί όμιλοι όπως οι Goldman Sachs, Victoria's Secret και το περιοδικό Economist έχουν δημιουργήσει εκατοντάδες επιχειρηματικούς κόμβους υπό την επωνυμία «παγκόσμια κέντρα ικανοτήτων», τα οποία χειρίζονται συστήματα επιμελητείας, σχεδιάζουν προϊόντα, αναπτύσσουν συστήματα κυβερνοασφάλειας και τεχνητής νοημοσύνης και πολλά άλλα. Τέτοια κέντρα αναμένεται να δημιουργήσουν 500.000 θέσεις εργασίας σε εθνικό επίπεδο τα επόμενα 2-3 χρόνια, σύμφωνα με την εταιρεία συμβούλων κολοσσών (Tata Consultancy Services, Wipro, Infosys Limited κ.λπ.). «Πρέπει να απομακρυνθούμε από την ιδέα των κλασικών σταδίων ανάπτυξης, ότι δηλαδή μετακινείστε από το αγρόκτημα στο εργοστάσιο και μετά στα γραφεία», δήλωσε ο Ρίτσαρντ Μπάλντουιν, οικονομολόγος στο Διεθνές Ινστιτούτο Διαχειρίσις της Ανάπτυξης στη Γενεύη. Τα 2/3 της παγκόσμιας παραγωγής προέρχονται τώρα από τις υπηρεσίες. Στο Μπενγκαλούρου, παλιότερα γνωστό ως Μπανγκαλόρ, η γενικευμένη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου της μεσοασίας τάξης προείκωσε περισσότερο ανθρώπινους και περισσότερες επιχειρήσεις που με τη σειρά τους προσέλκυσαν περισσότερους ανθρώπους και επιχειρήσεις. Στο νέο μοντέλο οι χώρες εστιάζουν την ανάπτυξη γύρω από πόλεις και όχι με επίκεντρο έναν δεδομένο κλάδο. «Αυτό δημιουργεί οικονομικές δραστηριότητες, που είναι αρκετά διαφορετικές», είπε, εν κατακλείδι, ο κ. Μπάλντουιν.

Ορατός ο κίνδυνος κρίσης χρέους στις ΗΠΑ την επόμενη δεκαετία

Το 88% ενός εκατ. προσομοιώσεων δείχνει ότι δεν είναι σε βιώσιμη πορεία

«Καμπαράκι» για τη βιωσιμότητα του κρατικού χρέους των ΗΠΑ την επόμενη δεκαετία «κτυπά» το Bloomberg καθώς σε όχι δέκα, όχι εκατό αλλά... σε ένα εκατομμύριο προσομοιώσεις που έκανε με σκοπό να εκτιμήσει το πόσο εύθραυστες είναι οι προοπτικές του, η... ετυμολογία είναι μία: Ο κίνδυνος κρίσης χρέους στις ΗΠΑ είναι υπαρκτός.

Πιο αναλυτικά, όπως επισημαίνει το πρακτορείο, το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου προειδοποίησε πρόσφατα ότι το ομοσπονδιακό χρέος των ΗΠΑ οδεύει στο 116% του ΑΕΠ έως το 2034, από το 97% του ΑΕΠ πέρυσι, ένα επίπεδο υψηλότερο ακόμη και από ό,τι στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ωστόσο, οι πραγματικές προοπτικές είναι πιθανότατα χειρότερες, εκτιμά το Bloomberg.

Ο δείκτης χρέους μπορεί να εκτοξευθεί στο 123% το 2034, σύμφωνα με το Bloomberg.

γιστεί η τρέχουσα άποψη της αγοράς για τα επιτόκια, ο δείκτης χρέους των ΗΠΑ θα εκτοξευθεί στο 123% το 2034, κατά το Bloomberg. Το χρέος σε αυτό το επίπεδο θα σήμαινε ότι το κόστος εξυπηρέτησης θα φτάσει κοντά στο 5,4% του ΑΕΠ – πάνω από 1,5 φορές περισσότερο από αυτό που ξόδεψε η κυβέρνηση για την άμυνα το 2023. Εάν στη συνέχεια υποτεθεί, όπως υποθέτουν και οι περισσότεροι στην Ουάσινγκτον, ότι οι φορολογικές περικοπές του τρέχον προέδρου Ντόναλντ Τραμπ παραμένουν κυρίως σε ισχύ, το βάρος του χρέους γίνεται ακόμη υψηλότερο.

Με την αβεβαιότητα σχετικά με τις τόσο πολλές μεταβλητές, το Bloomberg Economics πραγματοποίησε ένα εκατομμύριο προσομοιώσεις για να δει πόσο βιώσιμο είναι τελικά το αμερικανικό χρέος. Κάθε προσομοίωση προβλέπει τον δείκτη χρέους με διαφορετικό συνδυασμό αύξησης του ΑΕΠ, πληθωρισμού, δημοσιονομικών ελλειμμάτων και επιτοκίων.

Το συμπέρασμα: Στο 88% των προσομοιώσεων του Bloomberg ο δείκτης χρέους των ΗΠΑ βρίσκεται σε μη βιώσιμη πορεία – που ορίζεται ως αύξηση κατά την επόμενη δεκαετία. Στο χειρό-

Το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου προειδοποίησε ότι το ομοσπονδιακό χρέος των ΗΠΑ οδεύει στο 116% του ΑΕΠ έως το 2034, από το 97% του ΑΕΠ πέρυσι, ένα επίπεδο υψηλότερο ακόμη και από ό,τι στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ωστόσο, οι πραγματικές προοπτικές είναι πιθανότατα χειρότερες, εκτιμά το Bloomberg.

τερο 5% των αποτελεσμάτων μάλιστα, ο δείκτης χρέους ξεπερνάει το 139% το 2034, πράγμα που σημαίνει ότι οι ΗΠΑ θα έχουν υψηλότερο δείκτη χρέους τότε από ό,τι η Ιταλία πέρυσι.

Πάντως το Bloomberg σημειώνει πως η υπουργός Οικονομικών Τζάνατ Γέλντνερ έχει έναν άλλο τρόπο σκέψης για τη βιωσιμότητα του χρέους: το κόστος τόκων προσαρμοσμένο στον πληθωρισμό, το οποίο έχει δηλώσει ότι θα προτιμούσε να δει κάτω από το 2% του ΑΕΠ. Σε αυτή τη βάση, τα αποτελέσματα του Bloomberg είναι πιο ελπιδοφόρα: μόνο στο 30% των προσομοιώσεων ο δείκτης χρέους βρίσκεται σε μη βιώσιμη πορεία. Η κυβέρνηση Μπάιντεν σε κάθε περίπτωση υποστηρίζει ότι ο προϋπολογισμός 2023, που περιλαμβάνει μια σειρά από αυξήσεις φόρων στις επιχειρήσεις και τους πλούσιους Αμερικανούς, θα εξασφαλίσει δημοσιονομικά βιωσιμότητα και διαχείριση κόστους εξυπηρέτησης του χρέους.

Το πρόβλημα ωστόσο είναι, υποστηρίζει το Bloomberg, ότι η υλοποίηση ενός τέτοιου σχεδίου θα απαιτήσει δράση από ένα Κογκρέσο που είναι έντονα διστακτικό. Οι Ρεπουμπλικάνοι, που ελέγχουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

θέλουν βαθιές περικοπές δαπανών για να μειώσουν το διογκούμενο έλλειμμα, χωρίς να διευκρινίζουν τι ακριβώς θα περικόψουν. Οι Δημοκρατικοί, οι οποίοι εμποτεύουν τη Γερουσία, υποστηρίζουν ότι οι δαπάνες συμβάλλουν λιγότερο στην όποια επιδείνωση της βιωσιμότητας του χρέους, με τους παράγοντες-κλειδιά να είναι τα επιτόκια και τα φορολογικά έσοδα. Κανένα από τα δύο κόμματα δεν τάσσεται υπέρ της συμπίεσης των παροχών.

Στο τέλος, ίσως χρειαστεί μια κρίση, ίσως μια άτακτη βουτιά στην αγορά κρατικών ομολόγων που θα προκληθεί από την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας των ΗΠΑ, ή ένας πανικός λόγω της εξάντλησης των ταμείων καταπιστευμάτων (trust funds) Medicare ή Social Security – για να αναγκαστεί να αναλάβει δράση. «Αυτό είναι παιχνίδι με τη φωτιά», τονίζει το Bloomberg.

Αλλωστε το περασμένο καλοκαίρι δόθηκε μια μίνι-πρόβλεψη του πώς θα μπορούσε να ξεκινήσει μια κρίση. Κατά τη διάρκεια δύο ημερών τον Αύγουστο, η υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας των ΗΠΑ από τον οίκο Fitch Ratings και η αύξηση της έκδοσης αμερικανικών μακροπρόθεσμων κρατικών

ομολόγων έστρεψαν την προσοχή των επενδυτών στους κινδύνους. Οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων των ΗΠΑ σκαρφάλωσαν κατά μία ποσοστιαία μονάδα, φθάνοντας τον Οκτώβριο στο 5% – το υψηλότερο επίπεδο εδώ και περισσότερο από μίαμιση δεκαετία.

Όσον αφορά το πώς μπορεί να καταλήξουν τα πράγματα, η εμπειρία της Βρετανίας το φθινόπωρο του 2022 παρέχει μία... ιδέα, όταν το σχέδιο της τότε πρωθυπουργού Λίζ Τρας για μη χρηματοδοτούμενες φορολογικές περικοπές έστειλε την αγορά κρατικών ομολόγων σε ισχυρό sell-off και την ίδια σε παραιτίση.

Για τις ΗΠΑ, ο ρόλος του δολαρίου στη διεθνή χρηματοδότηση και η ιδιότητά του ως κυρίαρχου νομίσματος αποθεματικών, μειώνει τις πιθανότητες παρόμοιας κατάρρευσης, επισημαίνει το Bloomberg. Θα χρειαστούν πολλά για να κλονιστεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών στο αμερικανικό χρέος. Αν ωστόσο κλονιστεί, η διάβρωση της θέσης του δολαρίου θα αποτελούσε μια ιστορική στιγμή, με τις ΗΠΑ να χάνουν όχι μόνο την πρόσβαση σε φθηνή χρηματοδότηση αλλά και την παγκόσμια ισχύ και το κύρος τους.

Οι ΗΠΑ κατηγορούν τον κολοσσό της Apple για κυβερνο-διακρίσεις

Ο Σαίβ Τζομς χαρακτήρισε το iPhone μια «επαναστατική και μαγική» συσκευή, όταν το παρουσίασε για πρώτη φορά στο κοινό, το 2007. Δεκαεπτά χρόνια μετά, το iPhone της Apple παραμένει ένα εμπορικό φαινόμενο. Ανάμεσα σε όλα τα smartphones που κυκλοφορούν –κάποια έχουν, σύμφωνα με τους ειδικούς, καλύτερες τεχνικές δυνατότητες– είναι το μοναδικό που θεωρείται «cool». Και δεν είναι τυχαίο. Σύμφωνα με το αμερι-

κανικό υπουργείο Δικαιοσύνης, η Apple φρόντισε πολύ συνειδητά να χωρίσει τον πληθυσμό της γης σε δύο κατηγορίες: Σε αυτούς που έχουν iPhone και στους άλλους. Και το έκανε με ένα απλό «κόλπο».

Σε αντιμονοπωλιακή αγωγή του κατά της Apple, το αμερικανικό υπουργείο Δικαιοσύνης κατηγορεί τον γίγαντα της τεχνολογίας ότι διακρίνει αυτόν τον διαχωρισμό εμφανίζοντας με μπλε χρώμα τα μηνύματα που προέρχονται από iPhone και με πράσινο χρώμα αυτά που έχουν γραφτεί σε άλλου είδους

smartphone. Αυτά τα «πράσινα» μηνύματα σημαίνουν ότι οι άνθρωποι που δεν έχουν συσκευές Apple συχνά νιώθουν «ένα κοινωνικό στίγμα, έναν αποκλεισμό και ότι κατακρίνονται», γιατί τα μηνύματά τους καλάνε την ομοιομορφία στα chats όπου οι άλλοι συμμετέχοντες έχουν iPhone, αναφέρει η αγωγή. Το αμερικανικό υπουργείο Δικαιοσύνης προφανώς παίρνει αυτές τις «κυβερνο-διακρίσεις» πολύ στα σοβαρά.

Όπως υποστηρίζει, η Apple το κάνει σκόπιμα, καθώς παίρνει διάφορα μέτρα για να διατηρεί ένα μονοπώλιο στα smartphones και να κρατάει τους developers και τους καταναλωτές υπό τον δικό της έλεγχο.

Η αλήθεια είναι ότι η Apple φροντίζει να συντηρεί τον «μύθο» του iPhone και με άλλους τρόπους. Διατηρεί αμετάβλητο τον μινιμαλιστικό σχεδιασμό για τον οποίο έγινε γνωστή η συσκευή και κρατάει τον στενό έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας. Μία συσκευή Android μπορεί να έχει διάφορες μορφές και διάφορα brands, από Samsung και Google έως Motorola, εξηγεί το Business Insider. Αλλά υπάρχει μόνο ένα iPhone και πουθενά δεν κυκλοφορεί μια φθηνότερη εκδοχή του.

Η Apple ενισχύει το ιματζ του iPhone μετατρέποντας την κυκλοφορία κάθε νέου μοντέλου σε μεγάλη υπόθεση. Κάνει μια πολυδιαφημισμένη εκδήλωση για την παρουσίασή του και μετά αφήνει τους πελάτες να περιμένουν. Όμως τα κόλπα της δεν σταματούν εκεί. Σύμφωνα με το Business Insider, η Apple δεν επιτρέπει οι «κακοί» στις ταινίες να έχουν iPhones.

Λιγότερες οι γυναίκες σε υψηλές θέσεις εταιρειών στην Αμερική

Στις Ηνωμένες Πολιτείες μειώθηκαν στο 11,8% το 2023 από 12,2% το προηγούμενο έτος

Ανισοκυψακή είναι η μείωση του αριθμού των γυναικών που κατέχουν ανώτερες θέσεις στις αμερικανικές εταιρείες, σύμφωνα με νέα έρευνα. Οι γυναίκες καταλαμβάνουν το 11,8% από τις περίπου 15.000 θέσεις ανώτερων στελεχών στις εταιρείες του δείκτη S&P Global Total Market το 2023, ποσοστό μειωμένο σε σύγκριση με το 12,2% του προηγούμενου έτους. Ουσιαστικά αυτό σημαίνει ότι οι γυναίκες παραχώρησαν πέρυσι περίπου 55-60 επιπλέον θέσεις σε άνδρες. Παρότι ο αριθμός αυτός φαίνεται μικρός, πρόκειται σαφώς για ένα «πισωγύρισμα» εάν αναλογιστεί κανείς ότι η εκπροσώπηση των γυναικών στα υψηλόβαθμα κλιμάκια των εταιρειών αυξανόταν επί χρόνια. Συγκεκριμένα, σε ένα ευρύτερο φάσμα ανώτερων στελεχών, το ποσοστό των γυναικών ανερχόταν σε μόλις 6,5% το 2005, ενώ το 2023 έχει σχεδόν τριπλασιαστεί σε 22,3%.

Σύμφωνα με τους συντάκτες της έκθεσης, η αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών στις ανώτερες θέσεις δεν σταματάει, αλλά διαπιστώνεται μια «φθίνουσα προσήλωση σε πρωτοβουλίες που επιδιώκουν τη συμπερίληψη».

Η επίκληση στην «ποικιλομορφία» και την «ένταξη» δείχνει να υποχωρεί έναντι της «κερδοφορίας». Οι εταιρείες επαναξιολογούν από πέρυσι τα προγράμματα «ποικιλομορφίας, ισότητας και ένταξης», συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούσαν την ανάδειξη των γυναικών σε ηγετικές θέσεις, καθώς αντιμετωπίζουν νομικά κωλύματα και αντιδράσεις από συντηρητικούς πολιτικούς που μιλούν για πρακτικές. Στην έκθεση, ωστόσο, επισημαίνεται ότι η επιβράδυνση της αύξησης της εκ-

Στην έκθεση της S&P Global επισημαίνεται ότι η επιβράδυνση της αύξησης της εκπροσώπησης των γυναικών στη διοίκηση των επιχειρήσεων έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια.

προσώπων των γυναικών στη διοίκηση των επιχειρήσεων έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια. Άλλες μελέτες έχουν δείξει τάση αποχώρησης των γυναικών από ηγετικές θέσεις μετά την πανδημία, λόγω της επιστροφής στους εργασιακούς χώρους.

«Η ζαφνική αυτή πτώση είναι ιδιαίτερα απογοητευτική», δήλωσε η Σάρα Κοτλ, επικεφαλής δεδομένων της S&P Global Market Intelligence. «Δεν πρόκειται α-

πλώ για απώλεια δυναμικής, αλλά για απώλεια θέσεων», πρόσθεσε.

Πολλές γυναίκες προτίμησαν δουλειές που τους παρέχουν μεγαλύτερη ευελιξία ως προς τον χώρο εργασίας, σύμφωνα με έρευνα του 2022 που διεξήγαγε η McKinsey & Co. για την ομάδα υπεράσπισης των γυναικών LeanIn.Org.

Εγυνός είναι ότι τα στοιχεία της S&P Global αλλάζουν τις προβλέψεις σχετικά με το πότε οι γυναίκες θα επιτύχουν την

ισότητα ως προς τους ηγετικούς ρόλους των εταιρειών. Τα μοντέλα των ερευνητών της έκθεσης δείχνουν ότι η κάποτε εκθετική αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών πιθανότατα θα επιβραδυνθεί. Συγκεκριμένα, προβλέπουν πλέον ότι η ισότητα των φύλων στη διοίκηση των επιχειρήσεων θα γίνει εφικτή μεταξύ των ετών 2055-2072 – πέντε έως επτά χρόνια αργότερα από ό,τι προέβλεπαν στην έκθεση με τα στοιχεία του 2022.

Μεγάλες ανατροπές στη διεθνή οικονομία

Η μεταποίηση βυθίζεται, ο τομέας των υπηρεσιών γιγαντώνεται, Βιετνάμ και Ινδία γίνονται τα νέα εργοστάσια του κόσμου

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Ένα νέο τοπίο έχει αναδυθεί στην παγκόσμια οικονομία έπειτα από σειρά δομικών αλλαγών, με ορισμένες να έχουν προκύψει ως αποτέλεσμα μακροχρόνιων διαδικασιών και άλλες ως παρενέργειες πρόσφατων εξελίξεων. Στην πρώτη κατηγορία εντάσσεται σαφώς ο σταδιακός εκτοπισμός του μεταποιητικού τομέα από τον τομέα των υπηρεσιών ως ο πλέον καθοριστικός παράγοντας στην παγκόσμια ανάπτυξη, στη δημιουργία πλούτου και στην αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου. Στη δεύτερη οι θεμελιώδεις μεταβολές στις εφοδιαστικές αλυσίδες και η γεωγραφική μετατόπιση της βιομηχανικής παραγωγής, προϊόν των γεωπολιτικών εντάσεων και ιδιαίτερα εκείνων ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη, της πανδημίας αλλά και των νέων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της διαστημικής εκτόξευσης που γυρίζει τελευταία η τεχνητή νοημοσύνη.

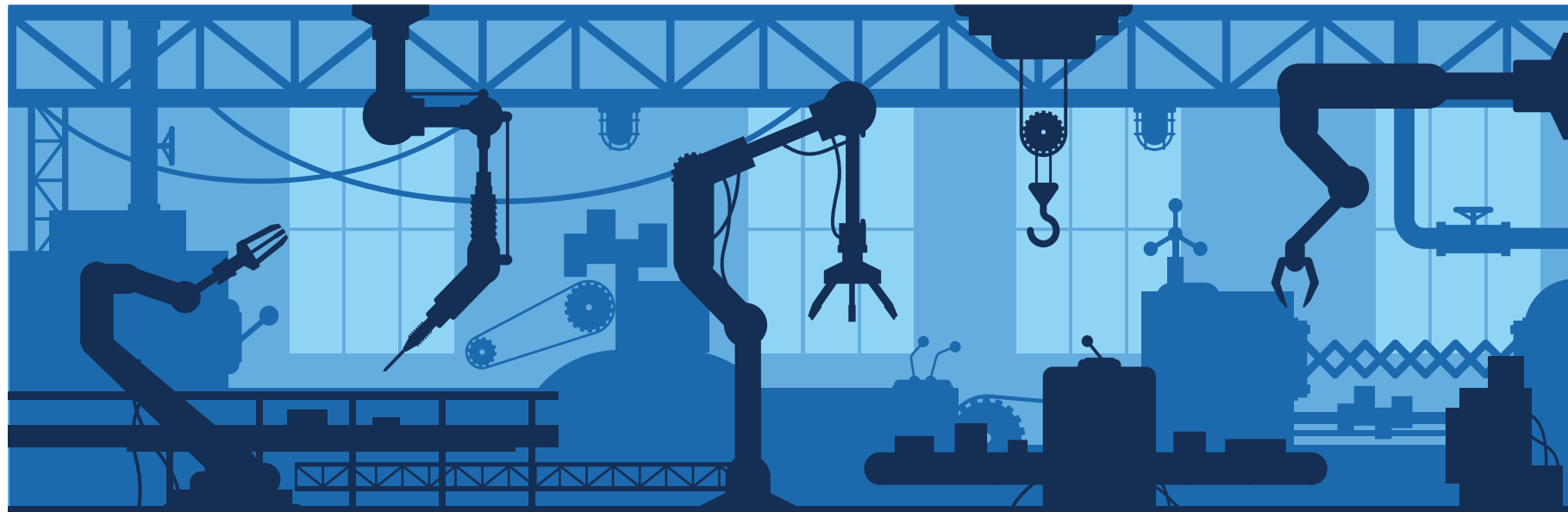
Η όξυνση των εντάσεων ανάμεσα στο Πεκίνο και την Ουάσινγκτον, που αυτές τις μέρες επιχειρεί να αμβλύνει με την επίσκεψή της στην Κίνα η Αμερικανίδα υπουργός Οικονομικών, έχει οδηγήσει στη φυγή πολλές αμερικανικές και γενικότερα δυτικές επιχειρήσεις από την Κίνα. Η δεύτερη οικονομία στον κόσμο εξακολουθεί να παράγει πυρετωδώς αλλά δεν αποτελεί πλέον το χρυσωρυχείο των προηγούμενων δεκαετιών. Στη διάρκεια του περασμένου έτους οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην Κίνα μειώθηκαν στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων

Οι υπηρεσίες στις ανεπτυγμένες οικονομίες αντιπροσωπεύουν πλέον τουλάχιστον το 75% του ΑΕΠ τους.

Απομακρύνονται από την Κίνα, μεταφέρουν την παραγωγή σε χώρες γειτονικές από τις αγορές που εξυπηρετούν.

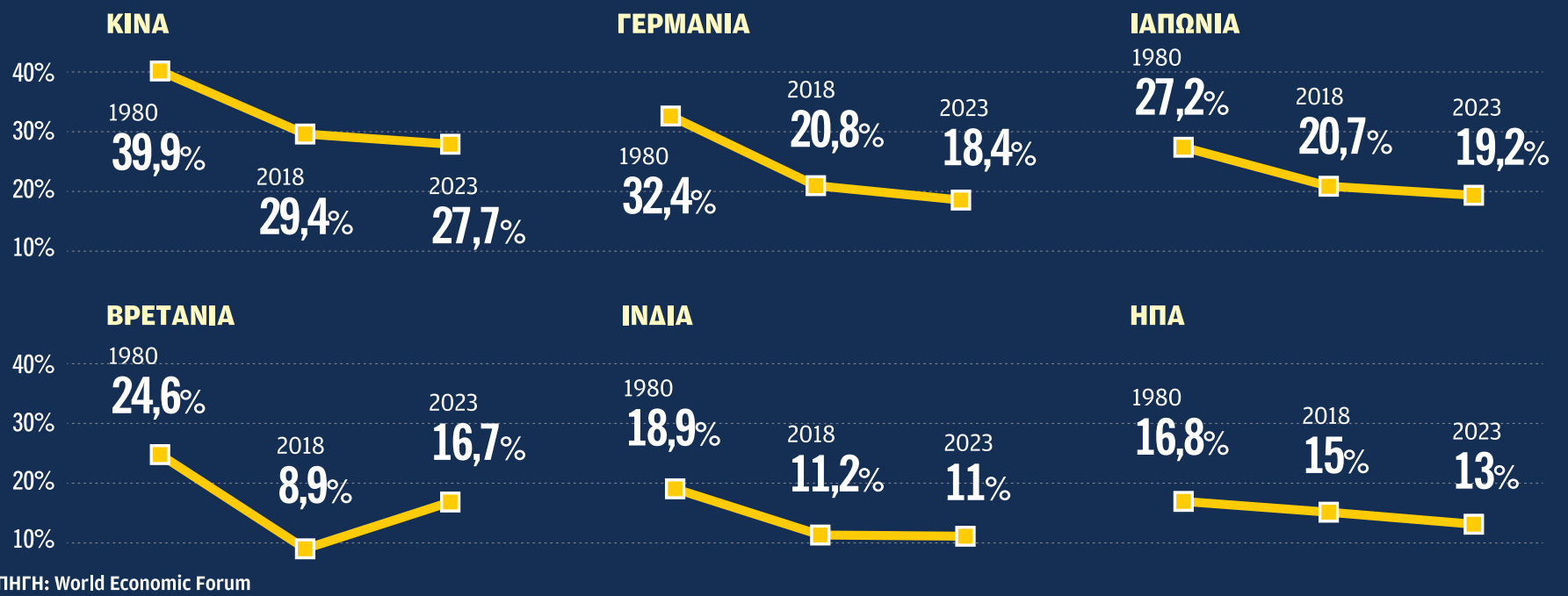
τριών δεκαετιών. Υπολογίζεται ότι στα τέλη του περασμένου έτους είχαν μειωθεί κατά 87% περίπου στα 4,2 δισ. δολάρια. Εταιρείες και επενδύσεις που γυρίζουν την πλάτη στη δεύτερη οικονομία του πλανήτη γίνονται μιλόν της Εριδος για άλλες ανερχόμενες οικονομίες της Ασίας που προσπαθούν να τις προσελεύσουν. Αναδύεται έτσι ένας νέος ανταγωνισμός ανάμεσα στην Ινδία, που τελευταία θεωρείται πλέον αδιαμφισβήτητη διάδοχος της Κίνας ως ταχύτερα αναπτυσσόμενη οικονομία, και το Βιετνάμ που καρπώνεται το μεγαλύτερο μέρος όσων εταιρειών και επενδύσεων αποχωρούν από τη δεύτερη οικονομία του κόσμου. Το Βιετνάμ τείνει ήδη να αντικαταστήσει την Κίνα ως εργοστάσιο του κόσμου με εξαγωγές που έφτασαν πέρυσι στα 96,99 δισ. δολάρια και ακολουθεί η Ινδία με εξαγωγές ύψους 75,65 δισ. δολαρίων.

Την ίδια στιγμή, όμως, η μεταποίηση στην οποία προσπαθούν να βασιστούν οι αναπτυσσόμενες οικονομίες έχει περιοριστεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες ως μερίδιο της παγκόσμιας οικονομίας. Η εκβιομηχάνιση που επί περὶ 50 χρόνια βοήθησε τις αναπτυσ-

Η σταδιακή μείωση του μεταποιητικού τομέα

ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

σόμενες χώρες να συγκεντρώνουν πλούτο και το εργατικό τους δυναμικό να βγει από τη φτώχεια, σήμερα δεν αποτελεί τη σίγουρη οδό για την παραγωγή πλούτου. Ο μεταποιητικός τομέας υποχωρεί σταθερά τα τελευταία 40 χρόνια και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις διεθνών οργανισμών, δεν αντιπροσωπεύει πλέον παρά ένα ποσοστό μικρότερο του 13% του παγκόσμιου ΑΕΠ: τα τελευταία στοιχεία του φέρουν στο 12,87% του παγκόσμιου ΑΕΠ με τουλάχιστον το 30% αυτού του ποσοστού να παραμένει ακόμη στα χέρια της Κίνας. Οπως επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές, οι οικονομίες δεν μπορούν πλέον να βασιστούν την ανάπτυξή τους στο φτηνό εργατικό δυναμικό και στις φτηνές εξαγωγές καθώς είναι πολλές αναδυόμενες οικονομίες που το επικειρούν και καμία χώρα δεν μπορεί πλέον να εξάγει στις άλλες. Το βάρος έχει μετατοπιστεί στον τομέα των υπηρεσιών που στις ανεπτυγμένες οικονομίες αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 75% του ΑΕΠ τους κατά μέσον όρο, ενώ στις αναπτυσσόμενες οικονομίες αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 55% του ΑΕΠ τους και το 45% της απασχόλησης.

Η στροφή των βιομηχανιών

Από τη στιγμή που η πανδημία προκάλεσε έμφραγμα στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα, οι βιομηχανίες αναγκάστηκαν να στραφούν σε εναλλακτικούς προμηθευτές και μία από τις πρώτες κινήσεις αυτοπροστασίας ήταν η στροφή στην παραγωγή χωρών γειτονικών στις αγορές που εξυπηρετούν. Κι ενώ θεωρητικά το πρόβλημα θα λυνόταν με το τέλος της πανδημίας, ακολούθησε σύντομα η κλιμάκωση στις σχέσεις Πεκίνου και Ουάσινγκτον που έπεισε τις δυτικές βιομηχανίες ότι είναι επιτακτική ανάγκη να απομακρυνθούν από την Κίνα. Παράλληλα, η επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας και οι συνεχείς έλεγχοι των κινεζικών αρχών στα γραφεία των ξένων επιχειρήσεων καλλιέργησαν εχθρικό κλίμα και επιτάχυναν τη διαδικασία. Ουσιαστικά έχει αλλάξει το γενικότερο σκεπτικό με το οποίο οργανώνονται πλέον οι εφοδιαστικές αλυσίδες και όπως επισημαίνουν εμπειρογνώμονες του κλάδου, οι μεταβολές σηματοδοτούν τη μεγαλύτερη αλλαγή στον τομέα από το 2001 και την ένταξη της Κίνας στον ΠΟΕ.

Το νέο σκεπτικό βασίζεται στην επι-

στροφή σε γειτονικούς προμηθευτές και την εγκατάσταση της παραγωγής πλησιέστερα στην αγορά στην οποία θα πουληθούν τα προϊόντα. Αυτό δεν εμποδίζει, όμως, τις εταιρείες να επιδιώκουν παράλληλα τη θωράκισή τους από τυχόν διακοπές στην προσφορά. Γι' αυτό και παρά τη στροφή σε γειτονικούς προμηθευτές παράλληλα προσπαθούν να διασφαλίσουν προμηθευτές ανά τον κόσμο, να μην εξαρτώνται μόνον από μια πηγή και να καταφεύγουν στον αυτοματισμό και στη ρομποτική σε ό, τι είναι δυνατόν από τις λειτουργίες στις αποθήκες μέχρι τις αποφάσεις για τις δημόσιες προμήθειες. Πολλές μεταβολές στις εφοδιαστικές αλυσίδες δείχνουν να παγιώνονται. Ανάμεσά τους η εγκατάσταση ή ενίσχυση μονάδων συναρμολόγησης αυτοκινήτων στο Μεξικό αλλά και η επέκταση παραγωγής της βιομηχανίας παιχνιδιών Mattel επίσης στο Μεξικό, που μαζί με το Βιετνάμ είναι οι κατεχόμενες ωφελημένες χώρες από τις εντάσεις ανάμεσα στην Κίνα και τις ΗΠΑ. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την Ινδία, που προσελκύει τους αμερικανικούς τεχνολογικούς κολοσσούς. Οι αμερικανικοί τεχνολογικοί κολοσσό α-

νοίγουν στην Ινδία κέντρα σχεδιασμού, ανάπτυξης συστημάτων ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και τεχνητής νοημοσύνης. Σύμφωνα με την εταιρεία δεδομένων Deloitte, όλα αυτά τα μεγάλα κέντρα σχεδιασμού, τεχνητής νοημοσύνης, συστημάτων ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και γενικότερα νέων τεχνολογιών που δημιουργούν πολυεθνικές, εταιρείες βιοτεχνολογίας και μηχανολογία μπορούν να δημιουργήσουν εκατοντάδες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Από τα τέλη του περασμένου έτους ο κολοσσός των υπολογιστών, Apple, έχει ανακοινώσει ότι σχεδιάζει να προμηθεύσει μπαταρίες για το νέο της iPhone 16 από μονάδες παραγωγής στην Ινδία. Παράλληλα, η Google σχεδιάζει να αρχίσει την παραγωγή κινητών Pixel στην Ινδία από το β' τρίμηνο του έτους. Την ίδια στιγμή, πάντως, οι νέες αυτές θέσεις εργασίας είναι κυρίως στους τομείς της τεχνολογίας και των χρηματοπιστωτικών που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις και κατάρτιση. Αυτό σημαίνει πως δύσκολα μπορούν να βοηθήσουν τις φτωχές και αναπτυσσόμενες χώρες που χρειάζονται περισσότερο από όλες τις νέες θέσεις εργασίας.

Η Ινδία αναδύεται σε νέο κόμβο τεχνολογίας

Στη συγκυρία αφενός της πανδημίας και της σκληρής πολιτικής του Πεκίνου για την αντιμετώπιση της και αφετέρου της κλιμακούμενης έντασης ανάμεσα στην Κίνα και τις ΗΠΑ, η Ινδία ήταν η χώρα που θεωρήθηκε ότι προσέφερε την ιδανική εναλλακτική για τις επιχειρήσεις και την ανάπτυξη τους. Το Δελχί έχει, άλλωστε, θέσει στόχο να προσελκύσει τεχνολογικές εταιρείες και να αποτελέσει κέντρο τεχνολογίας, κάτι που φαίνεται να επιτυγχάνει ολο και περισσότερο και πέραν της παρουσίας της Apple.

Η Ινδία επιδιώκει να ενισχύσει τον τομέα των ηλεκτρονικών υψηλής τεχνολογίας. Και με ορατό το ενδεχόμενο να επιβάλει η Ουάσινγκτον περιορισμούς ακόμη και στους μικροεπεξεργαστές των καθημερινών ειδών όπως είναι οι οικιακές συσκευές. Δεν έχει μιν εξελιχθεί στον βαθμό που απαιτείται για να υποσκελίσει την Κίνα αλλά δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως η χώρα με την υπερβολική γραφειοκρατία και τα αμέτρητα εμπόδια στο εμπόριο. Ηδη η αμερικανική Micron, μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες μικροεπεξεργαστών στον κόσμο, έχει πάρει έγκριση για την ανέγερση εργοστασίου της στην Ινδία με σκοπό την παραγωγή μικροτσιπ. Στο μεταξύ, η νδηκή εταιρεία

Προσπαθεί να υπερκεράσει την Κίνα, προχωράει συμφωνίες με κολοσσούς όπως οι Apple, Micron, PSMC.

λογίας αλλά και τη δική της βιομηχανία μικροεπεξεργαστών καθώς η συγκυρία την ευνοεί δεδομένων των αλληπάλλων απαγορεύσεων που θέτει η Ουάσινγκτον στον κλάδο των μικροεπεξεργαστών της Κίνας και ειδικότερα στους μικροεπεξεργαστές τελευταίας γενιάς και υψηλής τε-

χνολογίας. Και με ορατό το ενδεχόμενο να επιβάλει η Ουάσινγκτον περιορισμούς ακόμη και στους μικροεπεξεργαστές των καθημερινών ειδών όπως είναι οι οικιακές συσκευές. Δεν έχει μιν εξελιχθεί στον βαθμό που απαιτείται για να υποσκελίσει την Κίνα αλλά δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως η χώρα με την υπερβολική γραφειοκρατία και τα αμέτρητα εμπόδια στο εμπόριο. Ηδη η αμερικανική Micron, μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες μικροεπεξεργαστών στον κόσμο, έχει πάρει έγκριση για την ανέγερση εργοστασίου της στην Ινδία με σκοπό την παραγωγή μικροτσιπ. Στο μεταξύ, η νδηκή εταιρεία

ηλεκτρονικών Tata Electronics ετοιμάζεται να κλείσει συμφωνία συνεργασίας με την Powerchip Semiconductor Manufacturing Corp για την από κοινού ανάπτυξη μονάδας παραγωγής μικροεπεξεργαστών. Αμερικανικές επιχειρήσεις και αναλυτές του κλάδου εκτιμούν πως η Ινδία είναι αυτή τη στιγμή η καταλληλότερη για να υποκαταστήσει την Κίνα καθώς αποτελεί μια τεράστια αγορά καταναλωτών όπως ακριβώς ήταν μέχρι προσφάτως η Κίνα. Ενδεχομένως να είναι ακόμη η Κίνα αν και οι πολλαπλές κρίσεις πλευρών της οικονομίας της έχουν κάμψει την καταπόληση και την καταναλωτική εμπιστο-

σύνη. Παράλληλα, ο πληθυσμός της Ινδίας που ανέρχεται σε 1,4 δισ. άτομα, είναι σε μεγάλο ποσοστό νεανικός και εξοικειωμένος με την υψηλή τεχνολογία. Επιπλέον, το παρελθόν της Ινδίας ως αποικίας της Βρετανίας έχει αφήσει πίσω του την αγγλική γλώσσα την οποία μιλάει πολύ μεγάλο μέρος των Ινδών, διευκολύνοντας τις ξένες επιχειρήσεις.

Για όλους αυτούς τους λόγους και ίσως πολλούς άλλους προέκυψε σε πρόσφατη δημοσκόπηση μεταξύ 100 επενδυτικών κεφαλαίων πως η Ινδία είναι η πλέον δημοφιλής στους επενδυτές ανάμεσα σε όλες τις αναδυόμενες αγορές.

Νέο μοντέλο

Αναφερόμενος στις δομικές μεταβολές που έχουν επέλθει στην παγκόσμια οικονομία, ο αναλυτής του Χάρβαρντ Ντάνι Ρόντριγκ Τόνιας προ ημερών πως «στην εποχή μας το μοντέλο της εκβιομηχάνισης στο οποίο βασίστηκαν πρακτικά όσες χώρες πλούτισαν δεν έχει πλέον τη δυνατότητα να παρέχει γρήγορη και βιώσιμη ανάπτυξη».

66%

του παγκόσμιου ΑΕΠ προέρχεται πλέον από τον τομέα των υπηρεσιών, το μισαϊκό επαγγελματιών που καλύπτει από τους σχεδιαστές χιρ μέχρι τους μανικουριστές

Κρατική στήριξη

Διαπιστώνοντας τις δυσκολίες της βιομηχανικής πολιτικής, ο Τζάστιν Φίφου Λιν, κοσμητορας στο Ινστιτούτο Νέας Διάρθρωτικής Οικονομίας στο Πανεπιστήμιο του Πεκίνου, επισημαίνει πως «κρίνεται το κράτος που πρέπει να βοηθήσει τον ιδιωτικό τομέα να ανταπεύρεται τις απαιτήσεις της αγοράς, και δεν μπορεί κανείς να τα καταφέρει χωρίς οργανωμένη βιομηχανική πολιτική».

23%

αύξηση σημείωσαν το 2023 οι εγγραφές νέων σε σχολές τεχνικών επαγγελματιών και κατάρτιση.

Αναδιάρθρωση

Παρατηρώντας τις εξελίξεις στις εφοδιαστικές αλυσίδες και τις μεταβολές που συνόδευσαν την πανδημία, ο συνεργάτης της συμβουλευτικής εταιρείας Kearney, Πάτρικ Βαν ντεν Μπος, υπογράμμισε πως «απομακρύνονται από την Κίνα, αναδιάρθονται σε σημεία στα οποία συγκεντρώνονται πολλές τοπικές εφοδιαστικές αλυσίδες και η μεταβολή μόλις που αρχίζει καθώς οι εταιρείες προσπαθούν ακόμη να δουν πώς δουλεύει το νέο σύστημα».

Corporate Statutory Compliance

Managed Corporate Secretarial Services

Find out more

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η μάχη της ΕΚΤ με τον πληθωρισμό

Του ΠΕΤΕΡ ΜΠΟΦΙΝΓΚΕΡ

Ο ΟΟΣΑ προβλέπει ότι φέτος το ΑΕΠ της Ευρωζώνης θα ενισχυθεί μόλις 0,6% από το 0,5% το 2023, ήτοι θα εμφανίσει την πιο αδύναμη επίδοση από οποιαδήποτε άλλη μεγάλη οικονομία. Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου θα πληγούν περισσότερο, με πτώση 0,6% το 2024. Η ΕΚΤ αναμένει την ανάπτυξη να επιταχυνθεί το 2025 (+1,6%), αν και αυτή ήταν και πάλι πριν από ένα χρόνο η εκτίμησή της για το 2024. Η πολιτική των υψηλών επιτοκίων ενισχύθηκε από μια περιοριστική δημοσιονομική πολιτική. Η ΕΚΤ εκτιμά ότι η μερική απόσυρση των μέτρων στήριξης για την αντιμετώπιση του ενεργειακού κόστους και του ευρύτερου πληθωρισμού οδήγησε το 2023 σε σύσφιξη του δημοσιονομικού προανατολισμού της Ευρωζώνης -όπως αντικατοπτρίζεται στο (κυκλικά προσαρμοσμένο) πρωτογενές ισοζύγιο- και αναμένει σοβαρότερη σύσφιξη φέτος. Η συμπίεση της δημοσιονομικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ φαίνεται συγκρινώντας το δημοσιονομικό έλλειμμα της, ύψους 2,9% του ΑΕΠ το 2024, με αυτό των ΗΠΑ, στο 5,3% του ΑΕΠ, σύμφωνα με το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου. Ακόμη μία ένδειξη του ελλειπούς δυναμισμού της Ευρωζώνης αποτελεί η στασιμότητα των τραπεζικών δανείων προς ιδιώτες από το φθινόπωρο του 2022.

Αυτή η κακή οικονομική απόδοση αποτυπώνεται στην ταχύτερη από την αναμενόμενη διαδικασία αντιπληθωρισμού. Τον Σεπτέμβριο του 2023 το προσωπικό της ΕΚΤ προέβλεπε ότι ο πληθωρισμός θα έφθανε το 3% φέτος. Τον Μάρτιο αναθεωρήθηκε σε μόλις 2,3%, πλησίον του στόχου, ενώ το 2025 εικάζεται πως θα υποχωρήσει στο 2% του στόχου. Συνεχτιμώντας πως οι επιπτώσεις της νομισματικής πολιτικής δεν είναι άμεσες, αλλά έχουν καθυστερότερη περίοδο ενός έως δύο ετών, θα συμπεραίνουμε ότι ο αντιπληθωρισμός επετεύχθη επιτυχώς και πως είναι πλέον η ώρα της μετάβασης σε μια ουδέτερη πολιτική. Η πρόεδρος

της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ, ωστόσο, έχει διαφορετική άποψη. Σε ένα γενικότερο επίπεδο τονίζει πως η ΕΚΤ «ακολουθεί μια προσέγγιση που εξαρτάται από τα δεδομένα για τον καθορισμό του κατάλληλου επιπέδου και της διάρκειας της περιοριστικής πολιτικής». Πάντως, κανείς δεν θα περίμενε η ΕΚΤ να λαμβάνει αποφάσεις «ανεξαρτήτως των δεδομένων». Πιο διαφωτιστική είναι η αναφορά της στα τρία στοιχεία της «αντίδρασης» της ΕΚΤ: τις προοπτικές του πληθωρισμού, τον γενικό δείκτη και τη δύναμη της νομισματικής πολιτικής.

Όσον αφορά τις προοπτικές για τον πληθωρισμό, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι με γενικό δείκτη 2,3% φέτος και 2% το 2025 δικαιολογείται η «εξομάλυνση». Αλλά η πρόεδρος της ΕΚΤ διαφωνεί: «Μακάρι όλα να ήταν πιο κοντά στον στόχο μας. Δεν είμαστε ακόμη εκεί. Ακόμη και στον γενικό δείκτη είμαστε φέτος στο 2,3% και στο 2% το 2025». Ο δε δομικός πληθωρισμός, που δεν συμπεριλαμβάνει τις εμετάβλητες τιμές της ενέργειας και των τροφίμων, παραμένει στο 3%. Η εμπειρία δείχνει ότι υστερεί σε σχέση με τον ΕνΔΤΚ, τον εναρμονισμένο για την Ευρωζώνη δείκτη τιμών καταναλωτή, και ως εκ τούτου δεν αποτελεί καλό οδηγό. Αν και είναι πολύ πιθανό η ΕΚΤ να μειώσει τα επιτόκια τον Ιούνιο, το μείζον ερώτημα είναι πόσο γρήγορα και πόσο μακριά θα πάει. Εξ ου και απαιτείται η αξιολόγηση του ουδέτερου επιτοκίου για την Ευρωζώνη, το οποίο, όπως το όρισε ο Κνουτ Βίκσελ (1851-1926), «είναι ουδέτερο σε σχέση με τις τιμές των εμπορευμάτων και δεν τείνει ούτε να τις αυξήσει ούτε να τις μειώσει, ενώ σχεδόν ταυτίζεται με την τρέχουσα αξία του φυσικού επιτοκίου του κεφαλαίου».

Ο κ. Πέτερ Μπόφινγκερ είναι καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Βούρτσμουργκ. Το άρθρο είναι κοινή δημοσίευση της Social Europe και της ιστοσελίδας IPS του Ινστιτούτου Φρίντριχ Εμπερτ.

Οι τράπεζες έχουν «παρκάρει» στην ΕΚΤ πάνω από 3 τρισ. ευρώ

Ζημίες για την κεντρική τράπεζα της Ευρωζώνης, οφείλει να καταβάλλει τόκους 4%

Οι εμπορικές τράπεζες της Ευρωζώνης έχουν συγκεντρώσει πλεόνασμα ρευστότητας που φτάνει στα 3,2 τρισ. ευρώ και τα έχουν «παρκάρισμα» στα ταμεία της ΕΚΤ. Δεδομένων όμως των αυξήσεων των επιτοκίων, η ΕΚΤ οφείλει πλέον να τους καταβάλλει τόκους ύψους 4% και το αποτέλεσμα είναι να υφίσταται ζημία, όπως, άλλωστε, και οι περισσότερες εθνικές κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης.

Η δύσκολη θέση στην οποία έχει περιέλθει η ΕΚΤ είναι απότοκος της πολιτικής ποσοτικής χαλάρωσης, όπως

Δεν υπάρχει λόγος να επιδοτεί η ΕΚΤ τις εμπορικές τράπεζες, ανέφερε ο διοικητής της Τράπεζας της Αυστρίας, Ρομπερτ Χόλτζμαν.

είναι ο τεχνικός όρος για τις μαζικές αγορές ομολόγων στις οποίες κατέφυγε η κεντρική τράπεζα της Ευρωζώνης τυπώνοντας χρήμα αξίας πολλών τρισ. ευρώ προκειμένου να στηρίξει τις χειμαζόμενες οικονομίες της. Στόχος της τότε ήταν με την προσφορά άφθονων και φθηνών πιστώσεων να δώσει καθοριστική ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη, αλλά και να επαναφέρει κοντά στον στόχο του 2% τον πληθωρισμό, που είχε υποχωρήσει σε ασυνήθιστα χαμηλά επίπεδα. Στη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας, όσο τα επιτόκια του ευρώ βρισκόταν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα ή και σε αρνητικό πρόσημο, η αντισυμβατική αυτή νομισματική πολιτική είχε πολύ χαμηλό κόστος για την κεντρική τράπεζα της Ευρωζώνης. Τώρα όμως να τα επιτόκια στο 4%, τα κεφάλαια που πρέπει να καταβάλλει στις ευρωπαϊκές τράπεζες υπερβαίνουν σαφώς τα έσοδά της.

Δεδομένου, δε, ότι θα χρειαστεί να

Ορισμένοι επικεφαλής εθνικών κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης, μεταξύ των οποίων και ο πρόεδρος της Bundesbank Γιοακίμ Νάγκελ, έχουν ζητήσει να αυξηθεί το ποσοστό των καταθέσεων στην ΕΚΤ χωρίς απόδοση, που σήμερα είναι μόλις 1%. Το πρόβλημα για τη γερμανική κεντρική τράπεζα ήταν σοβαρό, καθώς στη διάρκεια του περασμένου έτους είχε ζημία ύψους 13,9 δισ. ευρώ εξαιτίας των επιτοκίων.

παρέλθουν χρόνια μέχρις ότου μειωθεί τον όγκο των ομολόγων στο χαρτοφυλάκιό της, οι δαπάνες αυτές θα παγιάθουν για μεγάλο χρονικό διάστημα και ορισμένες κεντρικές τράπεζες χωρών της Ευρωζώνης ενδέχεται να δαπανή-

σουν, αλλά χωρίς απόδοση. Ορισμένοι επικεφαλής εθνικών κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης, μεταξύ των οποίων και ο πρόεδρος της Bundesbank Γιοακίμ Νάγκελ, έχουν ζητήσει να γίνει το ίδιο για μεγαλύτερο ποσοστό των καταθέσεων στην ΕΚΤ, αλλά δεν κατόρθωσαν να συγκεντρώσουν την απαιτούμενη στήριξη. Το πρόβλημα για τη γερμανική κεντρική τράπεζα ήταν σοβαρό, καθώς στη διάρκεια του περασμένου έτους είχε ζημία ύψους 13,9 δισ. ευρώ εξαιτίας των επιτοκίων. Στο θέμα παρενέβη, άλλωστε, ο διοικητής της Τράπεζας της Αυστρίας, Ρομπερτ Χόλτζμαν, που ζήτησε να αυξηθεί το ποσοστό των καταθέσεων χωρίς απόδοση κάπου ανάμεσα στο 5% και το 10%. Μιλώντας στο Reuters, τόνισε πως «δεν υπάρχει κανένας λόγος σχετικός με τη νομισματική πολιτική που να υπαγορεύει αυτή την επιδότηση της ΕΚΤ στις ευρωπαϊκές τράπεζες» και προσέθεσε πως «είναι απαράδεκτο το ότι η υφιστάμενη δομή του συστήματός μας επιβραδύνει την οικονομική κατάσταση των κεντρικών τραπεζών», προειδοποιώντας για το ενδεχόμενο να παρουσιάζουν οι κεντρικές τράπεζες «ελλείμματα, χωρίς να φαίνεται κάποιο τέλος στην κατάσταση».

Σημειώτεον ότι το πρόβλημα επεκτείνεται πολύ πέραν της Ευρωζώνης, καθώς ανάλογη ήταν η κατάσταση και για άλλες κεντρικές τράπεζες που επί χρόνια είχαν χαμηλά ή και αρνητικά επιτόκια, αλλά τα έχουν αυξήσει σημαντικά την τελευταία διετία για να αντιμετωπίσουν τον πληθωρισμό. Ετσι, την Τρίτη η κεντρική τράπεζα της Σουηδίας, Riskbank, ζήτησε από την κυβέρνηση ένεση κεφαλαίου ύψους 4,1 δισ. δολ. για να αναπληρώσει τα κεφάλαιά της και να πληρώσει τις απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας. Και οι ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης της Riskbank οφείλονται και πάλι στην πτώση της αξίας των ομολόγων που έχει συγκεντρώσει στο χαρτοφυλάκιό της.

2ο Πανηγύρι Ανάγνωσης

Μια φορά και έναν καιρό...
Οι ιστορίες είναι φτερά
που σε βοηθούν να πετάς ψηλά κάθε μέρα

RICHARD VAN CAMP

Σάββατο
Απριλίου 2024
12:00 - 17:00

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΤΕΡΡΑ ΣΑΝΤΑ

Η εκδήλωση τελείται υπό την αιγίδα της Υπουργού Παιδείας Αθλητισμού και Νεολογίας Κας Αθηνάς Μιχαηλίδου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

12:00-12:30 Εγγραφές για το παιχνίδι «ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ»	ΒΙΒΛΙΟΔΡΟΜΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ
12:30-13:00 Παρουσίαση READ LIBRARY	Δέσποινα Ηρακλήους, «Μεθυσμένα»
13:00-14:30 Παιχνίδι «ΚΡΥΜΜΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ»	Αιμίλιος Σοβιμώ, «Το Ποτάμι»
14:30-15:00	Δήμητρα Χαραβάμπους, «Μυστήριο στο Αιγαίο»
- Χαιρετισμός από την Κα Σοφία Ιωάννου (Α' Λεϊτ. Εκπαιδευτής Υπουργείου Παιδείας)	Δέσποινα Λιάράκου, «Το Σπιρτόκουτο»
- Με ένα βιβλίο... Κα Μαρία Ιωάννου, ηθοποιός	Αντωνία Μάρα, «Σ' αγαπάω! Ακούς»
15:15-16:15 ΒΙΒΛΙΟΔΡΟΜΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ	Σάντρα Εβουθερίου, «Είσι Αστέρη»
16:15-16:45 Χορωδία	

Χειροτεχνίες
Φουσκωτά
FACE PAINTING

Παζαράκι βιβλίου/play and learn/εργαστήρι ΓΑΤΑΡΟΥ

Χορηγός Επικοινωνίας:
Read LIBRARY

Συνεργάτης Εκδήλωσης:
parga BOOK CENTER

2024 SCYENCE FAIR

TOMORROW'S SCIENTISTS
- OUR FUTURE

- + ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
- + ΕΥΦΑΝΤΑΣΤΑ & ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ
- + ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ
- + ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

17 Απριλίου | 09:00-17:00
Ινστιτούτο Κύπρου

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Πληροφορίες: 22 208 702
@ scyencefair

ΔΙΚΥΒΙΑΝΤΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΕΤΑΛΛΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΟΡΥΦΕΣ

ΥΠΕΡΣΥΝΤΗΡΗΣ

ΚΟΡΥΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ

Οι νέοι στις ΗΠΑ στρέφονται στα τεχνικά επαγγέλματα

Γίνονται υδραυλικοί και ηλεκτρολόγοι, γυρίζουν την πλάτη στα πανεπιστήμια

Εκοντας διαπιστώσει τη διαφορά ανάμεσα στις ανάγκες της οικονομίας και τις πανεπιστημιακές σπουδές, οι νέοι Αμερικανοί έχουν αρχίσει να γυρίζουν την πλάτη στο πανεπιστήμιο και να στρέφονται σε επαγγέλματα παραδοσιακά, θεωρούμενα υποδεέστερα από απόψεως κοινωνικής αίγλης που, ωστόσο, έχουν περισσότερες επαγγελματικές προοπτικές. Γίνονται υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι, ψυκτικοί, χειριστές μηχανημάτων οξυγονοκόλλησης. Γενικώς επιδιώκουν την επαγγελματική κατάρτισή τους σε τέτοιου είδους ειδικότητες που έχουν πολύ μεγαλύτερη ζήτηση από όσα επαγγέλματα απαιτούν πανεπιστημιακή μόρφωση.

Η αυξημένη ζήτηση γι' αυτές τις ειδικότητες εξωθεί ανοδικά τις αποδοχές αυτών των επαγγελματιών κλάδων, που συμπαρασύρουν με τη σειρά τους και την κοινωνική αναγνώριση της αξίας τους. Έχει παίξει τον ρόλο της και η τεχνική νομισματική, που ως γνωστόν απειλεί ήδη σειρά επαγγελματιών γραφείου, με αποτέλεσμα πολλοί νέοι να αισθάνονται πιο ασφαλείς επαγγελματικά ως τεχνικοί διαφόρων ειδικοτήτων. Εν ολίγοις, το να δηλώνει σήμερα ένας πολίτης τις υπερδύναμης πως είναι συγκολλητής ή υδραυλικός δεν παραπέμπει

Ο αριθμός των νέων που φοιτούν σε τεχνικές σχολές σημείωσε αύξηση 16% στη διάρκεια του περασμένου έτους και ήταν ο υψηλότερος από το 2018.

αυτομάτως στην εικόνα κάποιου που κάνει μια βρώμικη και κακοίληρωμένη δουλειά.

Στην ενδιαφέρουσα ανατροπή της αμερικανικής αγοράς εργασίας αναφέρεται σχετικό ρεπορτάζ της εφημερίδας Wall Street Journal, που παράλληλα παραθέτει στους παράγοντες που την προκάλεσαν το αυξανόμενο κόστος των πανεπιστημιακών σπουδών. Όπως τονίζει η WSJ, τη στιγμή που μειώνεται η προσέλευση στα πανεπιστήμια της χώρας, αυξάνονται οι εγγραφές σε τεχνικές σχολές. Ο αριθμός των φοιτητών σε τεχνικές σχολές σημείωσε αύξηση 16% στη διάρκεια του περασμένου έτους και ήταν ο υψηλότερος από το 2018, οπότε άρχισε η καταγραφή των σχετικών στοιχείων. Επιπλέον, ο αριθμός των νέων που φοιτά σε τεχνικές σχολές σε

Η μέση αμοιβή διαφόρων ειδικοτήτων στον κατασκευαστικό κλάδο αυξήθηκε το περασμένο έτος στις ΗΠΑ κατά 5,1%, φτάνοντας στις 48.089 δολ. ετησίως. Το ίδιο χρονικό διάστημα η αύξηση των αμοιβών στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των λογιστών και των εργαζομένων στην πληροφορική, ήταν μόνο 2,7% σε σύγκριση με το 2022 και ανερχόταν σε 39.520 δολ. ετησίως.

τικές με τον κατασκευαστικό κλάδο αυξήθηκε κατά 23% στη διάρκεια του περασμένου έτους και κατά 7% αυξήθηκαν οι σπουδαστές σχολών σχετικών με τη θέρμανση, τον εξαερισμό, τον κλιματισμό και τη συντήρηση και επιδιόρθωση των σχετικών μηχανημάτων. Οι νέοι αυτοί υποκαθιστούν την παλαιότερη γενιά ηλεκτρολόγων, υδραυλικών, συγκολλητών και ψυκτικών, που έχει αρχίσει να συνταξιοδοτείται, αφήνοντας ελλείψεις στην αγορά εργασίας οι οποίες οδήγησαν σε άνοδο το κόστος των εργατικών ο' αυτούς τους επαγγελματικούς κλάδους.

Η μέση αμοιβή διαφόρων ειδικοτήτων στον κατασκευαστικό κλάδο αυξήθηκε το περασμένο έτος κατά 5,1%, φτάνοντας στα 48.089 δολ. ετησίως. Στο ίδιο χρονικό διάστημα η αύξηση των αμοιβών στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των λογιστών και

των εργαζομένων στην πληροφορική, ήταν μόνον 2,7% σε σύγκριση με το 2022 και έφτανε τα 39.520 δολ. ετησίως. Το 2023 ήταν η τέταρτη συναπτή χρονιά που η μέση ετήσια αμοιβή διαφόρων τεχνικών επαγγελμάτων στον τομέα των κατασκευών υπερέρβη αισθητά τις αποδοχές των νεοπροσληφθέντων στους τομείς των υπηρεσιών και της πληροφορικής. Επιπλέον, έχει αυξηθεί θεαματικά η ζήτηση για επιδοτούμενα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, στο πλαίσιο των οποίων οι σπουδαστές τεχνικών σχολών αποκτούν πρακτική εμπειρία, συχνά με πληρωμή από τον εργοδότη. Δημοσκοπήση που έγινε πέρουσι μεταξύ μαθητών λυκείου από την εταιρεία λογισμικού Jobber κατέδειξε ότι το 75% των ερωτηθέντων ενδιαφέρεται για τεχνικές επαγγελματικές σχολές και ειδικότερα για όσες προσφέρουν αμοιβή την περίοδο της πρακτικής. Ση-

μειώτων ότι 8 στους 10 ερωτηθέντες δήλωσαν πως οι γονείς τους ήθελαν να σπουδάσουν τα παιδιά τους στο πανεπιστήμιο και σε πολλές περιπτώσεις δυσκολεύτηκαν πολύ να δεχθούν την επιλογή τους. Ιδιαίτερος όσος είχαν λάβει πανεπιστημιακή μόρφωση και είχαν εργαστεί σε επαγγέλματα με γόητρο. Οι ίδιοι οι νέοι που επέλεξαν να στραφούν σε τεχνικά επαγγέλματα δηλώνουν, πάντως, αισιόδοξοι.

Μιλώντας στην αμερικανική εφημερίδα, ο 20χρονος Τάινερ Μπεργκς, που προ μηνών ολοκλήρωσε την κατάρτισή του σε σχολή συγκολλητών μετάλλων και σχετικών μηχανημάτων, εισηγείται με αισιοδοξία πως «πρόκειται για μια έξυπνη επιλογή για όσους νέους θέλουν να βρουν κάτι και δεν έχουν τόσο λαχτάρα να πάνε στο πανεπιστήμιο». Αρχικά ο εν λόγω νέος ήθελε να πάει στο πανεπιστήμιο, αλλά ο δρόμος της τρι-

τοβάθμιας εκπαίδευσης άρχισε να φαίνεται λιγότερο ελκυστικός στη διάρκεια της πανδημίας και των lockdowns. Τότε είδε τους γονείς του, που και οι δύο εργάζονται στον τομέα της τεχνολογίας, καθιλωμένους στους υπολογιστές τους όλη την ημέρα.

Συνειδητοποιήσει τότε ότι δεν θα ήθελε να περάσει τη ζωή του καθισμένος μπροστά σε μια οθόνη. Λίγο αργότερα διάβασε για τις σχολές που εκπαιδεύουν σε τεχνικές εργασίες και στη χρήση μηχανημάτων και επέλεξε να εκπαιδευτεί συγκολλητής μετάλλων. Τώρα εργάζεται στην εγκατάσταση αγωγών σε ένα καινούργιο νοσοκομείο στο Σαν Ντιέγκο. Τονίζει μάλιστα πως αισθάνεται καλά, όχι μόνον επειδή έχει σταθερή δουλειά και ασφαλή εισοδήματα, αλλά και επειδή η δουλειά του περιέχει σωματική κίνηση και του δίνει την αίσθηση ότι ολοκληρώνει κάτι.

Οι κραδασμοί στην κινεζική οικονομία θυμίζουν την ιαπωνική κρίση

Αντίστροφες πορείες με αρκετές αναλογίες αλλά και μεγάλες διαφορές φαίνεται πως ακολουθούν οι οικονομίες της Κίνας και της Ιαπωνίας. Η Κίνα, που γνώρισε εκρηκτική άνοδο τις τελευταίες δεκαετίες, βρίσκεται πλέον αντιμετώπιση με ισχυρούς κραδασμούς, όπως ο αποπληθωρισμός, η επιμονή ύφεση της αγοράς ακινήτων και η πτώση στα χρηματιστήρια, την ώρα που η Ιαπωνία, ύστερα από μια παρατεταμένη περίοδο ισχυρών αγελάδων, βγήκε πρόσφατα από το τούνελ. Έπειτα από μια καταστροφική κατάρρευση του κλάδου των ακινήτων στις αρχές της δεκαετίας του 1990, η ιαπωνική οικονομία πέρασε τις επόμενες τρεις δεκαετίες συρρικνωμένη. Νοικοκυριά και επιχειρήσεις έπρεπε να ξοδέψουν τα χρήματά τους για την εξόφληση του χρέους, οι μισθοί παρέμειναν στάσιμοι και η ιαπωνική οικονομία από δεύτερη μεγαλύτερη στον κόσμο διολιώθηκε στην τέταρτη θέση. Εσχάτως ο «μεγάλος ασθενής

Οι αναλογίες, οι μεγάλες διαφορές και οι προσπάθειες της Ιαπωνίας να ανακάμψει έπειτα από τρεις δεκαετίες συρρικνώσης.

της Ασίας που ήταν σε κόμα, άρχισε να κουνάει τα δάκτυλά του», γράφει χαρακτηριστικά το Business Insider. Τον Μάρτιο τα εργατικά συνδικάτα της Ιαπωνίας κατέγραψαν τη μεγαλύτερη αύξηση μισθών εδώ και δεκαετίες. Το χρηματιστήριο ξεπέρασε πρόσφατα το υψηλό όλων των εποχών. Και η Τράπεζα της Ιαπωνίας αύξησε τα επιτόκια πάνω από το μηδέν για πρώτη φορά από το 2007. Στο Πεκίνο παρακολουθούν την ανάκαμψη της Ιαπωνίας με ανησυχία. Όπως η Ιαπωνία τη δεκαετία του 1990, η Κίνα αντιμετωπίζει τώρα την κατάρ-

Όπως η Ιαπωνία τη δεκαετία του 1990, η Κίνα αντιμετωπίζει τώρα την κατάρρευση της αγοράς ακινήτων. Τα ακίνητα κάποτε αντιπροσώπευαν το 20%-30% του ΑΕΠ της χώρας και όλες οι πτυχές

της οικονομίας –τοπικές κυβερνήσεις, νοικοκυριά, τραπεζικό σύστημα– εξαρτώνται από τα χρήματα της αγοράς ακινήτων για να επιβιώσουν. Έπειτα από δεκαετίες υπερβολικής δόμησης και κερδοσκοπίας, η «φούσκα» άρχισε να σκάει. Πρόκειται για μια ύφεση ισολογισμού (balance sheet recession), σαν αυτήν που διέκρινε ο Ρίτσαρντ Κου του Nomura στην ιαπωνική οικονομία μετά το σκάσιμο της «φούσκας».

Η πρόσφατη επιτυχία της Ιαπωνίας, ωστόσο, προέρχεται από μια προσπάθεια δεκαετιών, τις προσεκτικές διαπραγματεύσεις με τους εμπορικούς εταίρους και τις ιδιαίτερες συνθήκες στις οποίες βρέθηκε η οικονομία της χώρας στην πορεία. Όλα αυτά θα είναι σχεδόν αδύνατο να τα εφαρμόσει το Πεκίνο, τουλάχιστον όχι χωρίς να εξοργίσει πολιτικούς από τις Βρυξέλλες μέχρι την Μπραζιλία.

Κίνα και Ιαπωνία έχουν μεταξύ άλλων πολύ διαφορετικά κοινωνικά και πολιτικά συστήματα. Η Κίνα εισέρχεται επίσης στην κρίση ακινήτων υπό πολύ διαφορετικές οικονομικές συνθήκες: το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι περίπου 12.800 δολάρια, σε σύγκριση με τις 41.266 δολάρια στην Ιαπωνία την εποχή της κρίσης. Όταν η ιαπωνική οικονομία κατέρρευσε το 1990, χρειάστηκαν χρόνια για να εφαρμοστεί η κυβέρνηση τη δημοσιονομική τόνωση που οι οικονομολόγοι θεωρούν τώρα την πρώτη γραμμή άμυνας έναντι ενός αποπληθωριστικού σοκ.

«Οι Κινέζοι καταλαβαίνουν από τη είδους ασθένεια προσβλήθηκαν», λέει ο Κου. Ο Σι Τζινπίνγκ όμως δεν είναι διατεθειμένος να ρίξει χρήματα στις λιμοκτονούσες τοπικές κυβερνήσεις της χώρας ή ακόμη και στα νοικοκυριά για να τονώσει την κατανάλωση. Αντίθετα, η λύση του είναι να πείσει τη μνημεϊώδη μηχανή κατασκευής της Κίνας να παράγει αγαθά υψηλότερης αξίας. Ο κόσμος ωστόσο, έχοντας πληγεί

από το λεγόμενο «σοκ της Κίνας», πλέον κτιζεί άμυνες ενάντια σε ένα νέο κύμα κινεζικών προϊόντων. Η Μπραζιλία μόλις ξεκίνησε έρευνα αντανάμψης για το εάν η Κίνα πλημμυρίζει τη Βραζιλία με φθηνά αγαθά. Η Τουρκία αυστηροποίησε τους κανονισμούς για τα κινεζικά ηλεκτρικά οχήματα. Και οι εξαγωγές ηλεκτρικών οχημάτων της Κίνας προς την Ε.Ε. ξεκίνησαν το έτος με πτώση σχεδόν 20%.

Η πιο κρίσιμη διαφορά μεταξύ Κίνας και Ιαπωνίας μπορεί να είναι... συναισθηματική. Καθ' όλη τη διάρκεια της ανάκαμψης της Ιαπωνίας οι αγορές λειτουργούσαν βάσει μιας συνεργατικής ιδεολογικής νοοτροπίας, πιστεύοντας ότι το ελεύθερο εμπόριο ήταν καλό. Καθώς η Κίνα ξεκινάει την ανάκαμψή της, αυτή η συνεργασία έχει μετατραπεί σε ανταπάλωτα. Τελικά, η τεχνολογία μπορεί να μην καταφέρει να τη σώσει αν δεν έχει τους κατάλληλους φίλους για να αγοράσουν τα προϊόντα της.

Τα κέρδη των επιχειρήσεων στο μικροσκόπιο των κεντρικών τραπεζών

Στο επίκεντρο της μεγάλης μάχης εναντίον του πληθωρισμού βρίσκονται πλέον από τη μια πλευρά οι επικεφαλής των κεντρικών τραπεζών και από την άλλη οι επιχειρηματικοί κολλοσοί. Προτού η Κριστίν Λαγκάρντ της ΕΚΤ και ο Τζερόμ Πάουελ της Fed αισθανθούν ότι μπορούν να μειώσουν τα επιτόκια δανεισμού με άνεση, θα θέλουν να επιβεβαιώσουν ότι οι επικεφαλής μεγάλων επιχειρήσεων δεν θα μετακυλίουν τον κόστος στους καταναλωτές, διότι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αναζωπύρωση των πληθωριστικών πιέσεων. Προκειμένου όμως να συμβεί αυτό, οι επιχειρήσεις τέτοιου βελανκτικού είναι πιθανό να δεχθούν πλήγμα στην κερδοφορία τους. Σύμφωνα με τη στήλη του Reuters,

Τι περιμένουν να δουν πριν προχωρήσουν σε μειώσεις επιτοκίων.

το BreakingViews, τα τελευταία δύο χρόνια έχει αναδυθεί το εξής ερώτημα: βιώνουμε σε πλήρη βαθμό την επιχειρηματική απλυσία ή οι εταιρείες έχουν επιτύχει μια υγιή ισορροπία μετά τη ραγδαία άνοδο στο κόστος διαβίωσης, στα στεγαστικά δάνεια, στα κόστη της παραγωγής και στους μισθούς; Το «Ζουμί» αυτής της ερώτησης σχετίζεται με την εκτίναξη των εταιρικών αποτελεσμάτων μετά την πανδημία και τους

πολέμους στην ευρωπαϊκή γειτονιά. Και το 2021 και το 2022, μια ομάδα τουλάχιστον 700 μεγάλων εταιρειών κατέγραψε αθροιστικά έκτακτα κέρδη άνω του 1 τρις. δολαρίων, δηλαδή 10% πάνω από τον αντίστοιχο μέσο όρο της προηγούμενης τετραετίας. Δεδομένου ότι οι τιμές ενέργειας και τροφίμων εκτινάχθηκαν και η ζήτηση για φάρμακα ενισχύθηκε, ήταν αναμενόμενο οι εταιρείες των σχετικών κλάδων να σημειώσουν αποτελέσματα-ρεκόρ. Ωστόσο, δεν είναι οι μοναδικές που ευνοήθηκαν.

Η άνοδος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων συνέβαλε κατά σχεδόν 50% στην επιτάχυνση του πληθωρισμού στην Ευρώπη από την αρχή του 2022, σύμφωνα με το ΔΝΤ. Το κόστος εργασίας

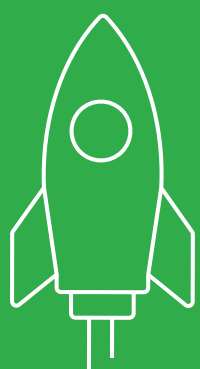
συνέβαλε μόλις 25% στην άνοδο των τιμών, σε μια περίοδο κατά την οποία ο πληθωρισμός στο μπλοκ άγγιξε το δυσθεώρητο 10,6%. Η τάση ήταν παρόμοια και στις ΗΠΑ: τα εταιρικά κέρδη ως μερίδιο του ακαθάριστου εγχώριου εισοδήματος άγγιξαν το υψηλότερο επίπεδο από το 1966 και το 2021 και το 2022, όσο ο πληθωρισμός κορυφώθηκε στο 9,1% από 1,4%. Τώρα οι κεντρικές τράπεζες βουτούν σε πολιτικά ταραγμένα νερά. Αν και ο πληθωρισμός έχει υποχωρήσει, η αύξηση των μισθών ξεκίνησε μετά μια μεγάλη περίοδο στασιμότητας. Η Λαγκάρντ, ο Πάουελ και οι επικεφαλής της Τράπεζας της Αγγλίας, Αντρίου Μπέλι, έχουν προειδοποιήσει ότι οι υψηλότεροι μισθοί μπορεί να αναζωπυρώσουν τον

πληθωρισμό, εκτός εάν οι επιχειρήσεις και οι μέτοχοι τους σπρώξουν κάποιο βάρος. Η Λαγκάρντ ήταν η πιο κατηγορηματική, ζητώντας επανελημμένους από τις επιχειρήσεις να «απορροφήσουν» την άνοδο των μισθών. Το μήνυμά ήταν σαφές: προτού μειωθούν τα επιτόκια, οι αξιωματούχοι θέλουν να δουν χαμηλότερα εταιρικά κέρδη. Ο CEO φαίνεται πως ακούν με προσοχή. Στην Ευρώπη, το μερίδιο της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (ΑΠΑ) από εταιρείες εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα υποχώρησε κατά σχεδόν 2 ποσοστιαίες μονάδες στο 40,2% το τρίτο τρίμηνο του 2023 από τα μέσα του 2021. Στις ΗΠΑ, η μάχη εναντίον του πληθωρισμού της απλυσίας δεν ήταν εξίσου επιτυχημένη. Δεδομένου

ότι η ανάπτυξη της οικονομίας είναι ισχυρή και ο πληθωρισμός τρέχει υψηλότερα από τον στόχο του 2%, η υψηλή κερδοφορία μπορεί να καθυστερήσει τη μείωση των επιτοκίων από τη Fed.

Συνολικά, το λειτουργικό περιθώριο των εισπλεγμένων στον πανευρωπαϊκό δείκτη STOXX 600 αναμένεται να συρρικνωθεί στο 8,5% στο τέλος του 2024, από περίπου 9,8% τώρα, σύμφωνα με αναλυτές της Bank of America. Είτε ο Πάουελ, η Λαγκάρντ και ο Μπέλι είναι διατεθειμένοι να το πουν ξεκάθαρα είτε όχι, αυτή είναι η πτώση που θέλουν να δουν.

Μάλιστα, σύμφωνα με το BreakingViews, είναι πιθανό να διατηρήσουν τα επιτόκια σε υψηλό επίπεδο μέχρι να δουν «ρωγμές» στην εταιρική κερδοφορία.

B-start

Κάνε καλή αρχή με Business Start

Ισχύουν όροι | Cyta Business Call Center 150

Ολοκληρωμένες Λύσεις για νέες επιχειρήσεις
Σταθερή | Ίντερνετ | Υψηλές Cloud | Κινητή

Δωρεάν εγκατάσταση και πολλά προνόμια

Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες

Μαζί από την αρχή

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο επιστήμονας που εντόπισε τα λάθη των επιλογών μας

Του ΤΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Ας επιχειρήσουμε μια εύκολη σπαζοκεφαλιά. Υπολογίστε την τιμή ενός ροπάλου (baseball) και μιας μπάλας, που μαζί κοστίζουν 1,10 ευρώ, αλλά το ρόπαλο κοστίζει 1 ευρώ περισσότερο από την μπάλα. Οι βιαστικοί είναι πιθανό να απαντήσουν αυτόματα ότι η μπάλα κοστίζει 0,10 ευρώ, ενώ όσοι σκεφτούν λίγο πιο καλά, λίγο πιο αργά, αναλύοντας το πρόβλημα, ίσως καταλήξουν στη σωστή απάντηση, που είναι 0,05 ευρώ.

Είναι ένα από τα παραδείγματα που περιλαμβάνονται στο παγκόσμιο best seller του καθηγητή Ντάνιελ Κάνεμαν, 90 ετών, που έφυγε από τη ζωή την περασμένη εβδομάδα. Ο ψυχολόγος, που επηρέασε όσο ελάχιστοι την οικονομική σκέψη

Ο ψυχολόγος Ντάνιελ Κάνεμαν, ο οποίος επηρέασε όσο ελάχιστοι την οικονομική σκέψη.

και τιμήθηκε με το βραβείο Νομπελ Οικονομίας το 2002.

Το πρωτότυπο ερευνητικό του έργο επικεντρώθηκε κυρίως στις λάθος επιλογές των ανθρώπων, που εξηγούν όχι μόνον επενδυτικές αποφάσεις, αλλά και πολιτικές επιλογές, την καθημερινότητα, τις ανθρώπινες σχέσεις. Αν κανείς μελετήσει το έργο του, εύκολα μπορεί να εξηγήσει πολλά από όσα έχουν συμβεί στην ελληνική οικονομία και πολιτική, αλλά καλύτερα να αποφύγουμε ένα από τα λάθη που εντοπίζει ο Κάνεμαν, δηλαδή να ερμηνεύουμε την πραγματικότητα παρασυρόμενοι από στερεότυπα. Οι Έλληνες δεν φαίνεται να κάνουν περισσότερες λανθασμένες επιλογές από άλλους λαούς, απλώς αυτές γνωρίζουμε καλύτερα, μάς αφορούν και με ευκολία τις θεωρούμε «μοναδικές». Ενα από τα πλέον γνωστά βιβλία του είναι το «Σκέψη αργά και γρήγορα» (Thinking, Fast and Slow), που εξετάζει τη λειτουργία του ανθρώπινου μυαλού και τον

τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι παίρνουν αποφάσεις. Ο συγγραφέας θεωρεί ότι η ανθρώπινη σκέψη διαχωρίζεται σε δύο διαφορετικά συστήματα: το Σύστημα 1 είναι γρήγορο, αυτόματο, βασισμένο σε στερεότυπα και προκαταλήψεις, ενώ το Σύστημα 2 είναι αργό, προσεκτικό και απαιτεί συνειδητή προσπάθεια και προσοχή. Το Σύστημα 1 είναι υπεύθυνο για τις αυτόματες αντιδράσεις μας, ενώ το Σύστημα 2 ασχολείται με τη λογική και την κριτική σκέψη. Ωστόσο, η επίδραση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων που χαρακτηρίζουν το Σύστημα 1 μπορεί να οδηγήσει σε διακρίσεις, παρεξηγήσεις και αδικίες. Επίσης, επηρεάζεται από την παρουσίαση της πληροφορίας, πράγμα που οδηγεί στο φαινόμενο του «framing effect». Αυτό σημαίνει ότι ο τρόπος παρουσίασης ενός ζητήματος μπορεί να επηρεάσει την αντίληψη και τις αποφάσεις των ατόμων, κάτι που έχει σημαντικές επιπτώσεις για τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, την πολιτική και τη διαφήμιση. Επιπλέον, ο Κάνεμαν επισμαίνει την τάση του Συστήματος 1 να υποτιμά την αβεβαιότητα και τον κίνδυνο, πράγμα που οδηγεί στην «υπερβολική αισιοδοξία». Αυτό μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες σε κοινωνικό επίπεδο, καθώς οι άνθρωποι είναι πιθανό να λάβουν αποφάσεις χωρίς να εξετάσουν πλήρως τις συνέπειες και τους κινδύνους. Ενα κλασικό παράδειγμα από το βιβλίο «Σκέψη αργά και γρήγορα», που απεικονίζει την υπερβολική αισιοδοξία, είναι το φαινόμενο της «παγίδας του σχεδιαστή». Η παγίδα αναφέρεται στην τάση των ανθρώπων να υποτιμούν τον χρόνο και το κόστος που απαιτούνται για την ολοκλήρωση ενός έργου ή μιας εργασίας, λόγω της υπερβολικής αισιοδοξίας. Η κλασική αντίληψη στην οικονομική σκέψη είναι ότι οι καταναλωτές, για παράδειγμα, λαμβάνουν τελικά τις ορθές αποφάσεις. Ο Κάνεμαν μαζί με τον συνεργάτη του Άμος Τρέβερκι ανέτρεψαν τη βεβαιότητα αυτή. Απέδειξαν ότι φαινόμενα όπως οι κρίσεις των αγορών αλλά και μεγάλα λάθη πολιτικής, οφείλονται στον περιορισμένο ορθολογισμό των επιλογών που κάνουμε. Η έρευνα του Κάνεμαν για την απουσία ορθής σκέψης στις αποφάσεις είναι σοκαριστική διαπίστωση, αλλά έδωσε νόημα σε όσα δεν μπορούσαν να εξηγηθούν με τη λογική. Ξεπεράσαμε την υπερβολική σιγουριά για τις βεβαιότητες που έχουμε.

Οι τιμές κατοικιών στην Ευρώπη μειώθηκαν για πρώτη φορά εδώ και μια δεκαετία, σύμφωνα με τη Eurostat, που διαπίστωσε ότι αν και υπήρξε μεγάλη ανάπτυξη στις αγορές ακινήτων σε ορισμένες ανατολικές και νότιες χώρες, υπερκαλύφθηκε από τις μειώσεις στις χώρες του ευρωπαϊκού βορρά. Στην Ευρώπη οι μέσες τιμές μειώθηκαν κατά 1,1% το τελευταίο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, στο σύνολο της Ε.Ε. ωστόσο η μείωση ήταν ελαφρώς μικρότερη, στο 0,8%.

Η αγορά κατοικίας της Γερμανίας ήταν από εκείνες που επλήγησαν περισσότερο από την πτώση των ακινήτων, καταγράφοντας μείωση 8,4% σε ετήσια βάση, ενώ στο Λουξεμβούργο σημειώθηκε πτώση 9,1%. Ακολούθησαν η Φινλανδία με 5,6% και η Σουηδία με 5,3%. Σε ορισμένες χώρες, όπως η Κροατία, η Βουλγαρία, η Λιθουανία, η Πολωνία και η Πορτογαλία, ωστόσο, οι τιμές αυ-

Πρώτη φορά σε μια 10ετία πέφτουν οι τιμές κατοικιών στην Ευρώπη

Στην Ευρωζώνη οι μέσες τιμές μειώθηκαν κατά 1,1% το δ' τρίμηνο του 2023

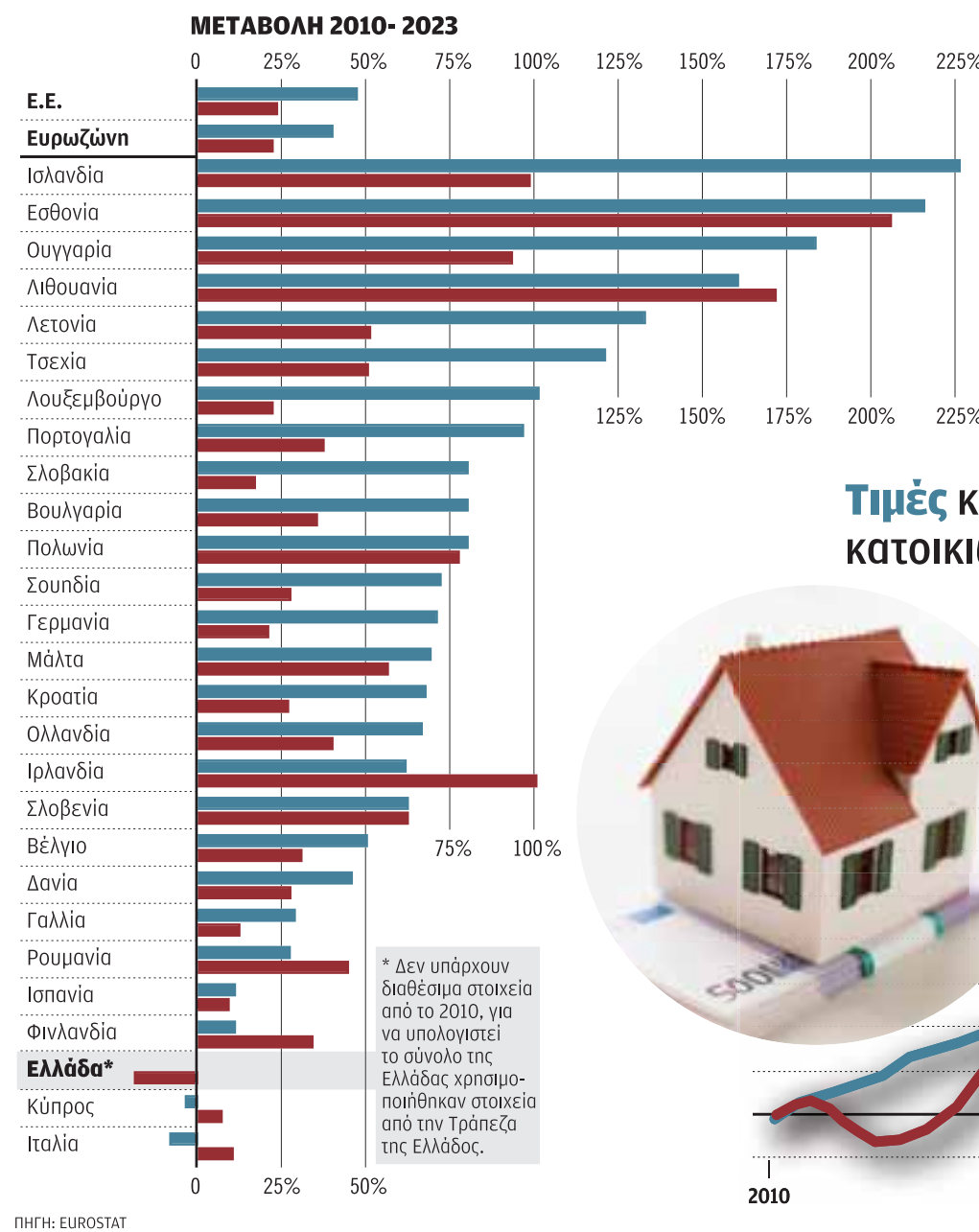
Οι τιμές κατοικιών στην Ευρώπη μειώθηκαν για πρώτη φορά εδώ και μια δεκαετία, σύμφωνα με τη Eurostat, που διαπίστωσε ότι αν και υπήρξε μεγάλη ανάπτυξη στις αγορές ακινήτων σε ορισμένες ανατολικές και νότιες χώρες, υπερκαλύφθηκε από τις μειώσεις στις χώρες του ευρωπαϊκού βορρά. Στην Ευρώπη οι μέσες τιμές μειώθηκαν κατά 1,1% το τελευταίο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, στο σύνολο της Ε.Ε. ωστόσο η μείωση ήταν ελαφρώς μικρότερη, στο 0,8%.

Η αγορά κατοικίας της Γερμανίας ήταν από εκείνες που επλήγησαν περισσότερο από την πτώση των ακινήτων, καταγράφοντας μείωση 8,4% σε ετήσια βάση, ενώ στο Λουξεμβούργο σημειώθηκε πτώση 9,1%. Ακολούθησαν η Φινλανδία με 5,6% και η Σουηδία με 5,3%. Σε ορισμένες χώρες, όπως η Κροατία, η Βουλγαρία, η Λιθουανία, η Πολωνία και η Πορτογαλία, ωστόσο, οι τιμές αυ-

Οι αγορές ακινήτων Γερμανίας και Λουξεμβούργου κατέγραψαν τη μεγαλύτερη πτώση.

ξήθηκαν μεταξύ 8% και 12%. Η ισχυρότερη ανάπτυξη στις χώρες της νότιας και ανατολικής Ευρώπης τα τελευταία χρόνια, εξηγούν οι οικονομολόγοι, βοήθησε τις αγορές κατοικιών τους, την ώρα που χώρες του πυρήνα της Ευρωζώνης –όπως η Γερμανία και η Γαλλία– υποφέρουν από τη στάσιμη ή την αδύναμη ανάπτυξη.

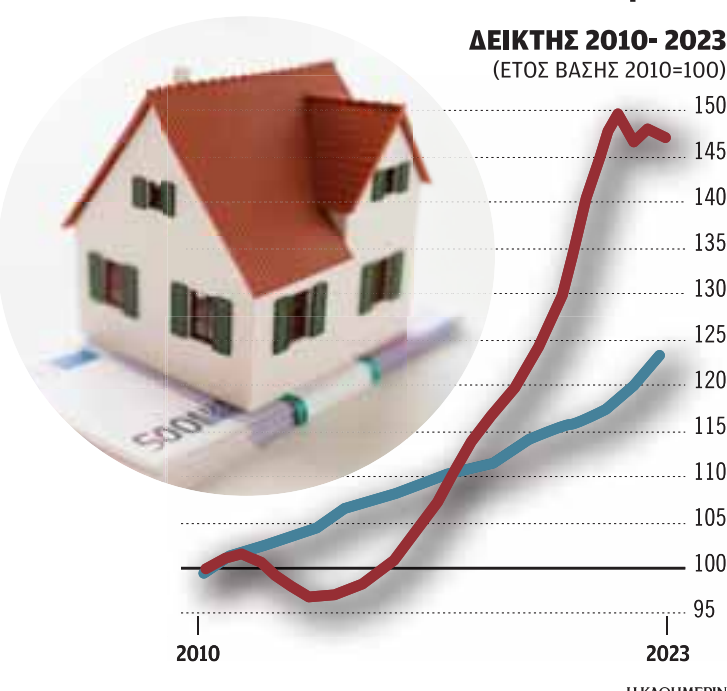
«Η πρόσφατη υποαπόδοση της γερμανικής οικονομίας προστέθηκε στην επιφυλακτικότητα των αγοραστών», δήλωσε ο Ρικάρντο Αμάρο από την Oxford Economics, προσθέτοντας ότι η «δυναμική της προσφοράς» θα μπορούσε να εξηγήσει την υπερπόδοση των αγορών κατοικιών ορισμένων χωρών, ιδιαίτερα στη νότια Ευρώπη, «όπου οι νέες κατασκευές ήταν αδύναμες». Κάθε χώρα έχει τους δικούς της πρόσθετους παράγοντες που «εξηγούν» την αγορά κατοικίας της. Η αγορά κατοικίας της Πορτογαλίας ενισχύθηκε από φορολογικά κίνητρα για τους αγοραστές δεύτερης κατοικίας και την προσφορά «χρυσής βίζας» στους πλούσιους αλλοδαπούς που αγοράζουν ακίνητα, μέτρα ωστόσο που καταργεί πλέον η κυβέρνηση. Η αγορά κατοικίας της Πολωνίας «επωφελήθηκε τόσο από την ισχυρή οικονομική ανάπτυξη της όσο και από την πρόσθετη ώθηση των δύο μειώσεων επιτοκίων πέρυσι», τόνισε

ΠΗΓΗ: EUROSTAT

Τιμές και εννοίκια κατοικιών στην Ευρώπη

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ο Κάροsten Μπρτζέσκι, παγκόσμιος επικεφαλής μακροοικονομικής έρευνας στην ολλανδική τράπεζα ING. Οι τιμές των κατοικιών μειώθηκαν περισσότερο σε ορισμένες χώρες –όπως η Γερμανία–, αφού τα απότομα κέρδη άρχισαν να φαίνονται υπερτιμημένα σε σύγκριση με τα εννοίκια ή τα εισοδήματα των νοικοκυριών, πρόσθεσε ο Αντριου Κένιγχαμ από την Capital Economics. «Αντίθετα, σε ορισμένες οικονομίες στον Νότο της Ευρωζώνης –όπως η Ισπανία– παρέμειναν αρκετά χαμηλά και δεν είχαν ανακάμψει πλήρως από τις μεγάλες διορθώσεις στην αγορά κατοικίας κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και της κρίσης της Ευρωζώνης», τόνισε

μπλήρωση. Η Eurostat δεν συμπεριέλαβε στοιχεία από την Ελλάδα, η αγορά κατοικίας της ωστόσο ήταν από τις ισχυρότερες στην περιοχή, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, με τις τιμές των κατοικιών να αυξάνονται κατά 13,4% από πέρυσι.

Σε τριμηνιαία βάση οι τιμές της Ε.Ε. μειώθηκαν κατά 0,3% τους τελευταίους τρεις μήνες του 2023 σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο και οι τιμές της Ευρωζώνης μειώθηκαν κατά 0,7%. Οι τιμές κορυφώθηκαν το τρίτο τρίμηνο του 2022, λίγο αφότου η ΕΚΤ άρχισε να αυξάνει τα επιτόκια ως απάντηση στη μεγαλύτερη άνοδο του πληθωρισμού εδώ και μια γενιά. Οι επικριτές της κα-

τηγόρησαν την υπερβολικά χαλαρή πολιτική της μέχρι το 2022 για τη διόγκωση της φούσκας των τιμών των περιουσιακών στοιχείων, ιδίως στα ακίνητα, την τελευταία δεκαετία. Ομως, από τότε που η κεντρική τράπεζα άρχισε να αυξάνει το βασικό της επιτόκιο καταθέσεων για να φτάσει στο ιστορικό υψηλό του 4% πέρυσι, οι τιμές των κατοικιών στην Ευρώπη μειώθηκαν μόνο κατά 2%, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat. «Η ΕΚΤ δεν έκανε πολλά για να σκάσει τη φούσκα αυξάνοντας τα επιτόκια, κάτι που είναι αξιοσημείωτο και δείχνει ότι η προσφορά νέων κατοικιών είναι εξαιρετικά περιορισμένη σε πολλές χώρες», είπε ο Μπρτζέσκι.

Μια πρωτοποριακή λύση για μείωση των ρύπων

Η ENI μετατρέπει εξαντλημένα κοιτάσματα πετρελαίου και αερίου σε τεράστιες «αποθήκες», όπου μεταφέρει διοξείδιο του άνθρακα

Η Ραβένα είναι ένα κόσμημα για την Ιταλία, τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και τον παγκόσμιο. Εκεί απαντούν παμπάλαιες βυζαντινές εκκλησίες. Μία εξ αυτών είναι ο Άγιος Βιτάλιος με τα θαυμάσια ψηφιδωτά, που απεικονίζουν τον Ιουστινιανό, τη Θεοδόρα και την ακολουθία τους, αλλά και ο τάφος του μεγίστου Δάντη. Πέραν τούτων, στην περιοχή και στην κοντινή ακτή της Αδριατικής βρίσκονται ρυπογόνες βιομηχανίες, όπως χαλυβουργίες και λιπάσματα. Κι όπως επισμαίνουν οι New York Times, τα ανωτέρω εργοστάσια κανένα ενδιαφέρον δεν έχουν για τους τουρίστες, αλλά συμβάλλουν τα πλείεστα στην τοπική οικονομία, απασχολώντας χιλιάδες ανθρώπους. Δεδομένων, όμως, των ρύπων που εκπέμπουν και των ολοένα και αυστηρότερων περιβαλλοντικών προδιαγραφών της Ε.Ε. για την άμβλυνση της υπερθέρμανσης και την

απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα, η βιωσιμότητά τους αμφισβητείται. Το ίδιο συμβαίνει παντού στην Ευρώπη. Ο προβληματισμός είναι κοινός: το υψηλό κόστος συμμόρφωσης στους νέους κανόνες ίσως σπάνει λουκέτο για τις βιομηχανίες και μαζικές απολύσεις. «Θέλωμε τα εργοστάσιά μας ενεργά στο μέλλον, αλλά θέλωμε και να εκπληρώσουμε τους στόχους μείωσης των ρύπων», τονίζει ο δήμαρχος της Ραβέννας, Μικέλε ντε Πασκάλε.

Τη λύση προσφέρει ο Ιταλικός ενεργειακός κολοσσός ENI, με εκτεταμένη παρουσία στη Ραβένα. Το σχέδιό του μπορεί να συνδράμει στη διατήρηση της βαριάς βιομηχανίας της περιοχής μέσω της κατασκευής συλλεκτή εκπομπών ρύπων. Η ENI θα κατασκευάσει δίκτυο αγωγών, συγκεκριμένα, οι οποίοι θα δεσμεύουν το διοξείδιο του άνθρακα (CO2) από τις εργοστασιακές εγκαταστάσεις

Ο Ιταλικός ενεργειακός όμιλος ήδη έχει αναπτύξει το σχέδιο αυτό στη Βρετανία.

και θα το αποθηκεύουν μακριά σε παλιές, υποθαλάσσιες δεξαμενές αερίου. Ο Μικέλε ντε Πασκάλε θεωρεί τη δραστηριότητα πολλά υποσχόμενη. Ο Ιταλικός όμιλος ήδη έχει αναπτύξει το σχέδιο αυτό στη Βρετανία, όπου παλαιά κοιτάσματα πετρελαίου και αερίου που έχουν εξαντληθεί μπορούν να μετατραπούν σε τεράστιες «αποθήκες» ρύπων. Βέβαια, η ENI έχει τη στήριξη της βρετανικής κυβέρνησης επί χρόνια, συμπεριλαμβανομένου σχεδίου για απορρύπανση της περιοχής περίχ του Λίβερπουλ και του Μάντσεστερ στα βορειοδυτικά. Το έργο HyNet North West προβλέπει κατασκευή και διαχείριση αγωγού 40 μιλίων από την ENI, ο οποίος θα συλλέγει CO2 από εργοστάσια κι άλλους ρυπαντές και θα το διοχετεύει σε παλιές πετρελαιοπηγές στον κόλπο του Λίβερπουλ. Η διοίκηση του ENI εκτιμά ότι στο εν λόγω πεδίο έχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, διότι μπορεί να χρησιμο-

ποιήσει τις υπάρχουσες υποδομές του, δηλαδή πετρελαιοπηγές, πηγές φυσικού αερίου και αγωγούς, και να διοχετεύσει εκεί τους ρύπους.

Ο Ιταλικός όμιλος διατηρεί περίπου 50 θαλάσσιες πλατφόρμες εξόρυξης κοντά στη Ραβένα, πέρα από τις λίμνες, όπου διαβιώνουν φοινικόπετρα. Η παραγωγή μειώνεται και η ENI θα το αντισταθμίσει με τη διοχέτευση του διοξειδίου στις δεξαμενές αερίου, που λειτουργούν ως απορροφητικοί σπόγγοι. Πάντως, όπως σημειώνουν οι New York Times, η δέσμευση CO2 θα πρέπει να φθάσει στο 8% των μειωμένων ρύπων αθροιστικά για να επιτευχθεί μηδενικό αποτύπωμα έως το 2050 παγκοσμίως, σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας. Συνεπώς θα πρέπει η αποθήκευση να εικοσπλασαστεί έως το 2030 στο 1 δισ. τόνους, στόχος υπερφιλόδοξος, όπως παρατηρούν, τέλος, αναλυτές.

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

DSV Global Transport and Logistics

DSV

Υψηλής ποιότητας λύσεις ομαδοποιημένων μεταφορών. Ανταγωνιστικές τιμές και ταχύτητα.

Σάρωστε αυτόν τον QR κωδικό και μάθετε περισσότερα!

We add value to your business. | gapgroup.com

Το βραχυκύκλωμα των 400 εκατ. ευρώ ετησίως

Πώς κάνουν οι επιτηδευτές τις ρευματοκλοπές, το κόστος των οποίων πληρώνουν οι συνεπείς καταναλωτές μέσω των λογαριασμών τους

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Πειραγμένοι μετρητές, παράνομες συνδέσεις, μπράβοι, εκβιασμοί, πυροβολισμοί. Ο θάυμαστος κόσμος των ρευματοκλοπών έχει ό,τι χρειάζεται για να θυμίζει μαφία. Και φυσικά έχει υψηλά κέρδη, κάπου 400 εκατ. ευρώ ετησίως, γι' αυτούς που κλέβουν ρεύμα. Και επειδή το κέρδος του ενός είναι η ζημία του άλλου, αυτός ο άλλος είναι οι υπόλοιποι καταναλωτές, που πληρώνουν το κλεμμένο ρεύμα μέσω των λογαριασμών τους.

Το φαινόμενο της ρευματοκλοπής γνώρισε απότομη και μεγάλη άνοδο την περίοδο της δημοσιονομικής κρίσης. Ωστόσο, δεν εξαφανίστηκε μετά την κρίση. Παρά τους στόχους μείωσης που έχει θέσει η αρμόδια αρχή (ΡΑΑΕΥ) και την αυστηροποίηση των ποινών (τα τελευταία χρόνια η ρευματοκλοπή διώκεται ως ποινικό αδίκημα), όχι μόνο δεν έχει ανακοπεί, αλλά τρέχει με υψηλότερους ρυθμούς. Σύμφωνα με τα στοιχεία του διαχειριστή δικτύου (ΔΕΔΔΗΕ), οι μη τεχνικές απώλειες του δικτύου (όπως αποκαλείται η κλοπή ρεύματος επίσημα), από 4,9% της συνολικής επίσημης

Οι ρευματοκλοπές γίνονται κυρίως από επιχειρήσεις, με τους συνολικούς εμπλεκόμενους να ξεπερνούν τις 250.000.

Ρευματοκλοπές ▶ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

13.000

παραβάσεις ετησίως

€400 εκατ.

ετήσιο κόστος για καταναλωτές

0,2%

2003-2004

1,1%

2011-2013

3,9%

2015-2016

4,9%

2018-2019

5,3%

2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

κατανάλωσης το 2021 αυξήθηκαν σε 5,32% το 2022, έναντι στόχου για μείωση κατά 2% που έχει τεθεί από τη ΡΑΑΕΥ. Οι καταναλωτές (επιχειρήσεις και νοικοκυριά) έχουν ήδη πληρώσει για τη διετία 2021-2022 μέσω των λογαριασμών ρεύματος περί τα 800 εκατ. ευρώ για ρευματοκλοπές και με τα τιμολόγια για τον Απρίλιο, όπως αποκάλυψε η «Κ» σε πρόσφατο δημοσίευμά της, άρχισαν να πληρώνουν και την προσαύξησή τους κατά 500 εκατ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένου και του κόστους των τεχνικών απωλειών του δικτύου).

Το πρόβλημα όμως με τις ρευματοκλοπές δεν περιορίζεται μόνο στα «φέσια» που πληρώνουν οι συνεπείς κατα-

ναλωτές για να έχουν δωρεάν ρεύμα οι παραβάτες.

Το φαινόμενο έχει πάρει εδώ και πολλά χρόνια διαστάσεις γενικευμένης διαφθοράς. Οργανωμένες ομάδες ιδιωτών ηλεκτρολόγων παρέχουν «τεχνογνωσία» ρευματοκλοπής έναντι αμοιβής, που ξεκινάει από 200 ευρώ και ανεβαίνει ανάλογα με την κατανάλωση. Οι έλεγχοι από τα συνεργεία του ΔΕΔΔΗΕ καταλήγουν σε πολλές περιπτώσεις σε επικίνδυνες αποστολές. Τεχνικοί του ΔΕΔΔΗΕ αφηγούνται περιστατικά που θυμίζουν πραγματικά... άγρια Δύση. Σε μία περίπτωση, ο ιδιοκτήτης ταβέρνας στη Χασιά, που φωταγωγήσει μέσω καλωδίου που είχε συνδέσει απευθείας

από το δίκτυο, όταν είδε τους τεχνικούς του ΔΕΔΔΗΕ να έρχονται για να διακόψουν την παράνομη και επικίνδυνη παροχή πήρε το όπλο και άρχισε να πυροβολεί το υπηρεσιακό όχημα.

Οι insiders

Ενίοτε οι ρευματοκλέφτες έχουν βοήθεια εκ των έσω, όπως απεικονίζεται από περιπτώσεις που έφτασαν στα δικαστήρια. Είναι ενδεικτική η περίπτωση ιδιοκτήτη μπαρ στο Κολωνάκι, που όταν ο ΔΕΔΔΗΕ κατέβασε τον διακόπτη λόγω ενός τρέρατσιου όγκου ανεξέλεγκτων οφειλών, ιδιώτης ηλεκτρολόγος διαβεβαίωσε τον ιδιοκτήτη ότι μπορούσε να του επανασυνδέσει το ρεύμα κάθε Πα-

ρασκευή για να μπορεί να λειτουργεί το μπαρ το τριήμερο, έναντι αμοιβής 600 ευρώ, και κάθε Δευτέρα να το αποσυνδέει, έναντι αμοιβής 200 ευρώ, έτσι ώστε να μην μπορεί να γίνει αντιληπτή η ρευματοκλοπή από τυχόν έλεγχο του ΔΕΔΔΗΕ. Ο ιδιοκτήτης του μπαρ είδε την πρόταση ως διέξοδο, στην πορεία όμως όταν θέλησε να ρυθμίσει το χρέος και να συνδεθεί κανονικά, ο ιδιώτης ηλεκτρολόγος προσπάθησε να τον αποτρέψει προφασίζοντας ότι υπάρχει κίνδυνος να αποκαλυφθεί τι είχε κάνει. Τελικά, ο ιδιοκτήτης του μπαρ απευθύνθηκε στην αστυνομία, ο ιδιώτης ηλεκτρολόγος συνελήφθη και στην ανάκριση αποκάλυψε τον συνεργό του,

που ήταν υπάλληλος συνεργαζόμενης με τον ΔΕΔΔΗΕ εργολαβικής εταιρείας.

Αν και θα αναμενόταν να καταφεύγουν στη ρευματοκλοπή καταναλωτές που αδυνατούν να πληρώσουν τον λογαριασμό τους, ελάχιστοι ανήκουν σε αυτή την κατηγορία. Η πλειονότητα των παραβατών προέρχεται από τον χρέος και να συνδεθεί κανονικά, ο ιδιώτης ηλεκτρολόγος προσπάθησε να τον αποτρέψει προφασίζοντας ότι υπάρχει κίνδυνος να αποκαλυφθεί τι είχε κάνει. Τελικά, ο ιδιοκτήτης του μπαρ απευθύνθηκε στην αστυνομία, ο ιδιώτης ηλεκτρολόγος συνελήφθη και στην ανάκριση αποκάλυψε τον συνεργό του,

Οι έλεγχοι δεν αποδίδουν και οι έξυπνοι μετρητές καθυστερούν

Οι ρευματοκλέφτες, που δείχνουν να μην τους τρομάζουν οι έλεγχοι του ΔΕΔΔΗΕ, αφού πλέον εάν εντοπιστούν θα βρεθούν αντιμέτωποι εκτός από πρόστιμα και με ποινικές δίωξεις, αξιοποιούν τελευταία και τις νέες τεχνολογίες για να παρεμβαίνουν στον μετρητή, που καθιστούν πιο δύσκολο τον εντοπισμό της παράβασης.

Πεδίο δόξης λαμπρό για τους παραβάτες αποτελούν οι καθυστερήσεις στο περίφημο πρότζεκτ των έξυπνων μετρητών, που σχεδιάστηκε από το 2014 χωρίς μέχρι σήμερα να έχει μπει σε τροχιά υλοποίησης. Οι έξυπνοι μετρητές δίνουν τη δυνατότητα άμεσου εντοπισμού των παραβάσεων, αλλά και διόρθωσης βλαβών και επιπλέον αποτελούν ένα εργαλείο για τους καταναλωτές ελέγχου της κατανάλωσης και μείωσης του κόστους ρεύματος, αφού θα έχουν τη δυνατότητα να καταναλώνουν τις ώρες που οι τιμές είναι χαμηλές και αντίστροφα.

Το φιλόδοξο σχέδιο για την αντικατάσταση των 7,3 εκατ. αναλογικών μετρητών με έξυπνους, συνολικού προϋπολογισμού 1,2 δισ. ευρώ και ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2030, δεν έχει ακόμη εκκινήσει, καθώς δεν έχει ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός που ξεκίνησε το 2021.

Ο διαγωνισμός για τους νέους μετρητές ξεκίνησε το 2021 και ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί.

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα του ευρωπαϊκού ρυθμιστή ενέργειας (ACER), 13 από τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ολοκληρώσει τις εφαρμογές έξυπνων μετρήσεων, με διείσδυση μεγαλύτερη από 80%, και 11 χώρες υστερούν.

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στην ομάδα των πέντε χωρών, μαζί με τη Βουλγαρία, την Κύπρο, την Τσεχία και τη Γερμανία, που έχουν πολύ λίγους ή καθόλου έξυπνους μετρητές. Η Σουηδία, η Δανία, η Φινλανδία, η Εσθονία, η Ισπανία, η Νορβηγία, το Λουξεμβούργο, η Λετονία, η Ιταλία, η Γαλλία, η Μάλτα, η Σλοβενία και οι Κάτω Χώρες έχουν φτάσει στο ποσοστό διείσδυσης 80%. Άλλες τέσσερις χώρες, η Πορτογαλία, η Αυστρία, η Μεγάλη Βρετανία και η Ιρλανδία, προχωρούν στην εγκατάστασή τους, με τρεις από αυτές να στοχεύουν στο 80% έως το 2024.

Σε αντίθεση με την Ελλάδα, στη συντριπτική πλειονότητα των χωρών της Ε.Ε. οι μη τεχνικές απώλειες (ρευματοκλοπές) βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, κοντά στο 1%, και ακολουθούν σταθερή τάση μείωσης.

Εν αναμονή των έξυπνων μετρητών, ο περιορισμός της μάστιγας των ρευματοκλοπών επαφίεται στους ελέγχους του ΔΕΔΔΗΕ που διαχειρίζεται το δίκτυο, στο ρυθμιστικό πλαίσιο που θέτει η ΡΑ-

ΑΕΥ και στο θεσμικό πλαίσιο που νομοθετεί το αρμόδιο υπουργείο.

Τα επίσημα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ για την εξέλιξη του φαινομένου δείχνουν ότι τόσο οι έλεγχοι όσο και το ρυθμιστικό

και θεσμικό πλαίσιο δεν ήταν αποτελεσματικά. Από 0,2% της συνολικής κατανάλωσης ετησίως το 2003-2004, οι ρευματοκλοπές αυξήθηκαν σε 1,1% ετησίως τη διετία 2011-2013, σε 3,9% ετησίως τη διετία 2015-2016, σε 4,4% ετησίως το διάστημα 2018-2019, σε 4,9% το 2020-2021 και έφτασαν στο 5,32% το 2022.

Σε αντίθεση με την Ελλάδα, στη συντριπτική πλειονότητα των χωρών της Ε.Ε. οι μη τεχνικές απώλειες βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, κοντά στο 1% και ακολουθούν σταθερή τάση μείωσης. Σε 19 από τις 23 χώρες για τις οποίες υπάρχουν δεδομένα, την 8ητία 2010-2018 ο ρυθμός μεταβολής ήταν αρνητικός, με μέση τιμή -3%.

Σύμφωνα μάλιστα με τα όσα σημειώνει η ΡΑΑΕΥ στην απόφαση έγκρισης του ετήσιου ρυθμιστικού εσοδού του ΔΕΔΔΗΕ για την περίοδο 2021-2024, οι σημαντικές απώλειες που παρατηρούνται στην πλειονότητα των 22 ευρωπαϊκών συστημάτων την προηγούμενη δεκαετία συνδέονται με τη στοχοθεσία του ρυθμιστικού πλαισίου.

Στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων, οι διαχειριστές διανομής υποχρεούνται από το ρυθμιστικό πλαίσιο να αγοράζουν ενέργεια για τις απώλειες

των δικτύων τους, που σημαίνει ότι έχουν ισχυρό κίνητρο να περιορίσουν τις απώλειες. Στην Ελλάδα ο ΔΕΔΔΗΕ δεν είχε μέχρι πρότινος κανένα κίνητρο, αφού το κόστος μεταφέρεται αρχικά στους προμηθευτές και μετά αυτών στους καταναλωτές. Για πρώτη φορά η ΡΑΑΕΥ έθεσε στόχους στον ΔΕΔΔΗΕ για μείωση απωλειών, τους οποίους συνδέει με τη χρηματοδότησή τους, από το ετήσιο ρυθμιζόμενο έσοδό του σε περίπτωση που δεν τους πετύχει, με την απόφαση του 2020 και για τη ρυθμιστική περίοδο 2021-2024.

Τα μέτρα

Παρεμβάσεις σε θεσμικό επίπεδο για τον περιορισμό των ρευματοκλοπών έχει εξαγγείλει από τον περασμένο Νοέμβριο ο αρμόδιος υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Θόδωρος Σκυλακάκης, οι οποίες ωστόσο δεν έχουν ακόμη θεομοθετηθεί. Στα μέτρα που δρομολογεί το αρμόδιο υπουργείο περιλαμβάνεται η προσωρινή αφαίρεση της άδειας λειτουργίας επιχειρήσεων που κλέβουν ρεύμα –και μόνιμης σε περίπτωση υποτροπής– και προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της επαγγελματικής άδειας των ηλεκτρολόγων σε περίπτωση αποδεδειγμένης συνέργειας.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΑΦΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περί Ακινήτου ιδιοκτησίας (Διακοτική, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω Δήλωση Μεταβίβασης: 6/Π/1191/2024
Πωλητής/τές:
(1) TIBBLES GORDON, ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
(2) TIBBLES TRACY DAWN, ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
Αγοραστής: YKG 770 GROUP VACATION LTD
Δημοκρατία 36, Τάλα, 8577 Πάφος, Κύπρος
Ακίνητο:
Αρ. Εγγραφής: 0/2766
Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 35/44/0/135/5
Είδος Ακινήτου: ΧΩΡΑΦΙ
Εμβαδό τ.μ.: 29098
Γεωγραφική Περιοχή: ΠΑΦΟΣ ΜΗΛΙΟΥ,
Τοποθεσία: ΤΕΡΑΤΣΟΥΔΙΑ
Μεταβίβ. Μερίδιο στο Ακιν.: 554/2425
Ποσό Πώλησης: €320.000,00
ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ακίνητα ενδέχεται να υπόκεινται σε Φ.Π.Α. ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνεται στο ποσό πώλησης.

Χρειάζεται αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στις κατασκευές

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σημαντική είναι η απόσταση που θα πρέπει να καλυφθεί προκειμένου να επιστρέψει ο κατασκευαστικός τομέας στην κατάσταση που βρίσκεται πριν από την οικονομική κρίση. Συγκεκριμένα, οι πόροι που κατευθύνθηκαν στις υποδομές ήταν αισθητά χαμηλότεροι καθ' όλη τη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας, με αποτέλεσμα η μείωση του παγίου κεφαλαίου από το 2011 έως το 2023 να αφαιρείται από την οικονομία συνολικά 40,2 δισ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές. Εξ αυτών, το 24%, ή 9,6 δισ. ευρώ, προήλθε από τον θεσμικό τομέα της γενικής κυβέρνησης.

Αυτά αναφέρει, μεταξύ άλλων, ανάλυση της Eurobank για τον κλάδο, βάσει της οποίας υπολογίζεται ότι οι δημόσιες επενδύσεις σε υποδομές θα πρέπει να μεγεθύνονται σε έναν μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 4,4% του ΑΕΠ για μια δεκαετία, ώστε να ανακτηθούν πλήρως οι απώλειες του δημοσίου κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους.

Επιπροσθέτως, όπως αναφέρουν οι συγγραφείς της ανάλυσης, δηλαδή ο Στ. Γάργος, θα πρέπει να αυξηθούν και οι ιδιωτικές επενδύσεις σε υποδομές, ώστε να ανακτηθούν οι σχετικές απώλειες.

Στις προκλήσεις στις οποίες κα-

Οι πόροι που κατευθύνονται σε έργα υποδομών δεν αρκούν, λέει ανάλυση της Eurobank.

λείται να αντιμετωπιστεί ο κλάδος, συμπεριλαμβάνονται επίσης η έλλειψη προσωπικού και η αύξηση του κόστους. Σύμφωνα με τους αναλυτές, μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία και το πέρας της υγειονομικής κρίσης ακολούθησε και η ενεργειακή κρίση, με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του κατασκευαστικού κόστους. Ο δείκτης κόστους κατασκευής νέων κτιρίων

κατοικιών της ΕΛΣΤΑΤ καταγράφει αύξηση κατά 21% από το τέταρτο τρίμηνο του 2019 έως και το τέταρτο τρίμηνο του 2023. Συγκεκριμένα, η αύξηση του κόστους των υλικών κατασκευής αγγίζει το 25,9% και η αντίστοιχη αύξηση των εργασιακών αμοιβών το 12,9%. Αντίστοιχα, η απακόλπιση στην κατασκευή δρόμων, σιδηροδρομικών γραμμών και κοινωφελών έργων έχει υποχωρήσει στο μισό σε σχέση με το 2009, καθώς από τους 33,8 κιλιάδες εργαζομένων, το 2020, απασχολούνταν μόλις 16,9 κιλιάδες.

Ειδικά ως προς το ζήτημα του κόστους κατασκευής, συνεχίζονται οι τριβές ανάμεσα στους κατασκευ-

αστικούς ομίλους και το υπ. Υποδομών, καθώς παρά το ότι το ζήτημα της επικαιροποίησης των τιμών με βάση τις οποίες καθορίζονται οι προϋπολογισμοί των έργων είναι ιδιαίτερα κρίσιμο, ακόμα δεν έχει προχωρήσει η εφαρμογή των απαιτούμενων πολιτικών, παρότι έχουν θεσπιστεί, με βάση την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου στην οποία προχώρησε η κυβέρνηση στην προηγούμενη θητεία της. Οι αναλυτές της Eurobank επισημαίνουν την ανάγκη δημιουργίας ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου ανάθεσης έργων, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία των αναθέσεων και να διευκολύνεται η διαδικασία της επίλυσης διαφορών.

Το στοίχημα της αύξησης του μέσου μισθού στα 1.500 ευρώ

Μεγαλύτερο εμπόδιο, η έλλειψη μεγάλων επιχειρήσεων

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Εγκρίρημα με αυξημένο βαθμό δυσκολίας η προσπάθεια επιστροφής του μέσου μισθού στην Ελλάδα στα προ κρίσης επίπεδα – δηλαδή στα 1.500 ευρώ – καθώς τα δομικά προβλήματα της χώρας που παραμένουν σε ύπνωση αλλά και η διεθνής οικονομική συγκυρία, δεν βοηθούν. Ο μέσος μισθός θα εξακολουθήσει να κινείται ανοδικά και το επόμενο διάστημα εξαιτίας και της «πίεσης» που δημιουργεί η αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού. Αυτό που προβληματίζει, έχει να κάνει με την ταχύτητα της αύξησης.

Για να φτάσουμε στα 1.500 ευρώ μέσα στο 2027, όπως προβλέπει η επίσημη δέσμευση της κυβέρνησης, απαιτείται ετήσια αύξηση του μέσου μισθού κατά περίπου 6% το οποίο θεωρείται ως ιδιαίτερα υψηλό για όσους πιστεύουν ότι οι αυξήσεις των μισθών πρέπει να «συμβαδίζουν» με το άθροισμα του πληθωρισμού και της παραγωγικότητας της εργασίας ώστε να μη «φτιλιάζουν» τον πληθωρισμό. Όμως η αύξηση της παραγωγικότητας τροφοδοτείται από τις επενδύσεις και οι επενδύσεις υλοποιούνται κυρίως από τις μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις

Για να φτάσουμε στα 1.500 ευρώ μέσα στο 2027, απαιτείται ετήσια αύξηση του μέσου μισθού κατά περίπου 6%.

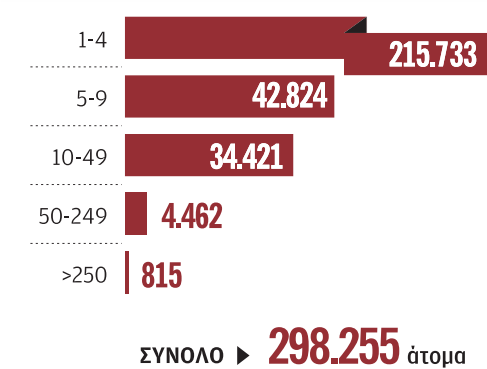
οι οποίες έχουν και μεγαλύτερα περιθώρια για να τις χρηματοδοτήσουν. Ετσι, φτάνουμε σε ακόμη ένα δομικό πρόβλημα της χώρας – αναδείχτηκε μέσα στην εβδομάδα και από τον ίδιο τον υπουργό Οικονομικών – που είναι η πολύ μεγάλη έλλειψη εταιρειών που να απασχολούν πάνω από 100-150 άτομα προσωπικό στην Ελλάδα.

Το 2023 έκλεισε με τον μέσο μισθό να διαμορφώνεται στα 1.257 ευρώ, ποσό κατά περίπου 200 ευρώ υψηλότερο συγκριτικά με το 2019 και κατά περίπου 200 ευρώ χαμηλότερο σε σχέση με τα επίπεδα του 2009. Αυτά τα επιπλέον 250 ευρώ που μας χωρίζουν από τον στόχο των 1.500 ευρώ, όταν θα αποτυπωθούν, δεν είναι δεδομένο ότι θα μας «ξεκολλήσουν» από την προτελευταία θέση της Ευρώπης όσον αφορά τους μισθούς (και ειδικά στους

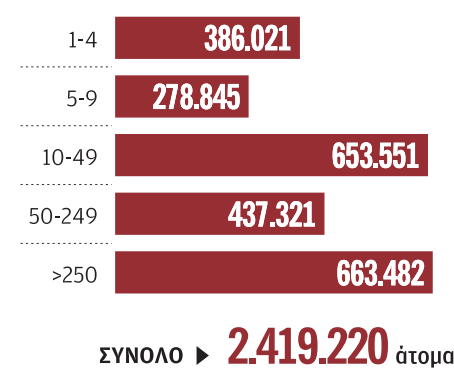

Χωρίς μεγάλες επιχειρήσεις η Ελλάδα

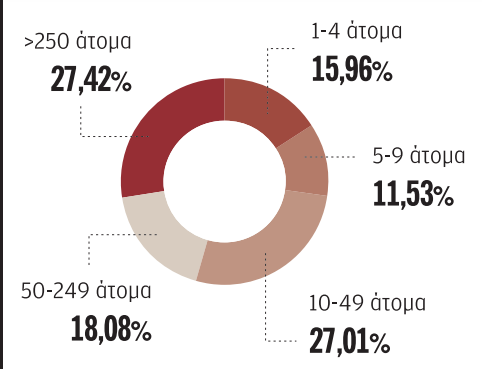
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

μισθούς αναλογικά με την αγοραστική δύναμη). Θα εξασφαλιστεί πάντως η επιστροφή του μέσου μισθού στα προ κρίσης επίπεδα ώστε να αρχίσουν να καταγράφονται νέα «ιστορικά υψηλά». Ποια είναι τα βασικά εμπόδια σε αυτά την προσπάθεια;

1. Οι πολύ αυξημένες κρατήσεις που εξακολουθούν να επιβάλλονται στις μεικτές αποδοχές. Η πρόσφατη αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 50 ευρώ, μεταφράζεται σε επιπλέον κόστος 1.000 ευρώ ετησίως. Για να δοθεί αντίστοιχα μια αύξηση 6% σε έναν εργαζόμενο με μεικτές αποδοχές 1.500 ευρώ (ο οποίος σήμερα παίρνει 1.148 ευρώ καθαρά), η συνολική αθροιστική επιβάρυνση για τον εργοδότη θα φτάσει στα 1.541

ευρώ ανά εργαζόμενο και αυτό για να ανέβουν τα καθαρά του υπαλλήλου κατά λιγότερα από 60 ευρώ τον μήνα. Ακόμη και αυτοί που θέλουν να επιβραβεύσουν τους υπαλλήλους τους καταφεύγουν σε άλλες λύσεις, οι οποίες όμως δεν αποτυπώνονται στα επίσημα στοιχεία του συστήματος «Εργάνη» (κουπόνια σίτισης, εταιρικό αυτοκίνητο, «μαύρα» κ.λπ.).

2. Οι πολύ περιορισμένες κινήσεις για υπογραφή συλλογικών, επιχειρησιακών ή κλαδικών συμβάσεων εργασίας. Η «κουλτούρα» που αναπτύχθηκε μέσα στη μνημονιακή περίοδο για υπογραφή ατομικών συμβάσεων παραμένει κυρίαρχη και φαίνεται ότι θα χρειαστεί αρκετός χρόνος για να δοθεί

και πάλι χώρος στις διαπραγματεύσεις. Προς το παρόν, σημαντικό «κομμάτι» από την αύξηση του κατώτατου μισθού οφείλεται στον κατώτατο μισθό και στην αύξησή του από τα 650 ευρώ στα 830 ευρώ. Οφείλεται δηλαδή σε «διοικητικά μέτρα» και όχι τόσο στη «δυναμική» της αγοράς.

3. Οι ελάχιστες μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Τα επίσημα στοιχεία του συστήματος «Εργάνη» δείχνουν και την έλλειψη αλλά και τον πολύ αργό ρυθμό μεταβολής στον αριθμό των μεγαλύτερων εργοδοτών. Το 2023 προσηλθάν 3.363 εργοδότες στα μπρώρα του e-ΕΦΚΑ. Από αυτούς, 2.505 κατατάχθηκαν στην κατώτερη κατηγορία με 1 έως 10

άτομα προσωπικό και 783 στην κατηγορία των 11 έως 50 ατόμων. Στην άλλη άκρη της κατάταξης, οι μεταβολές είναι μηδαμινές. Αυξήθηκαν κατά 8 οι επιχειρήσεις με 1.500 έως 2.000 άτομα προσωπικό, μειώθηκαν κατά 5 οι επιχειρήσεις με 2.000 έως 3.000 άτομα προσωπικό και εμφανίστηκαν άλλοι δύο εργοδότες με πάνω από 3.000 άτομα προσωπικό. Το ουσιαστικό είναι ότι η Ελλάδα δεν έχει μεγάλους εργοδότες. Στους 146 φτάνουν αυτοί που απασχολούν πάνω από 1.000 άτομα προσωπικό. Απλώς ήταν 8 λιγότεροι στο τέλος του 2022. Γιατί έχει τόση σημασία ο αριθμός των μεγάλων επιχειρήσεων; Διότι προσφέρουν υψηλότερους μισθούς.

Μόλις 250 επιχειρήσεις απασχολούν πάνω από 250 εργαζόμενους

Αν μελετήσει κανείς την απογραφή επιχειρήσεων σε Ελλάδα και Ευρώπη, εκ πρώτης όψεως θα διαπιστώσει ότι οι διαφορές δεν είναι μεγάλες. Σε σύνολο 880.349 επαγγελματιών ΑΦΜ στην Ελλάδα, οι 539.403, δηλαδή το 61,27%, δεν απασχολούν κανέναν εργαζόμενο. Αντίστοιχο όμως είναι το ποσοστό και στην Ευρωζώνη (62,84%) και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (63,59%). Επίσης, άλλοι 252.000 επαγγελματίες (περίπου το 28,6% του συνόλου) απασχολούν ένα έως τέσσερα άτομα, με το ποσοστό στην Ε.Ε. να είναι στο 25,8% και στην Ευρωζώνη στο 26,19%. Πού πραγματικά εντοπίζεται λοιπόν η διαφορά; Στο ανώτερο κλίμαξιο της κατάταξης. Οι επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από 10 άτομα προσωπικό, και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, είναι περίπου το 5% του συνόλου. Στη χώρα μας είναι περίπου 1.650.000 (με βάση την απογραφή επιχειρήσεων του 2021). Πού εντοπίζεται η διαφορά; Στο ότι η Ελλάδα, στην πραγματικότητα έχει ελάχιστες μεγάλες επιχειρήσεις με προσωπικό πάνω από 250 άτομα. Για την ακρίβεια, μόλις 250. Ενδεικτικό ότι ενώ στην Ευρώπη το 68% των εργαζομένων απασχολείται στις μεγαλύτερες εταιρείες των χωρών-μελών, στην Ελλάδα, το αντίστοιχο ποσοστό είναι μόλις 51,6%. Και επειδή οι μεγάλες εταιρείες είναι αυτές που προσφέρουν τους υψηλότερους μισθούς, η έλλειψη πολλών επιχειρήσεων που να απασχολούν πάνω από 150 άτομα λειτουργεί ως εμπόδιο και για την προσπάθεια αύξησης των μισθών.

Η HELLENIC BANK ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΠΑΟΛΟ ΤΖΕΝΟΒΕΖΕ

ΤΕΛΕΙΟΙ ΞΕΝΟΙ

Σκηνοθεσία: ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΓΟΥΤΗΣ & ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΥΡΠΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ:
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΣΤΙΣ 21.00
ΣΑΒΒΑΤΟ 13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΣΤΙΣ 18.00 & 21.00

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΤΣΙΩΝ:
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΣΤΙΣ 18.00 & 21.00

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ:

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: | | **7777 7040**

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ: **DAVIDOFF**

Όλο και πιο ελκυστική η Ελλάδα για επενδύσεις

Η αύξηση του ρυθμού απορρόφησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων, προϋπόθεση για τη διατήρηση της ανάπτυξης

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Οι επενδύσεις στην Ελλάδα το 2023 ήταν κάτω από τις προσδοκίες, αναγνωρίζει απαντώντας στα ερωτήματα της «Κ» η Chief Economist της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης - EBRD, Μπέατα Τζάβορτσκι. Στο πλαίσιο αυτό, μιλάει για την ανάγκη «η κυβέρνηση να επιταχύνει τον ρυθμό χρήσης των σημαντικών κεφαλαίων που διατίθενται από την Ε.Ε.». Χαρακτηρίζει πάντως ενθαρρυντικό το γεγονός ότι η απορρόφηση στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης επιταχύνθηκε στο τελευταίο τρίμηνο του έτους, οπότε και αντλήθηκε το 50% της συνολικής επίδοσης για το 2023. Η κ. Τζάβορτσκι συμφωνεί με την εκτίμηση ότι η τραπεζική χρηματοδότηση στην Ελλάδα, ειδικά για τις ΜΜΕ, είναι περιορισμένη, εξ ου και τονίζει ότι θα πρέπει να μειωθεί το περιθώριο επιτοκίου για τις ελληνικές τράπεζες, το οποίο αυτή τη στιγμή είναι περίπου 6%.

“

Η αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου το 2023, κατά μόλις 4%, ήταν κάτω από τις προσδοκίες.

Η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που κατέγραψαν τη μεγαλύτερη αύξηση στον δείκτη ικανοποίησης ζωής από το 2016. Αυτό έρχεται σε έντονη αντίθεση με τη Γερμανία, όπου η ικανοποίηση από τη ζωή μειώθηκε την ίδια περίοδο, σημειώνει η Μπέατα Τζάβορτσκι.

δις. ευρώ για το 2024. Η αποτελεσματική χρήση αυτών των κεφαλαίων θα είναι κρίσιμη για τη διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

– Το προηγούμενο έτος η Ελλάδα δεν πέτυχε τον στόχο που είχε θέσει για το σύνολο των επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ. Μετάξύ άλλων, ένα ερώτημα είναι κατά πόσον η χώρα απορροφά εγκαίρως και αποτελεσματικά τα ευρωπαϊκά κονδύλια που είναι διαθέσιμα γι' αυτόν τον σκοπό. Ποια είναι η γνώμη σας;

– Είναι αλήθεια ότι η αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου το 2023, κατά μόλις 4%, ήταν κάτω από τις προσδοκίες. Σε κάποιον βαθμό αυτό αντανακλά τον σχετικά αργό ρυθμό απορρόφησης κονδυλίων της Ε.Ε. Ωστόσο, είναι ενθαρρυντικό να βλέπουμε ότι ο ρυθμός επιταχύνθηκε κάπως το δ' τρίμηνο του 2023 – απορροφήθηκε 1 δις. ευρώ από το σύνολο του έτους που ήταν 2 δις. ευρώ (RRF). Είναι επίσης καλό να βλέπουμε τον στόχο απορρόφησης να αυξάνεται στο 3,6

– Σε ό,τι αφορά την αμιγώς ιδιωτική πρωτοβουλία, μιλώντας για επενδύσεις, ζητούμενο στην Ελλάδα, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, παραμένει η πρόσβαση σε τραπεζική χρηματοδότηση. Μια άλλη παράμετρος είναι πιθανώς η δυναμική που (δεν) έχει η βιομηχανική πολιτική στη χώρα μας. Ποιες είναι οι σκέψεις σας;

– Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση είναι πράγματι περιορισμένη αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, ειδικά για τις ΜΜΕ. Σε μεγάλο βαθμό αυτό αντανακλά την αυστηρή νομοματική πολιτική της ΕΚΤ, η οποία διατήρησε τα επιτόκια αρκετά υψηλά σε σχέση με τα επίπεδα της δεκαετίας περίπου μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Επί του παρόντος, το περιθώριο επιτοκίου για τις

ελληνικές τράπεζες είναι περίπου 6%. Η μείωση αυτού του επιτοκίου θα είναι σημαντική για την τόνωση των επενδύσεων. Είναι ενθαρρυντικό να σημειωθεί ότι τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα συνέχισαν να μειώνονται κατά τη διάρκεια του 2023 και αναμένουμε ότι αυτό θα μεταφραστεί σε μεγαλύτερη προθυμία για δανεισμό και μεγαλύτερο ανταγωνισμό μεταξύ των τραπεζών τους επόμενους μήνες και χρόνια.

Όσον αφορά τις εξαγωγικές επιδόσεις της Ελλάδας, έχουν βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια: οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν από 32,4 δις. ευρώ το 2019 σε 53,8 δις. ευρώ το 2022. Ωστόσο, οι ανάγκες σε εισαγωγές παραμένουν μεγάλες, όπως φαίνεται στο ευρύ έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (πάνω από 10% του ΑΕΠ το 2022). Είδαμε το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να μειώνεται το 2023 και μπορούμε να αναμένουμε περαιτέρω μειώσεις τα επόμενα χρόνια, υπό την προϋπόθεση ότι οι μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη θα παραμεί-

νουν σε τροχιά και η κυβέρνηση θα επιταχύνει τον ρυθμό χρήσης των σημαντικών κεφαλαίων που διατίθενται από την Ε.Ε.

– Διαδοχικές κρίσεις στις εφοδιαστικές αλυσίδες έχουν επιτείνει μια διαδικασία αποπαγκοσμιοποίησης στο διεθνές εμπόριο. Τι συνεπάγεται αυτός ο μετασχηματισμός για την πορεία των τιμών και πώς θα μπορούσε πιθανώς μια χώρα, όπως η Ελλάδα, να αξιοποιήσει τη συγκυρία με βάση τη συγκριτική της πλεονεκτήματα;

– Την προηγούμενη δεκαετία οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού είχαν βελτιστοποιηθεί από την άποψη του κόστους. Όμως η συνεχιζόμενη αναμόρφωση των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας, που στοχεύει στην αύξηση της ανθεκτικότητας τους, θα οδηγήσει σε αύξηση του κόστους παραγωγής και θα δημιουργήσει ορισμένες πληθωριστικές πιέσεις. Με άλλα λόγια, η ανθεκτικότητα δεν έρχεται δωρεάν. Να σημειωθεί ότι

πολλές προσπάθειες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των αλυσίδων εφοδιασμού έχουν γίνει από τις ίδιες τις εταιρείες, χωρίς καμία κρατική παρέμβαση. Για παράδειγμα, σε μια πρόσφατη έρευνα που διεξήχθη από το Ινστιτούτο ifo με έδρα το Μόναχο, το 58% των γερμανικών κατασκευαστικών εταιρειών ανέφεραν ότι έχουν διαφοροποιήσει τη βάση των προμηθευτών τους και το 32% δήλωσε ότι προτίθεται να το κάνει τους επόμενους 12 μήνες. Και πολλές χώρες στην Ανατολική και Νότια Ευρώπη ανταγωνίζονται για να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που δημιουργούνται από αυτή τη διαδικασία.

Η Ελλάδα γίνεται όλο και πιο ελκυστική για τους ξένους επενδυτές, κυρίως επειδή η μακροοικονομική σταθερότητα και η πρόοδος στις μεταρρυθμίσεις έχουν επαναφέρει την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας στην επενδυτική βαθμίδα για τους περισσότερους διεθνείς οίκους αξιολόγησης. Η ελκυστικότητα για ξένες επενδύσεις ενισχύεται περαιτέρω από τα φυσικά της πλεονεκτήματα

στην παραγωγή πράσινης ενέργειας, καθώς η πρόσβαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ανάγεται σε καθοριστικό παράγοντα ανταγωνιστικότητας για τις εγκαταστάσεις παραγωγής.

– Πάντως, η δημοφιλία των ευρωπαϊκών πολιτικών για την πράσινη μετάβαση δεν συνάδει με την κατά τα άλλα θετική αύρα του εγχειρήματος. Τι έχει πάει στραβά και τι σημαίνουν όλα αυτά για το μέλλον του project;

– Τα καλά νέα είναι ότι σε 37 χώρες που ρωτήθηκαν από την EBRD, τα τρία τέταρτα των ανθρώπων αναγνωρίζουν ότι η κλιματική αλλαγή είναι πραγματική και ότι θα επηρεάσει σοβαρά τη γενιά των σημερινών παιδιών. Τα λιγότερο καλά νέα είναι ότι πολύ λιγότεροι άνθρωποι θα ήθελαν οι κυβερνήσεις τους να δώσουν προτεραιότητα στο περιβάλλον έναντι των θέσεων εργασίας. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι εργαζόμενοι που δεν είναι πρόθυμοι να επωμιστούν το οικονομικό κόστος το οποίο σχετίζεται με την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής τείνουν να είναι εκείνοι με χαμηλότερες αποδοχές και εκείνοι χωρίς πανεπιστημιακά πτυχία. Ως εκ τούτου, μπορεί να είναι λιγότερο καλά τοποθετημένοι για να αντιμετωπίσουν τις αλλαγές στις θέσεις εργασίας ή ακόμη και στις σταδιοδρομίες που μπορεί να απαιτούνται από τις πολιτικές για το κλίμα. Οι πολιτικές «δικαίως μετάβασης» είναι η απάντηση. Οι κυβερνήσεις πρέπει να καθοριστούν τους ανθρώπους ότι θα λάβουν βοήθεια και υποστήριξη που χρειάζονται κατά τη διαδικασία μετάβασης.

– Παρά τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης επί συναπτά έτη, η Ελλάδα εμφανίζει από τα χαμηλότερα επίπεδα ικανοποίησης ζωής στον σχετικό δείκτη της EBRD. Τι έχετε να παρατηρήσετε;

– Καθώς η ερώτηση της έρευνας σχετικά με την ικανοποίηση από τη ζωή τεύει να ερμηνεύεται ελαφρώς διαφορετικά σε διαφορετικές χώρες, είναι πιο σημαντικό να εστιαστούμε στις παρατηρούμενες αλλαγές παρά να συγκρίνουμε επίπεδα μεταξύ των χωρών. Και εδώ τα νέα είναι πολύ θετικά. Στα στοιχεία της EBRD, η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που κατέγραψαν τη μεγαλύτερη αύξηση ικανοποίησης από το 2016. Αυτό έρχεται σε έντονη αντίθεση με τη Γερμανία, όπου η ικανοποίηση από τη ζωή μειώθηκε την ίδια περίοδο.

* Η Chief Economist της EBRD θα συμμετάσχει στο 9ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, που θα πραγματοποιηθεί 10-13 Απριλίου στους Δελφούς.

Στο 44,9% του ΑΕΠ οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών το 2023 από 19% το 2009

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Πρόοδο στους επιμέρους δείκτες εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας, όπως οι εξαγωγές και η προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, καταγράφει το δελτίο του Παρατηρητηρίου Μεταρρυθμίσεων του ΚΕΠΕ. Ωστόσο επισμαίνει ότι παρά την πρόοδο, η απόσταση που χωρίζει την Ελλάδα από τις αντίστοιχες επιδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει μεγάλη. Ειδικότερα, σύμφωνα με το δελτίο:

1. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν από 19% του ΑΕΠ το 2009 σε 44,9% του ΑΕΠ το 2023. Όμως, αντίστοιχως στην Ευρωπαϊκή Ένωση το σχετικό ποσοστό αυξήθηκε από 36,3% του ΑΕΠ το 2009 σε 52,7% του ΑΕΠ το 2023.

2. Η απόσταση είναι μεγαλύτερη αν απομονωθούν οι εξαγωγές αγαθών, αφού οι υπηρεσίες, δηλαδή ο τουρισμός, είναι το ισχυρό χαρτί της ελληνικής οικονομίας. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών ήταν 8,5% του ΑΕΠ το 2009 και αυξήθηκαν στο 22,6% του ΑΕΠ το 2023. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το αντίστοιχο ποσοστό αυξήθηκε από 26,9% σε 37,1%

Σημαντική πρόοδο «βλέπει» το ΚΕΠΕ, αλλά η απόσταση από την Ε.Ε. παραμένει μεγάλη.

του ΑΕΠ.

3. Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου ξεκίνησαν περίπου από την ίδια βάση το 2009: ήταν 20,8% του ΑΕΠ στην Ελλάδα και 21,2% στην Ε.Ε.-27. Ωστόσο, στη συνέχεια στην Ελλάδα υποχώρησαν ραγδαία, για να αρχίσουν να αυξάνονται πάλι τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας στο 13,9% του ΑΕΠ το 2023. Στην Ε.Ε.-27 είχαν μια ελαφρά αύξηση, επίσης τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας στο 22,2% του ΑΕΠ το 2023.

4. Οι εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων ξεκίνησαν από 1,8 δις. ευρώ το 2009, σχεδόν μηδενίστηκαν το 2010 (200 εκατ. ευρώ), και στη συνέχεια ακολούθησαν μια αργή, ανοδική πορεία με διακοπές (το 2015 έπεσαν στο 1,1 δις. ευρώ), που κορυφώθηκε το 2022 με 8 δις. ευρώ, ενώ το 2023 διαμορφώθηκαν στα 5 δις. ευρώ.

Ο τουρισμός είναι το ισχυρό χαρτί της ελληνικής οικονομίας. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών ήταν 8,5% του ΑΕΠ το 2009 και αυξήθηκαν στο 22,6% του ΑΕΠ το 2023. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το αντίστοιχο ποσοστό αυξήθηκε από 26,9% σε 37,1% του ΑΕΠ.

Όπως σημειώνεται στο δελτίο, «από την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης και μετά ο ρόλος των εξαγωγών στην οικονομική δραστηριότητα της ελληνικής οικονομίας ενισχύεται συστηματικά, ενώ, παράλληλα, στα πρόσφατα χρόνια, έχει καταγραφεί ανάκαμψη της συμβολής των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου στο ΑΕΠ και μεγάλων άνοδων των εισροών ΑΕΕ προς τη χώρα. Ωστόσο, η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να υπολείπεται σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά την αναλογία των εξαγωγών αγαθών στο ΑΕΠ, υποδηλώνοντας την ύπαρξη σημαντικών περιθωρίων βελτίωσης στον συγκεκριμένο τομέα.

Επιπλέον, η χώρα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από σημαντικό έλλειμμα επενδύσεων αναλογικά με το μέγεθος της οικονομικής της δραστηριότητας, γεγονός που υπογραμμίζει τη σημασία προσέλκυσης παραγωγικών ΑΕΕ».

Το δελτίο του ΚΕΠΕ επικαλείται, επίσης, τον λεγόμενο δείκτη διευκόλυνσης εμπορίου του ΟΗΕ, ο οποίος αποτυπώνει το ποσοστό υλοποίησης σειράς μέτρων που καλύπτουν όλο το φάσμα της διευκόλυνσης του εμπορίου. Όπως

αναφέρει, «σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία του δείκτη, η Ελλάδα έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στη συνολική επίδοσή της, με την τιμή του συνολικού δείκτη να διαμορφώνεται στο 77,4% το έτος 2023, έναντι 67,7% το έτος 2021 και μόλις 34,4% το έτος 2015».

Το δελτίο καταγράφει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της νέας στρατηγικής για την προώθηση της εξωστρέφειας, με εφελκυστήρα τη συγκέντρωση στο υπουργείο Εξωτερικών των υπηρεσιών και οργανισμών που σχετίζονται με τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις.

Κάνει αναφορά στην ενδυνάμωση του ρόλου της Ελληνικής Εταιρείας Εξωτερικού Εμπορίου και Επενδύσεων (Enterprise Greece) ως ενιαίας πύλης για την προώθηση των εξαγωγών, την προσέλκυση και υποστήριξη επενδύσεων και την προώθηση στρατηγικών επενδύσεων, στην ενίσχυση του ρόλου της Ελληνικής Εταιρείας Εξαγωγικών Πιστώσεων (Export Credit Greece - πρώην ΟΑΕΠ), καθώς και στην αναδιάρθρωση και ενίσχυση των Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων των ελληνικών πρεσβειών.

Κίνδυνος να χαθούν πόροι από το Ταμείο Ανάκαμψης

Με την έκδοση εγγυητικών επιστολών να εξελίσσεται σε «άχθος» για το σύνολο των εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου, λόγω των περιορισμών που έχουν οι τράπεζες, είναι ορατός ο κίνδυνος απόθεσης κονδυλίων, ιδίως εκείνων του Ταμείου Ανάκαμψης, του οποίου τα χρονοδιαγράμματα είναι πιο πιεστικά. Όπως ανέφερε ο Αλ. Εξάρχου, αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Intrakat, μιλώντας στο συνέδριο «Υποδομές και Δίκτυα», «το θέμα των εγγυητικών επιστολών είναι ένα «πολυτέλες» πρόβλημα σε σχέση με το παρελθόν της κρι-

σης, που άφησε τη χώρα με μόλις τέσσερις συστημικές τράπεζες. Αιφνιδίως, στη συνέχεια, δημιουργήθηκε σε πολύ μικρό διάστημα ένας μεγάλος αριθμός έργων, οι εταιρείες απέκτησαν ιστορικό υψηλό ανεκτέλεστο και υποχρεώθηκαν να εκδώσουν μεγάλο αριθμό εγγυητικών, που ξεπερνάει τις δυνατότητες των συστημικών τραπεζών. Σε αντιδιαστολή με την ελληνική πραγματικότητα, στη Ρουμανία ο αντίστοιχος αριθμός των τραπεζών ανέρχεται στις 30», τόνισε ο κ. Εξάρχου.

Όπως ανέφερε, οι τράπεζες πρ-

ματοποιούν σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να επιλύσουν το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί, ωστόσο περιορίζονται λόγω των εξωτερικών τους κανονισμών και του ρυθμιστικού πλαισίου του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM).

Ετσι, ακόμη και η έκδοση μιας εγγυητικής επιστολής ύψους 6 εκατ. ευρώ είναι σήμερα ιδιαίτερα δύσκολη – κι αυτό ανεξάρτητα από τη χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρείας που την αιτείται. «Φοβούμαι ότι θα έρθει η χρονική στιγμή που θα είναι αδύνατη η έκδοση

εγγυητικής επιστολής», υπογράμμισε ο κ. Εξάρχου και έκανε έκκληση να γίνει νομοθετική ρύθμιση που θα αντιμετωπίσει τις παθογένειες του παρελθόντος.

Συγκεκριμένα, ο επικεφαλής της Intrakat προτείνει την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, μέσω της θέσπισης ενός αυτοδίκαιου τερματισμού μιας εγγυητικής επιστολής μόλις εκδοθεί το πιστοποιητικό οριστικής παραλαβής του έργου. Επίσης, ζητεί την κατάργηση της έκδοσης εγγυητικών επιστολών για τις προκαταβολές των έργων, μέσω της υποθέτησης του μοντέλου

που εφαρμόζεται στη Ρουμανία. Βάσει αυτού, η προκαταβολή για κάθε έργο δεσμεύεται σε έναν ειδικό λογαριασμό, από τον οποίο απελευθερώνεται μόνο όταν πιστοποιείται, μέσω της υποβολής των σχετικών στοιχείων, ότι ο ανάδοχος πράγματι προχώρησε σε δαπάνες για το συγκεκριμένο και μόνον έργο. Με τον τρόπο αυτό, το έργο θα μπορεί να καλύπτεται από την αρχική εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης και ταυτόχρονα δεν θα απαιτείται η έκδοση πρόσθετων εγγυητικών, απελευθερώνοντας σημαντικούς πόρους.

Αλλαγές στο καθεστώς έκδοσης εγγυητικών επιστολών ζητεί ο επικεφαλής της Intrakat.

Οι παίκτες έχασαν 13,1 δισ. ευρώ, το κράτος κέρδισε 3,7 δισ. ευρώ

Σημαντική αύξηση κατέγραψε το χρονικό διάστημα 2014-2023 η αξία της αγοράς τυχερών παιγνίων σε όρους εσόδων GGR, που αποτελούν τη διαφορά των ποσών που πόνταραν οι παίκτες από τα κέρδη που απέδωσαν οι εταιρείες στους νικητές. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής Οποίεσ και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ), τα GGR, που διαμορφώθηκαν σε περίπου 1,7 δισ. ευρώ το 2014, αυξήθηκαν κατά 55% το 2023, σε περίπου 2,6 δισ. ευρώ. Σωρευτικά, κατά τη δεκαετία 2014-2023 το συγκεκριμένο ποσό διαμορφώθηκε σε 13,1 δισ. ευρώ. Αντίστοιχα το 2023 έναντι του 2014 τα έσοδα του Δημοσίου από τυχερά παίγνια αυξήθηκαν από 524,1 εκατ. ευρώ σε 900 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 3,7 δισ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 3,7 δισ. ευρώ, παρά την ανοδική πορεία των GGR την τελευταία δεκαετία, αυτά είναι μόνο ελαφρώς μικρότερα -λόγω της πανδημίας που επιβράδυνε τους ρυθμούς ανάπτυξης της αγοράς- από το αντίστοιχο μέγεθος του 2009, που είχε διαμορφωθεί σε 2,5 δισ. ευρώ. Το 2010 τα καθαρίστη έσοδα υποχώρησαν έναντι της προηγούμενης χρονιάς σε 2,3 δισ. ευρώ, έχοντας μειωθεί κατά 38,7% τη χρονική περίοδο 2009-2013 (1,55 δισ.). Από το 2014 τα GGR αυξάνονται σταδιακά λόγω και της εντεινόμενης στροφής στο online στοιχήμα. Σημειώνεται ότι από το 2012 μέχρι και το καλοκαίρι του 2021, οπότε και αδειοδοτήθηκαν, 24 διαδικτυακές εταιρείες λειτουργούσαν βάσει ενός μεταβατικού καθεστώτος. Η ανοδική πορεία των εσόδων των διαδικτυακών εταιρειών προκύπτει και από τα μεγέθη του 2023. Πέρυσι δηλαδή τα μεικτά έσοδα του κλάδου των τυχερών παιγνίων ενισχύθηκαν σε ετήσια βάση κατά 11%, σε περίπου 2,6 δισ. ευρώ. Ο ΟΠΑΠ και το επίγειο δίκτυο του ενίσχυσαν έως 8% τα GGR, ποσοστό που διαμορφώνεται σε 17% για τον online τζόγο.

Διαχρονικά ο τζίρος των τυχερών παιγνίων ενισχυόταν σταθερά από το 1999 έως το 2009 λόγω και της εισαγωγής νέων παιγνίων και της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων καζίνο. Ωστόσο, λόγω της οικονομικής κρίσης υποχώρησε την πενταετία 2009-2013 και άρχισε να ανακάμπτει σταδιακά από το 2014. Η ΕΕΕΠ καταγράφει στην ανάλυσή της για την αγορά των τυχερών παιγνίων την τελευταία δεκαετία και μεγέθη που αφορούν το προσωπικό της. Ενδεικτικά, ο αριθμός του προσωπικού της ΕΕΕΠ υποχώρησε από 173 άτομα το 2014 σε 47 το

2023, με τις αμοιβές των εργαζομένων να αυξάνονται από 3,4 εκατ. ευρώ σε 25,4 εκατ. ευρώ πέρυσι. Η αύξηση αυτή αποδίδεται, σύμφωνα με την ΕΕΕΠ, στο γεγονός ότι έχουν συμπεριληφθεί οι υπερωριακές αμοιβές, καθώς και εκτός έδρας αμοιβές ύψους 260.000 ευρώ. Σύμφωνα ακόμη με τα στοιχεία της ΕΕΕΠ για τον Ιανουάριο του 2024, τα έσοδα, εξαιρουμένων των κερδών των νικητών (GGR), υποχώρησαν ελαφρώς σε ετήσια βάση σύγκρισης κατά 2,1%, σε 230,8 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, ο συνολικός τζίρος (TGR) του κλάδου, που προέρχεται κατά βάση από την επανατοποθέτηση σε τυχερά παίγνια των χρημάτων που κερδίζουν οι παίκτες, ενισχύθηκε τον Ιανουάριο κατά 15%, σε περίπου 3,6 δισ. ευρώ. Την μερίδα του λέοντος του συγκεκριμένου μεγέθους αντιπροσωπεύουν οι διαδικτυακές εταιρείες με TGR 2,7 δισ. ευρώ έναντι 2,3 δισ. τον Ιανουάριο του 2023. Βέβαια, τα έσοδα των online παιγνίων, μετά την αφαίρεση των κερδών (GGR), έχουν μειωθεί κατά 7,5%, σε περίπου 72,7 εκατ. ευρώ. Ενισχυμένα κατά 6%, σε 625,2 εκατ. ευρώ υπήρξαν και τα συνολικά έσοδα του ΟΠΑΠ (πρακτορεία και παιγνιομηχανές Vlt's) τον παρονομασμένο Ιανουάριο, συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2023. Στον αντίποδα, τα GGR υποχώρησαν ελαφρώς σε 122,4 εκατ. ευρώ από 123,1 εκατ. ευρώ.

Η ΕΕΕΠ πρόκειται σε επόμενη ενημέρωσή της να παρουσιάσει το αναμορφωμένο TGR, ώστε να μην περιλαμβάνει τα κέρδη που επανατοποθετούνται ή τα bonus που λαμβάνουν οι παίκτες και αποτελούν «οικονομικά» έσοδα. Βάσει υπολογισμών που έχει πραγματοποιήσει η ΕΕΕΠ, λόγω των κερδών που ξαναπαίζονται και των μπόνους, ο συνολικός τζίρος τυχερών παιγνίων του 2022 εμφανίστηκε διογκωμένος κατά 283% με βάση τα χρήματα που εισπράττουν οι πάροχοι και τα κέρδη που δίνονται στους παίκτες.

Ευρύτερα, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η προτίμηση των παικτών για το διαδικτυακό στοιχήμα είναι διαρκώς εντεινόμενη, σε συνάρτηση της ενισχυσης της ευρωζωνικότητας και της βελτίωσης της εμπειρίας λόγω των νέων τεχνολογιών (εικονική πραγματικότητα, blockchain κ.λπ.). Μελέτη υπολογίζει για φέτος την αξία της συγκεκριμένης αγοράς σε περίπου 48 δισ. ευρώ και εκτιμά ότι θα αγγίξει τα 81,5 δισ. ευρώ με χρονικό ορίζοντα το 2029.

Ρεκόρ στα περιθώρια κέρδους των εταιρειών

Αυξήθηκαν 9% το 2022 – «Πρωταθλητές» στη διαίτηα, ο τομέας των υπηρεσιών και η βιομηχανία

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Η διπλή κρίση, πανδημίας και ενεργειακή, έδωσε αφορμή στις ελληνικές επιχειρήσεις να αυξήσουν σημαντικά τα περιθώρια κέρδους τους. Το φαινόμενο του πληθωρισμού κερδών ή απλυστίας, όπως ονομάστηκε, ήταν διεθνές την περίοδο 2021-2022, αλλά προσέλαβε μεγάλες διαστάσεις στην Ελλάδα με τη βοήθεια μιας μικρής αγοράς, όπως η ελληνική, που ευνοεί την έλλειψη επαρκούς ανταγωνισμού.

Όλοι μας, λίγο έως πολύ, είχαμε αντιληφθεί εμπειρικά αυτό το άλμα των κερδών. Όμως, τα στοιχεία που παραθέτει η έκθεση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, την οποία θα παρουσιάσει αύριο ο κ. Γιάννης Στουρνάρας, είναι εντυπωσιακά. Σύμφωνα με πληροφορίες, τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι ο ρυθμός μεταβολής του δείκτη περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων για το σύνολο της οικονομίας, από σχεδόν μηδενικός που ήταν το 2019 και ελαφρώς αρνητικός την πρώτη χρονιά της πανδημίας, το 2020, έφτασε στο 4% το 2021 και στο 9% το 2022, σημειώνοντας ιστορικό ρεκόρ. Σωρευτικά, δηλαδή, τη συγκεκριμένη διετία το περιθώριο κέρδους των ελληνικών επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 15%.

Δεν είχαν όλοι οι κλάδοι την ίδια συμμετοχή στο πάρτι αυτό των κερδών. Στη διαίτηα, πρωταγωνιστής ήταν ο τομέας των υπηρεσιών, με αύξηση περιθωρίων που πηλαιοσε το 30%, ενώ στη βιομηχανία ξεπέρασε το 25%. Κατασκευές και τέχνες κινήθηκαν με αυξήσεις περιθωρίων κέρδους της τάξεως του 15% στη διαίτηα. Αναλυτικότερα, τη μεγαλύτερη αύξηση περιθωρίων κέρδους παρουσίασαν οι εξής κλάδοι:

- Η βιομηχανία με ρυθμό 6,5% το 2021 και 19,5% το 2022.
- Οι υπηρεσίες, δηλαδή εμπόριο, ξενοδοχεία, εστιατόρια, μεταφορές και αποθήκευση, με ρυθμό 11,1% το 2021 και 17% το 2022.
- Οι κατασκευές με ρυθμό 3,6%

Στον κλάδο των υπηρεσιών, δηλαδή εμπόριο, ξενοδοχεία, εστιατόρια, μεταφορές και αποθήκευση, τα περιθώρια κέρδους αυξήθηκαν με ρυθμό 11,1% το 2021 και 17% το 2022.

Το 2023 σημειώνεται μια υποχώρηση λόγω της αύξησης των μισθών αλλά και της γενικότερης πτώσης του πληθωρισμού.

το 2021 και 10,4% το 2022.

- Οι τέχνες και διασκέδαση με ρυθμούς 7,9% το 2021 και 7,2% το 2022.
- Οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες με ρυθμούς 2,4% το 2021 και 5,1% το 2022.

Αντιθέτως, στους τομείς της ενπέρωσης και επικοινωνίας, όπως και στις δραστηριότητες που σχετίζονται με την ακίνητη περιουσία, τα περιθώρια κέρδους την κρίσιμη αυτή διετία υποχώρησαν.

Η ανάλυση της κεντρικής τράπεζας αναφέρει, σύμφωνα με πληροφορίες, ότι η αύξηση των περιθωρίων κέρδους είναι αποτέλεσμα της αύξησης του κόστους παραγωγής, σε συνδυασμό με την υπερβάλλουσα

ζήτηση που εκδηλώθηκε μετά το τέλος της πανδημίας. Οι βιομηχανίες επιβαρύνθηκαν από το υψηλό ενεργειακό κόστος, αλλά φρόντισαν να περάσουν την επιβάρυνση με το παραπάνω στις τελικές τιμές, εκμεταλλευόμενες την υψηλή ζήτηση. Από την άλλη, οι κλάδοι των υπηρεσιών, όπως ο τουρισμός, εκμεταλλεύθηκαν τον ενθουσιασμό για λίγη διασκέδαση μετά την απομόνωση της πανδημίας. Πράγματι, οι Έλληνες καταναλωτές, με τη βοήθεια των αποταμιεύσεων που συσώρευαν στη διάρκεια της πανδημίας και των μέτρων στήριξης της κυβέρνησης, «επέτρεψαν» αυτή την υπέρβαση κερδών. Τα καλά νέα είναι ότι τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος δείχνουν ότι από το 2023 σημειώνεται μια υποχώρηση των περιθωρίων κέρδους. Σε αυτό συνέβαλε και η αύξηση των μισθών, που «ροκάνισε» λίγο αυτά τα περιθώρια, αλλά και η γενικότερη πτώση του πληθωρισμού, καθώς οι τιμές των ενέργειας αλλά και η υπερβάλλουσα ζήτηση υποχωρούν και τα επιτόκια διατηρούνται υψηλά.

Η υπόδειξη της Τράπεζας της Ελλάδος για την αντιμετώπιση φαινομένων όπως αυτό της εκτίναξης των περιθωρίων κέρδους όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν, όπως συνέβη τη διετία των κρίσεων, προκύπτει εμμέσως πλην σαφώς από τις κατά καιρούς επιστημονικές του διοικητή της, τις οποίες αναμένεται να επαναλάβει και αύριο: συνέχιση των διαρθρωτικών αλλαγών, ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός και η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Προτεραιότητα δίνει ο κεντρικός τραπεζίτης στην επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης, στην παιδεία, στη γραφειοκρατία, στις υποδομές, στον χωροταξικό σχεδιασμό, στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας, στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής. Στην πρόσφατη ομιλία του στο London School of Economics, ο ίδιος δεν είχε δισταθεί να αναφερθεί στην ύπαρξη ολιγοπωλίων π.χ. στα τρόφιμα, στα καύσιμα, στις τράπεζες, στην ιδιωτική νοσοκομειακή περίθαλψη. Οι προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδος όσον αφορά τα μακροοικονομικά μεγέθη δεν αναμένεται να διαφοροποιηθούν σε σύγκριση με αυτές που διατύπωσε στην ομιλία του αυτή:

- Ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 2,3% φέτος, 2,5% το 2025 και 2,3% το 2026. Η κυβέρνηση προβλέπει ρυθμό 2,9% για φέτος, αλλά αναμένεται να τον αναθεωρήσει και αυτή προς τα κάτω, ενόψει του Προγράμματος Σταθερότητας που θα καταθέσει στην Κομισιόν στα τέλη του μηνός.

- Ο πληθωρισμός προβλέπεται να κλείσει στο 2,8% φέτος, 2,2% το 2025 και 2,1% το 2026.

- Ο Σ.Κ. τουρνάρας αναμένεται να δώσει, εξάλλου, ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της διατήρησης υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων, πάνω από 2% του ΑΕΠ σταθερά τα επόμενα χρόνια, προκειμένου να διατηρηθεί ένας ικανοποιητικός ρυθμός αποκλιμακώσεως του δημοσίου χρέους.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
προτείνει

24

4 ΠΕΜ 20:30 (60') Ⓜ
Touch(ed) - Physical Plastic | FlashArt 2024

Μια ηχητική, θεατρική σόλο περφόρμανς επινόησης που αντικρούει έμφυλα στερεότυπα και πολιτισμικά ιδεώδη που αφορούν στην οικειότητα τόσο στη ζωή, όσο και στην καλλιτεχνική δημιουργία. Η περφόρμανς σατιρίζει το φαινόμενο της προσβολής της γυναίκας λόγω της σεξουαλικής της συμπεριφοράς («slut shaming») και τον ηθικό υποβιβασμό της ανύπαντρης γυναίκας στον αντίποδα του ιδεώδους της πυρηνικής οικογένειας. Σύλληψη, Σκηνοθεσία, Ερμηνεία: Kestrel Farin Leah. Μουσική, σχεδιασμός ήχου: Γιάννης Χριστοφίδης. Στα Αγγλικά. €12 / 10

5 ΠΑΡ 20:30 (70') Ⓜ
Σκοπευτήριο | Σόλο για Τρεις

Η «Σόλο για Τρεις» σε συνεργασία με το θέατρο Αντίλογος παρουσιάζει το έργο του Μιχάλη Παπαδόπουλου *Σκοπευτήριο*. Ο τίτλος του έργου είναι εμπνευσμένος από το Σκοπευτήριο της Καισαριανής, ένα μέρος μνημείο για τους διακόσιους αγωνιστές που εκτελέστηκαν εκεί το 1944 από τους Ναζί. Ο συγγραφέας σκόπιμα τοποθετεί τη δράση σε ένα διαμέρισμα δίπλα στο Σκοπευτήριο για να δείξει πως ο κίνδυνος του ρατσισμού ελλοχεύει ακόμα και σε μέρη που υπήρξαν κέντρα αντίστασης στον φασισμό. Σκηνοθεσία: Μαρία Μανναρίδου - Καρσερά. Ερμηνεία: Χριστίνα Χριστοφίδη, Χάρης Κκολός, Μιχάλης Καζάκας. €15 / 12

7 ΚΥΡ 11:00 (90') Ⓜ
Περπατώ - Μαρία Βαρνακίδου, Κωνσταντίνου Ανδρέου

Ένα ταξίδι στον χρόνο, ένα αποτύπωμα μνήμης, μια εμπειρία ηχητικών και οπτικών εικόνων, στο πλαίσιο του Προγράμματος του Συνεργαζόμενου Καλλιτέχνη του Θεάτρου Ριάλτο. Ένας περίπατος αφιερωμένος στους ανθρώπους της Πλατείας Ηρώων. Ιστορίες από τα παλιά, μνήμες, κτίρια που αλλάζουν μέσα στο πέρασμα του χρόνου και μια ματιά στο μέλλον της πλατείας. Ελληνικά και Αγγλικά. €5

12 - 20 ΠΑΡ - ΣΑΒ (18+) Ⓜ
Κινηματογραφικές Μέρες Κύπρος 2024

Το κορυφαίο φεστιβάλ κινηματογράφου στην Κύπρο έρχεται για 22^η χρονιά σε Λεμεσό και Λευκωσία, σε καλλιτεχνική διεύθυνση Αργυρώς Νικολάου και Μάριου Λιζίδη. Με έντονο διεθνή χαρακτήρα, προτείνει και φέτος προεπιλεγμένες πολυβραβευμένων ταινιών (Viewfinder), διεθνές (Glocal Images) και κυπριακό διαγωνιστικό καθώς και εκπαιδευτικά εργαστήρια και μαστέρκλας. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ πραγματοποιείται το 5^ο Dot.on.the.Map Industry Days, μια πλατφόρμα συμπαραγωγής, επιμόρφωσης και δικτύωσης που ενισχύει τις συνεργασίες μεταξύ επαγγελματιών της Μεσογείου και του διεθνούς κινηματογραφικού χώρου. Επικεφαλής: Δανάη Στυλιανού. Επιπλέον, το Παιδικό Τμήμα του Φεστιβάλ, σε καλλιτεχνική διεύθυνση Αθηνάς Ξενίδου, προτείνει για άλλη μια χρονιά εργαστήρια και προβολές για παιδιά και νέους. Διοργάνωση: Υφυπουργείο Πολιτισμού - Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού & Θεάτρου Ριάλτο. Οι ταινίες θα προβάλλονται στους αυθεντικούς τους διαλόγους με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους. Πληροφορίες: cyprusfilmdays.com €5 / 30 (Κάρτα Φεστιβάλ)

23 ΤΡΙ 20:30 (70') Ⓜ
«Μη στερείς άλλο τον καμμό»... αφιέρωμα στον Μάριο Τόκα I
Μουσικό Σχολείο Λεμεσού «Μάριος Τόκας» | Δημήτρης Μπάσης

Σπουδαστές και απόφοιτοι του Μουσικού Σχολείου Λεμεσού «Μάριος Τόκας» παρουσιάζουν ένα τιμητικό αφιέρωμα στη μουσική του Μάριου Τόκα. Συμμετέχει η χορωδία του σχολείου, σολίστες και οργανικό σύνολο. Φιλική συμμετοχή: Δημήτρης Μπάσης. €15

24 ΤΕΤ 20:30 (65') Ⓜ
Events 2 - Mozart Requiem I
Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου

Συντονισμένη με το πνεύμα της Μεγάλης Εβδομάδας, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου παρουσιάζει το *Requiem se Pe Ελλάδα* του Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ. Το τελευταίο αριστούργημα του ιδιοφυούς συνθέτη θα ερμηνεύσουν πλάι στην ορχήστρα μια πλειάδα εξαιρετικών καλλιτεχνών: ο διακεκριμένος μάστρος Greg Buchalter, οι soprano Μαρίζα Αναστασιάδη και Μαργαρίτα Ηλία στο μέρος της μέτζο-σοπράνο, ο τενόρος Ανδρέας Αροδίτης, ο Τόσχος Βαρούτσος Martin Vodrážka, καθώς και η φημισμένη Χορωδία «Άρης» Λεμεσού, υπό την καθοδήγηση του μάστρου της Σόλινα Κλαδά. Από το πάθος, στο πένθος και την ανάσταση, η παράσταση αυτή θα αποτελέσει μια μοναδική συγκινησιακή μουσική εμπειρία για τον καθένα. Ζώνη Α: €15 / Β: €10

27 ΣΑΒ 20:00 (190') Ⓜ
Ο Καλός Άνθρωπος του Σετσουάν - Μπέρτολτ Μπρεχτ I Κεντρική Σκηνή ΘΟΚ

Σε μια απομακρυσμένη επαρχία της Κίνας, το Σε Τσουάν, η Σεν Τε αναμετρείται με τις αντιφάσεις της ζωής, στην προσπάθειά της να επιβιώσει. Ο σκηνοθέτης Κώστας Σιλβέστρος διευσθεύει στο μπρεχτικό σύμπαν για να παρουσιάσει μια παράσταση εμπνευσμένη από το ιδεώδες του κορυφαίου συγγραφέα και ποιητή. Πρόθεσή του είναι να αφηγηθεί μια ιστορία με απήχηση στον σημερινό κόσμο, μέσα από την ενέργεια και τον παλμό ενός πολυφωνικού συνόλου εμπειριών και νεότερων ηθοποιών. Μετάφραση: Άννη Κολταδοπούλου. Σκηνοθεσία: Κώστας Σιλβέστρος. Παίζουν: Γιώργος Αναγιωτός, Μαρίνα Αργυρίδου, Γιώργος Ευαγόρου, Άνθη Κάσιου, Αντώνης Κατσαρής, Σάββας Μενουκίου, Γιάννης Μπισμικιόπουλος, Ονησίφορος Ονησιφόρου, Σπύρος Σταυρινίδης, Πένυ Φοιήρη, Μαρίλια Χαριδίου, Γιολάντα Χριστοδούλου, Βαρβάρα Χριστοφίδη. Συμμετέχει: Σάββας Παϊσιού. Με Αγγλικούς και Τουρκικούς υπέρτιτλους. €12 / 6

www.rialto.com.cy

Design: Nasa Demetrou, nasedemtrou.com

Αυξάνονται οι απάτες στο ηλεκτρονικό εμπόριο

Περισσότερα από 50 e-shops έχει κλείσει η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή – Πώς παγιδεύουν τους ανυποψίαστους αγοραστές

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ηλεκτρονικό κατάστημα που λειτουργεί σε μεγάλη πόλη της περιφέρειας διαφημίζει κινητό τηλέφωνο στην τιμή των 599 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Με μια απλή αναζήτηση στις γνωστές μηχανές αναζήτησης και στα marketplaces, διαπιστώνει εύκολα κάποιος ότι το ίδιο μοντέλο κοστίζει από 720 ευρώ και άνω, με την επικρατέστερη τιμή να είναι κοντά στα 1.000 ευρώ. Οι εξαιρετικά προνομιακές τιμές σε προϊόντα - «κράχτες» αποτελούν το δόλωμα για τους καταναλωτές και βασικά η αρχή του μοτιβίου που ακολουθείται στις περισσότερες απάτες στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Τι ακολουθεί; Ο καταναλωτής παραγγέλλει είτε πληρώνοντας μέσω κεραιών ή πιστωτικής κάρτας είτε ακόμη χειρότερα μέσω κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό, αλλά άδικα περιμένει να παραλάβει το πολυπόθητο κινητό τηλέφωνο των ονείρων του. Και όταν στη συνέχεια προσπαθήσει να επικοινωνήσει με το κατάστημα, είτε τηλεφωνικώς είτε γραπτώς, δεν πρόκειται να βρει κανέναν. Δεν λείπουν και εκείνες οι περιπτώσεις που το κατάστημα κατεβάζει ρολά εν μια νυκτί και ακόμη και οι επιστολές που αποστέλλονται με το ταχυδρομείο ή ακόμη και εξώδικα επιστρέφονται στους αποστολείς. Το τελευταίο συνέβη σε αρκετές περιπτώσεις στη διάρκεια της πανδημίας, όταν τα ηλεκτρονικά καταστήματα, εκμεταλλευόμενα τη μη λειτουργία ή την περιορισμένη λειτουργία των φυσικών καταστημάτων, ξεφύτρωσαν σαν τα μανιτάρια. Πριν από λίγες ημέρες το υπουργείο Ανάπτυξης προχώρησε στην επιβολή προστήμου ύψους 120.000 ευρώ σε ηλεκτρονικό κατάστημα που εδρεύει στη Λάρισα και ταυτόχρονα προχώρησε στη διακοπή λειτουργίας του εν λόγω καταστήματος, καθώς πλέον παρέχεται από τη νομοθεσία για την προστασία

του καταναλωτή αυτή η δυνατότητα. Συγκεκριμένα, βάσει του νόμου 5019/2023, με τον οποίο ενσωματώθηκε η οδηγία 2020/1828 (σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών) προβλέπεται η λήψη προσωρινών μέτρων και μεταξύ αυτών η προσωρινή απαγόρευση πρόσβασης σε ιστότοπο. Λόγω ακριβώς αυτής της δυνατότητας που παρέχει ο νόμος, έχει διακοπεί, ύστερα από παρέμβαση της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή και με εντολή της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η λειτουργία πάνω από 50 ηλεκτρονικών καταστημάτων.

Ακόμη, πάντως, κι αν γίνεται ευρέως αντιληπτή η απάτη – πρώτα κυρίως μέσα

Οι εξαιρετικά προνομιακές τιμές σε προϊόντα - «κράχτες» αποτελούν το δόλωμα για τους καταναλωτές.

από σχετικές αναφορές σε ειδικά φόρουμ καταναλωτών ή φόρουμ για τεχνολογικά προϊόντα – ή ακόμη κι αν το υπουργείο επιβάλει πρόστιμο και διακόπτει τη λειτουργία του ηλεκτρονικού καταστήματος, οι επιπτώσεις δεν πσιούνται. Στην αγορά αμέσως άλλο ή μάλλον το έχουν ήδη έτοιμο με το που θα ξεκινήσουν οι αρνητικές κριτικές στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Συνήθως το νέο κατάστημα εμφανίζεται να είναι υπό άλλο ιδιοκτήτη και με παρεμφερή επωνυμία. Στο τελευταίο εντοπισμένο «κρούσμα», αυτό της Λάρισας, εμφανίζεται ο ίδιος ιδιοκτήτης, ίδια έδρα και παρεμφερές επωνυμία.

Με βάση τον νέο κοινοτικό κανονισμό για την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών, γνωστός ως DSA, η δυνατότητα παρέμβασης εκτιμάται ότι θα είναι

Όταν ο καταναλωτής προσπαθήσει να επικοινωνήσει με το κατάστημα, είτε τηλεφωνικώς είτε γραπτώς, για να παραλάβει το προϊόν που έχει ήδη πληρώσει είναι αργά, καθώς δεν βρίσκεται κανένας. Μάλιστα, σε κάποιες περιπτώσεις, το κατάστημα κατεβάζει ρολά εν μια νυκτί.

ακόμη ταχύτερη, καθώς θα δίνεται εντολή άμεσα στην αρμόδια Αρχή.

Η μεγάλη έκρηξη των απατών και μάλιστα αυτού του τύπου έγινε ταυτόχρονα με την έκρηξη των ηλεκτρονικών πωλήσεων τη διετία 2020-2021. Το 2020 το υπουργείο Ανάπτυξης επέβαλε πρόστιμα άνω του 1,7 εκατ. ευρώ σε 15 η-

λεκτρονικά καταστήματα, ενώ τη χρονιά εκείνη οι σχετικές αναφορές στον Συνήγορο του Καταναλωτή αποτελούσαν περίπου το 25% των συνολικών, έχοντας υπερδιπλασιασθεί σε σύγκριση με το 2019.

Το 2022, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Συνηγόρου του Καταναλωτή,

έγιναν 3.004 αναφορές συνολικά για τα καταναλωτικά αγαθά (το 22,5% του συνόλου), εκ των οποίων το 27,2% σχετιζόταν με την παράδοση των αγαθών (ή μάλλον με τ... ην παράδοσή τους). Το 18,04% των αναφορών σχετιζόταν με το ηλεκτρονικό εμπόριο. Οι αναφορές άφρασαν, σύμφωνα με τον ΣτΚ, κυ-

Ενισχύθηκε κατά 16,5% η επιβατική κίνηση στο «Ελ. Βενιζέλος» το α' 3μηνο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Σημαντική αύξηση επιβατικής κίνησης και πτήσεων κατέγραψε το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» το πρώτο τρίμηνο του 2024. Συγκεκριμένα, τον Μάρτιο, σε ετήσια βάση σύγκρισης, ο αριθμός των επιβατών ενισχύθηκε κατά 20,1%, σε 2 εκατ. επιβάτες από τους οποίους 593,6 χιλ. (+12,6%) αντιστοιχούν στους ταξιδιώτες εσωτερικού. Η μερίδα του λέοντος της κίνησης προέρχεται από το εξωτερικό, με τους διεθνείς επιβάτες να ενισχύονται τον Μάρτιο κατά 23,5%, σε 1,4 εκατ. Ανοδο 14,4%, σε περίπου 17 χιλ. κατέγραψαν τον Μάρτιο και οι κινήσεις αεροσκαφών.

Σε επίπεδο τριμήνου, συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2023, μέσω του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών μετακινήθηκαν κατά 16,5% περισσότεροι ταξιδιώτες, των οποίων ο συνολικός αριθμός ανήλθε σε 5,2 εκατ. Από αυτούς το 19,4%, δηλαδή 3,6 εκατ. άτομα, προήλθε από το εξωτερικό. Αντίστοιχα, οι πτήσεις από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Μάρτιο ενισχύθηκαν κατά 12,8%, σε 46,3 χιλ. Σύμφωνα με ανάλυση της Διεθνούς Ένωσης Αερομεταφορών (IATA), η διεθνής κίνηση στο «Ελ. Βενιζέλος» θα ενισχυθεί, ετησίως, κατά 3,1% μέχρι και το 2046, οπότε αναμένεται να αγγίξει τα 31,4 εκατ. επιβάτες. Την πρόβλεψη αυτή υποστηρίζει η στρατηγική της διεθνούς ανάπτυξης του «Ελ. Βενιζέλος», με νέους ξένους αερομεταφορείς να εγκαινιάζουν πτήσεις προς και από το μεγαλύτερο αεροδρόμιο της χώρας. Σε αυτούς ανήκει η Juneyao Air που πραγματοποίησε την περασμένη Τρίτη 2 Απριλίου την πτήση εγκαινίων από τη Σαγκάι προς την Αθήνα, αποτελώντας το τέταρτο διεπιχειρησιακό μονολόγιο που πραγματοποιεί η κινεζική αεροπορική. Το δρομολόγιο Σαγκάι - Αθήνα της Juneyao Air θα πραγματοποιείται, σε πρώτη φάση, τρεις φορές

Σύμφωνα με ανάλυση της Διεθνούς Ένωσης Αερομεταφορών (IATA), η διεθνής κίνηση στο «Ελ. Βενιζέλος» θα ενισχυθεί, ετησίως, κατά 3,1% μέχρι και το 2046, οπότε αναμένεται να αγγίξει τα 31,4 εκατ. επιβάτες.

την εβδομάδα, κάθε Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο. Μέσω συνεργασίας για πτήσεις κοινού κωδικού με την Aegean, οι επιβάτες του κινεζικού αερομεταφορέα θα έχουν τη δυνατότητα να ταξιδεύουν σε εννέα διεθνείς προορισμούς μέσω του κόμβου της ελληνικής αεροπορικής στην Αθήνα. Από την πλευρά της η Aegean επεκτείνει περαιτέρω το δίκτυό της στο εξωτερικό και για πρώτη φορά, μέσω της νέας αυτής συνεργασίας για πτήσεις κοινού κωδικού με την Juneyao Air, θα δραστηριοποιείται στην Κίνα.

Της απευθείας πτήσεις από το Πεκίνο από τις τρεις, ανά εβδομάδα, σε πέντε αύξησε από τις αρχές του μήνα και η Air China που διαθέτει οτόλο 902 αεροσκαφών και είναι μία από τις τρεις μεγαλύτερες αεροπορικές της Κίνας (μαζί με τις China Southern Airlines και China Eastern Airlines). Η χωρητικότητά

των πτήσεων Αθηνών - Πεκίνου ενισχύθηκε σε εβδομαδιαία βάση κατά 128%, με την Air China να προσφέρει 255 θέσεις στην οικονομική κατηγορία και 24 και 32 θέσεις στην πρώτη και οικονομική θέση αντίστοιχα. Επίσης, τη φετινή χρονιά η αμερικανική United Airlines έχει αυξήσει τις πτήσεις από την Ελλάδα σχεδόν κατά 25%, επεκτείνοντας τις ταξιδιές από Νέα Υόρκη - Νιούαρκ μία εβδομάδα νωρίτερα, στις 31 Μαρτίου. Αντίστοιχα, θα συνδέει την Αθήνα με την Ουάσινγκτον από τις 15 Απριλίου, δηλαδή τρεις εβδομάδες νωρίτερα, ενώ από τις 24 Μαΐου θα ενώνει μέχρι τα τέλη Αυγούστου, κάθε μέρα, την Αθήνα με το Σικάγο Ο' Hare.

Νέα πλατφόρμα για δανειολήπτες

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν: α) Τα ποσά που οφείλει ο δανειολήπτης, με αναλυτική καταγραφή αυτών που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες, τυχόν άλλες χρεώσεις, καθώς και το ισχύον επιτόκιο, β) την περιοδικότητα των δόσεων, το ύψος τους, την ημερομηνία πληρωμής κάθε δόσης, το τρέχον υπόλοιπο, καθώς και τον λογαριασμό εξυπηρέτησης της οφειλής, έχουν από χτες οι οφειλέτες που συναλλάσσονται με τις εταιρείες διαχείρισης κόκκινων δανείων μετά την ενεργοποίηση της ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας ενημέρωσης των δανειοληπτών από τις εταιρείες

Αφορά δάνεια που έχουν πουληθεί από τις τράπεζες σε εταιρείες διαχείρισης.

που διαχειρίζονται τα κόκκινα δάνεια που έχουν πουληθεί από τις τράπεζες.

Όπως σημειώνει σε ανακοίνωσή της η Ένωση Εταιρειών Διαχείρισης Απατημένων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΕΔΑΔΠ), το ηλεκτρονικό σύστημα πληροφόρησης ενσωματώνει βάσεις δεδομένων που αφορούν περισσότερους από 2,4 εκατ. δανειολήπτες με οφειλές άνω των 91 δισ. ευρώ, ως σύνολο απαιτήσεων. Σύμφωνα με τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστή Χατζηδάκη, «η ηλεκτρονική πλατφόρμα αντιμετωπίζει μια αρνητική πρακτική αδιαφάνειας και έλλειψης εξυπηρέτησης των οφειλετών», ενώ όπως δήλωσε η γενική γραμματέας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, Θεώνη Αλαμπάση, «η έναρξη της διαδικασίας πληροφόρησης του δανειολήπτη με ψηφιακά μέσα σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας εποχής λειτουργίας των servicers με σαφείς κανόνες

Το ηλεκτρονικό σύστημα πληροφόρησης ενσωματώνει βάσεις δεδομένων που αφορούν περισσότερους από 2,4 εκατ. δανειολήπτες με οφειλές άνω των 91 δισ. ευρώ ως σύνολο απαιτήσεων.

αποτελεσματικής και διαφανούς λειτουργίας. Η ορθή και άμεση ενημέρωση αποτελεί το πρώτο βήμα για την ορθολογικότερη διαχείριση των απαιτήσεων που έχουν αναλάβει και θα πρέπει να ανταποκριθούν ουσιαστικά», καταλήγει.

Με αφορμή την ολοκλήρωση αυτού του έργου υποδομής, ο πρόεδρος της ΕΕΔΑΔΠ και διευθύνων σύμβουλος της Cepal Θεόδωρος Αθανασόπουλος σημείωσε ότι «η έγκαιρη υλοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ανά εταιρεία, παρά τον σύνθετο χαρακτήρα του έργου, αποτυπώνει έμπρακτα την καλή συνεργασία με τις ρυθμιστικές αρχές, την εύλογη συμμόρφωση του κλάδου στις ρυθμιστικές απαιτήσεις καθώς και την προσήλωση των ΕΕΔΑΔΠ στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους οφειλέτες, και την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών μας». Διευκρινίζει ωστόσο ότι «η τεχνική πολυπλοκότητα του έργου σε

ένα σύντομο χρονικό διάστημα προσαρμογής, αλλά και η υιοθέτηση νέων καναλιών επικοινωνίας με τους οφειλέτες, θα απαιτήσει ένα αρχικό στάδιο προβληματισμού και επίλυσης τυχόν προβλημάτων». Στόχος μας, καταλήγει, «είναι η διαρκής βελτίωση των υποδομών μας και της ποιότητας εξυπηρέτησης που λαμβάνουν οι συναλλασσόμενοι δανειολήπτες». Αλλωστε ο αριθμός των servicers που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά μειώνεται κατά 4 εταιρείες, καθώς οι συγκεκριμένες δεν υπέβαλαν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ανανέωση της άδειας λειτουργίας τους στο πλαίσιο της σχετικής υποχρέωσης που προέβλεπε πρόσφατος νόμος του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Αντίθετα άλλες 18 εταιρείες ανανέωσαν την άδεια λειτουργίας τους και οι σχετικές φάκελος εξετάζεται από την ΤτΕ που έχει την ευθύνη εποπτείας του κλάδου.

Ανακόπηκε για τρίτο διαδοχικό μήνα η πώση της ανεργίας στην Ελλάδα

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Για τρίτο συνεχόμενο μήνα, τον Φεβρουάριο, ανακόπηκε η πτωτική πορεία της ανεργίας στη χώρα μας, με αποτέλεσμα το ποσοστό να φθάσει στο 11%, από 10,6% που ήταν ένα μήνα νωρίτερα. Προκαλεί μάλιστα αρνητική έκπληξη το γεγονός ότι φέτος τον Φεβρουάριο, σύμφωνα πάντα με τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), το ποσοστό ανεργίας είναι οριακά

Στο 11% τον Φεβρουάριο, από 10,6% που ήταν ένα μήνα νωρίτερα.

χαμηλότερο από το 11,2% του αντίστοιχου μήνα του 2023. Οι αναλυτές, παρακολουθώντας την εποχικά προσαρμοσμένη ανεργία στη χώρα μας, εκτιμούν ότι και το επόμενο διάστημα οι

αλλαγές στο ποσοστό δεν θα είναι σημαντικές. Περιμένουν, δε, σημαντική πτώση κατά τον Απρίλιο - Μάιο, με την έναρξη δηλαδή και επίσημα της τουριστικής περιόδου. Σημειώνουν, όμως, ότι η επίτευξη μονοψήφιου ποσοστού ανεργίας δεν είναι πολύ εύκολη. Παρατηρώντας άλλωστε την πορεία της ανεργίας τους τελευταίους 12 μήνες διαπιστώνουν ότι από το 11,2% τον Φεβρουάριο του 2023 υπήρξε μια μικρή, ανοδική, δίμηνη τάση (11,3% τον Μάρτιο

και 11,5% τον Απρίλιο), ενώ στη συνέχεια, τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2023, η ανεργία σταθεροποιήθηκε στο 11,1%. Η αποκλιμάκωση συνεχίστηκε με πολύ αργό ρυθμό (11% τον Ιούλιο και τον Αύγουστο), ενώ το διάστημα Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου η ανεργία ήταν μεταξύ 10,6%-10,8%. Το χαμηλότερο ποσοστό (10,5%) καταγράφηκε τον Δεκέμβριο, ενώ τους δύο πρώτους μήνες του 2024 αυξήθηκε σε 10,6% τον Ιανουάριο και 11% τον Φεβρουάριο.

Αναλυτικά, οι άνεργοι εκτιμώνται σε 524.428 άτομα, μειωμένοι κατά μόλις 283 άτομα (0,1%) σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2023 και αυξημένοι κατά 18.733 άτομα (3,7%) συγκριτικά με τον Ιανουάριο του 2024.

Αντίστοιχα, οι απασχολούμενοι τον Φεβρουάριο ήταν σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ 4.228.417 άτομα, αυξημένοι κατά 76.736 σε σχέση με ένα χρόνο πριν (1,8%), αλλά και μειωμένοι κατά 38.712 (0,9%) συγκριτικά με τον Ιανουάριο του

2024. Τρέχοντος έτους. Τα άτομα κάτω των 75 ετών που δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό, δηλαδή κατά δήλωσή τους δεν εργάζονται αλλά και δεν αναζητούν εργασία, υπολογίστηκαν σε 3.034.624. Ο αριθμός αυτός είναι μειωμένος κατά 97.400 άτομα συγκριτικά με την αντίστοιχη καταγραφή που είχε γίνει τον Φεβρουάριο του 2023 (-3,1%), αλλά και αυξημένος κατά 17.617 άτομα (+0,6%) σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2024.

Πέντε μισητές ασκήσεις και οι εύκολες παραλλαγές τους

Υπάρχουν κινήσεις που κάποιιοι δεν θα θελήσουν ποτέ να κάνουν. Ωστόσο, οι περισσότεροι υποτιμούν τις ικανότητές τους όταν πρόκειται για γυμναστική

της **ANNAE ΜΑΛΤΜΠΙ**

Κάποιες ασκήσεις είναι εύκολες και κάποιες δύσκολες αλλά διαχειρίσιμες. Πάντα όμως υπάρχουν και κάποιες που πραγματικά απεχθανόμαστε. Ορισμένες, όπως τα burpees (κάθισμα - λάκτισμα - συσπείρωση - και άλμα με ανάταση), είναι τόσο μισητές που έχουν και δικό τους σύνθημα πάνω σε εμπορεύματα, όπως το «Burpees Hate You Too» (ούτε τα Burpees σε κωνεύουν). Πειράζει, αν δεν είστε τύπος του «no pain, no gain» (τα αγαθά κόποις κτώνται), να παραλείψετε τα burpees ή κάποια άλλη από τις λιγότερο αγαπημένες σας ασκήσεις;

«Υπάρχουν ορισμένες κινήσεις που κάποιιοι δεν θα θελήσουν ποτέ να κάνουν – και δεν πειράζει. Ωστόσο, οι περισσότεροι υποτιμούν τις ικανότητές τους όταν πρόκειται για γυμναστική», λέει η Ασάντι Τζόουνς, σύμβουλος ψυχικής υγείας και προσωπική γυμνάστρια στο Σικάγο. Δοκιμάζοντας κάτι δύσκολο και συνειδητοποιώντας ότι μπορείτε τελικά να το κάνετε, προσθέτει η Τζόουνς, ενισχύεται η αυτοπεποίθησή σας και τα όφελιά υπερβαίνουν τα όρια του γυμναστηρίου. Σε μια μελέτη του 2022 οι επιστήμονες διαπίστωσαν ότι οι ενήλικες που χαρακτηρίστηκαν δυστυχισμένοι, ανέφεραν μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη ζωή τους όταν δοκίμασαν κάποιες δραστηριότητες (συχνά σωματικές) που ήταν έξω από τη ζώνη άνεσής τους.

«Σε κανέναν δεν αρέσει να κάνει κάτι στο οποίο δεν είναι καλός», λέει η Κριστάλ Φασάνο, προσωπική γυμνάστρια και δασκάλα πιλάτες με έδρα το Μπρούκλιν. Όμως, «καμία αλλαγή δεν έρχεται χωρίς κόπο», λέει. Το μυστικό: κάθε άσκηση μπορεί να τροποποιηθεί και κάθε εκδοχή μιας άσκησης έχει αξία.

Δείτε παρακάτω κάποιες από τις πιο χρήσιμες αλλά λιγότερο αγαπημένες ασκήσεις, σύμφωνα με ειδικούς, και πώς να γίνουν λίγο πιο ευχάριστες.

Plank
«Όλοι οι πελάτες μου μισούν τη σανίδα (plank)», λέει η Τζόουνς. Αυτό μπορεί να συμβαίνει επειδή δεν έχουν μάθει να την κάνουν σωστά ή επειδή δοκίμαζαν μια πολύ προχωρημένη εκδοχή

της. Όμως, η σανίδα είναι ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους ενδυνάμωσης του κορμού, ο οποίος υποστηρίζει τη στάση του σώματος, την ισορροπία και τη συνολική σταθερότητά μας. Αν παραλείπετε αυτή την άσκηση, πραγματικά χάνετε μια ευκαιρία.

Πώς να προσαρμόσετε την άσκηση: στην κλασική σανίδα κρατάμε το σώμα μπρούμυτα σε οριζόντια θέση και ευθεία και στηρίζομαστε στο πάτωμα με τα χέρια ή τους πήχεις και τα δάχτυλα των ποδιών. Δεν είναι όμως ο μόνος τρόπος να γίνει. «Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τους πήχεις και τα γόνατα ή τα χέρια και τα γόνατα», λέει η Τζόουνς. Μπορείτε επίσης να ακουμπήσετε τα χέρια σας σε ένα σταθερό σημείο, όπως καρέκλα, τραπέζι ή ακόμη και τοίχο: ανυψώνοντας το πάνω μέρος του σώματός σας αφαιρείτε βάρος από τη σανίδα και την κάνετε πιο εύκολη, προσθέτει.

Jumping

Είτε πρόκειται για jumping jacks (εκτάσεις και ανατάσεις με αναπήδηση) είτε για squat jumps (κάθισμα με άλμα), λέει η Φασάνο, πολλοί απεχθάνονται τις ασκήσεις με αναπήδηση. «Προσγειώνονται πολύ δυνατά μετά το άλμα και δεν ξέρουν πώς να απαλύνουν τον αντίκτυπο στις αρθρώσεις τους», λέει. Παραλείποντας την άσκηση χάνετε μια ευκαιρία, προσθέτει ο Μέιλαρντ Χάουελ, προσωπικός γυμναστής στο Μπρούκλιν και συνιδιοκτήτης του γυμναστηρίου Dean CrossFit. «Οι αναπήδησεις βελτιώνουν την ισορροπία και τον συντονισμό. Εξασκούν τη γρήγορη αντίδραση που χρειαζόμαστε αν γλιστρήσουμε», λέει. Πώς να προσαρμόσετε την άσκηση: υπάρχουν κάποιες περιστάσεις – τραυματισμοί, πρόσφατες χειρουργικές επεμβάσεις, αστάθεια των αρθρώσεων – στις οποίες η αναπήδηση μπορεί να είναι κακή ιδέα. Επίσης, αν έχετε κάποια δυσλειτουργία του πελκικού εδάφους, ιδιαίτερα ακράτεια με την προσπάθεια ή πρόπτωση πελκικών οργάνων, είναι καλύτερο να συμβουλευτείτε πρώτα έναν φυσιοθεραπευτή και να ξεκινήσετε αργά. Όμως, είναι δύσκολο να βρει κανείς πιο πολυχρηστική κίνηση: πέρα από την ισορροπία και τον συντονισμό, η

Τα καθίσματα είναι ένα βασικό μοντέλο κίνησης, ενώ οι αστράγαλοι μας πρέπει να έχουν ευλυγισία για να επιτρέπουν στα γόνατα και στους γοφούς μας να λυγίζουν.

αναπήδηση αυξάνει τους καρδιακούς παλμούς και χτίζει ακόμη και τη δύναμη του πελκικού εδάφους. Και το να μάθετε να προσγειώνεστε μαλακά μπορεί να βοηθήσει πολύ.

Κρατήστε τα γόνατά σας ελαφρώς λυγισμένα κατά την προσγείωση και προσπαθήστε να ακουμπήσετε πρώτα τα δάχτυλα ή τις μύτες των ποδιών στο έδαφος, αντί να προσγειωθείτε με όλο το πέλμα, λέει η Φασάνο. Επίσης, ξεκινήστε αργά, χωρίζοντας την κίνηση. Μπορείτε να ξεκινήσετε με step-ups (ανεβάσματα σε κουτί), πριν προχωρήσετε σε αλματώδη κινήσεις σε ένα μικρό κουτί και στη συνέχεια σε ένα μεγαλύτερο κουτί. Ή, για τα jumping jacks, ξεκινήστε με stepping jacks (εκτάσεις - ανατάσεις με βηματισμό) και στη συνέχεια προχωρήστε σε αναπήδησεις με μικρά ανοίγματα των ποδιών, προτού

προχωρήσετε σε ένα ευρύτερο άλμα.

Squats

Ο Χάουελ πάντα παρατηρεί πώς κινούνται οι άνθρωποι γύρω του, είτε κατά τη διάρκεια της γυμναστικής είτε στο μετρό. Σε κάποια γυμναστήρια (όχι τα δικά του) «κανείς δεν κάνει squatting» (κάθισμα), λέει. Στο μετρό, παρατηρεί πότε οι επιβάτες αναγκάζονται να πιεστούν από τον στυλό για να σηκωθούν όρθιοι. Αυτά τα δύο, όπως λέει, συνδέονται μεταξύ τους. Τα καθίσματα είναι ένα βασικό μοντέλο κίνησης που πρέπει να κάνει όποιος θέλει να μπορεί να κάθεται και να σηκώνεται μόνος του (είτε από το κάθισμα του μετρό είτε από την τουαλέτα), λέει ο Χάουελ. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να σας αρέσουν και υπάρχουν τρόποι να γίνουν πιο υποφερτά. Πώς να προσαρμόσετε την ά-

σκηση: ξεκινήστε απλά. «Καθίστε σε ένα παγκάκι και μετά σηκωθείτε. Επαναλάβετε αρκετές φορές», λέει ο Χάουελ. Όταν είστε έτοιμοι, δοκιμάστε να καθίσετε και μετά να σηκωθείτε με το βάρος κυρίως στο ένα πόδι για μερικές επαναλήψεις και μετά στο άλλο. Όσο δυναμώνετε, δοκιμάστε να κάνετε κάθισμα στον αέρα και όταν νιώσετε άνετα με αυτό, προσθέστε ένα βάρος στην άσκηση, λέει. Οι αστράγαλοι μας πρέπει να έχουν ευλυγισία για να επιτρέπουν στα γόνατα και τους γοφούς μας να λυγίζουν, λέει η Τζιλ Κόσακ-Τζόνσον, φυσιοθεραπεύτρια στο Νιου Τζέρσεϊ. Αν έχετε περιορισμένη κινητικότητα στους αστράγάλους, μπορεί να σας βοηθήσουν κάποιες ασκήσεις, καθώς και το να στεκαστε με τις φτέρνες σας πάνω σε wedges (κεκλιμένη σανίδα γυμναστικής) που υπάρχουν στα περισσότερα γυμναστήρια.

Dead lifts

Η άρνηση απέναντι στα dead lifts (άρσεις θανάτου) οφείλεται περισσότερο στον φόβο παρά στην απέχθεια για την ίδια την άσκηση, λέει η Κόσακ-Τζόνσον: «Οι άνθρωποι πιστεύουν ότι οι άρσεις θανάτου είναι επιβλαβείς για την πλάτη ή ότι μπορεί να επιδεινώσουν υπάρχοντες τραυματισμούς της πλάτης».

Ναι, αν δοκιμάσετε μια άρση θανάτου, σκυβόντας για να σηκώσετε μια βαριά φορτωμένη μπάρα στην πρώτη σας προσπάθεια στο γυμναστήριο, η πλάτη σας μπορεί να αντιδράσει. Όμως οι άρσεις θανάτου, όταν γίνονται σωστά, είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους για να δυναμώσετε τους οπίσθιους μριαίους και τους γλουτιαίους, κάτι που «βοηθάει στην απομάκρυνση του φορτίου από την πλάτη», λέει η Κόσακ-Τζόνσον.

Πώς να προσαρμόσετε την άσκηση: για να έχετε μεγαλύτερη σταθερότητα στις άρσεις θανάτου, πρέπει να βελτιώσετε την κινητικότητα των ισχιών, καθώς και την ένταση ή το σφίξιμο στο πελκικό έδαφος, λέει η Κόσακ-Τζόνσον. Προτοιμαστείτε για τις άρσεις θανάτου με μερικές ασκήσεις για την ενεργοποίηση των εσωτερικών στροφικών του ισχίου και των προσαγωγών. Αν χρειαστεί κάντε hip hinge (κάμψη και

έκταση του κορμού μέσω της άρθρωσης του ισχίου) στα γόνατα και μετά σε όρθια στάση, προτείνει. Στη συνέχεια προσθέστε σιγά σιγά βάρος, χρησιμοποιώντας ένα ζευγάρι ελαφρών αλτήρων για να εξοικειωθείτε με την κίνηση της άρσης θανάτου και ζητήστε από έναν γυμναστή ή έναν έμπειρο φίλο να παρακολουθεί την τεχνική σας.

Burpees

Καμία λίστα μισητών ασκήσεων δεν θα ήταν πλήρης χωρίς τα burpees (κάθισμα - λάκτισμα - συσπείρωση - άλμα με ανάταση). Η άσκηση επινοήθηκε ως δοκιμασία φυσικής κατάστασης τη δεκαετία του 1930 από έναν φυσιολόγο άσκησης ονόματι Ρόγιαλ Χ. Μπέρπι.

Αργότερα υιοθετήθηκε από τον στρατό και το ναυτικό και εξακολουθεί να είναι δημοφιλής στα γυμναστήρια CrossFit και σε άλλους κάποιους χώρους. Πολλοί από τους πελάτες της Τζόουνς πιστεύουν ότι δεν μπορούν να κάνουν ούτε ένα burpee, επειδή δεν έχουν σωματική διάπλαση για CrossFit. Όμως μπορούν να κάνουν κάποια εκδοχή του, λέει. Και συνεχίζει: «Η εικόνα ή το σχήμα του σώματός μας, το μέγεθος και το βάρος μας, δεν έχουν καμία σημασία για το burpee. Δεν το νοιάζει». Πώς να προσαρμόσετε την άσκηση: στη βάση του το burpee περιλαμβάνει τη μετακίνηση από όρθια σε οριζόντια θέση και στη συνέχεια την επαναφορά σε όρθια θέση. Ένα προχωρημένο burpee μπορεί να περιλαμβάνει γρήγορο κάθισμα (squat), λάκτισμα σε σανίδα (plank), εκτέλεση κάμψης (pushup), συσπείρωση με άλμα εμπρός σε κάθισμα και στη συνέχεια άλμα πίσω σε όρθια θέση με ανάταση.

Μπορείτε όμως να προσαρμόσετε όποιο στάδιο σας φαίνεται πολύ δύσκολο, λέει η Τζόουνς. Μπορείτε να έρθετε στη σανίδα χωρίς λάκτισμα, να παραλείψετε την κάμψη, να κάνετε ένα βήμα μπροστά με ένα πόδι κάθε φορά ή να επιστρέψετε σε όρθια θέση χωρίς άλμα.

«Επίσης, δεν χρειάζεται να γίνει γρήγορα, γίνεται και με αργές κινήσεις», προσθέτει. Κανένα από τα δύσκολα στοιχεία της άσκησης «δεν είναι απαραίτητο για να μπορεί ένα burpee να χαρακτηριστεί όντως burpee».

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

Ακούς ό,τι αγαπάς
όλες τις ώρες

ΤΑΣΟΣ ΤΡΥΦΩΝΟΣ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΑΡΤΕΜΙΟΥ

6-10

ΠΡΩΤΗ ΠΡΩΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

ME 12.9%

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

21-24

ΠΡΩΤΗ ΒΡΑΔΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

ME 15.2%

ΣΥΛΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

9-12

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

ME 13.4%

© ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΡΩΝ ΜΑΡΚΕΤ ΡΕΣΕΑΡΧ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ
NOVEMBER 2023 - WOLFGANG 2024 ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΟΧΩΡΗΤΩΝ ΠΡΩΙΝΩΝ 13:30

ο ΜΚΟ eikona παρουσιάζει το παραμυθένιο musical

Όλοι οι... ΚΑΚΟΙ Χωράνε!

ΣΕ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Βοηθός Σκηνοθέτη/Μουσική διδασκαλία: Κωνσταντίνος Ανδρονίκου
Μουσική: Ανδρέας Μιχαλόπουλος
Στίχοι: Σταύρος Σταύρου
Χορογραφίες: Μαρία Σταυρινίδου - Alors on Dance
Σκηνογραφία: ΣΚΗΝΟΤ ΧΝΙΚΗ

6	12:30 μ.μ.	9 & 10	3:30 μ.μ.	11 & 18	12:30 μ.μ.	19	12:30 μ.μ.	26	12:30 μ.μ.
Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας		Πατιτζιό Θέατρο Λεμεσού		Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας		Μαρκίδειο Θέατρο Πάφου		Δημοτικό Θέατρο Στραβόλου Λευκωσίας	

ΧΡΗΤΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ: CACTUS, JAMES MICHAEL PROPERTY GROUP, MEΓA ΧΟΡΗΓΟΙ: MetaQuotes, ΧΟΡΗΓΟΙ: Piliakoutas, STYLIANIDES, CTC AUTOMOTIVE LTD, HomeDeco, ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ: ZOPPLAS, Προσώληση Εταιρειών: SMOUL TICKETS, ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: SMOUL TICKETS

ΤΑ ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΟΥΝ ΣΤΙΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΚΟ eikona Στήλης

Ανοδος 1,17% στο Χ.Α. με ώθηση από τις τράπεζες

Στις 1.417,75 μονάδες ο Γενικός Δείκτης, ο τζίρος ανήλθε στα 120,72 εκατ. ευρώ

Ανοδικές τάσεις επικράτησαν στη χθεσινή συνεδρίαση του Χρηματιστηρίου, με την αγορά να διασπείρει και την αντίσταση των 1.410 μονάδων προσεγγίζοντας τα επίπεδα των 1.420 μονάδων. Στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος βρέθηκαν οι τραπεζικές μετοχές. Ο Γενικός Δείκτης Τιμών έκλεισε στις 1.417,75 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο 1,17%. Ενδοσυνεδριακά

της Μυτιληναίου (+4,08%), της Πειραιώς (+2,53%), της Εθνικής (+2,48%) και της Alpha Bank (+2,10%). Αντιθέτως, τη μεγαλύτερη πτώση σημείωσαν οι μετοχές της Motor Oil (-1,12%), της Τιτάν (-0,76%) και της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή (-0,28%). Τον μεγαλύτερο όγκο συναλλαγών παρουσίασαν η Eurobank και η Alpha Bank διακινώντας 8.842.776 και 6.847.168 μετοχές, αντιστοίχως. Τη μεγαλύτερη αξία συναλλαγών σημείωσαν η Πειραιώς με 19,24 εκατ. ευρώ και η Εθνική με 17,41 εκατ. ευρώ.

Ανοδικά κινήθηκαν 65 μετοχές, 38 πτωτικά και 22 παρέμειναν σταθερές. Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι μετοχές: Κέκροψ +17,22% και Ακρίτας +9,19%. Τη μεγαλύτερη πτώση κατέγραψαν οι μετοχές: Ξυλεμπορία (π) -12,37% και Δάιος -5,79%. Στην αγορά συναλλαγμάτων, το ευρώ έναντι του δολαρίου σημείωσε χθες το απόγευμα άνοδο σε ποσοστό 0,07% και διαμορφωνόταν στα 1,0871 δολάρια. Το ευρώ βρισκόταν στα 164,9710 γιεν, στο 0,8566 με τη στερλίνα και στο 0,9817 με το ελβετικό φράγκο. Η ισοτιμία του δολαρίου ενισχυόταν οριακά σε ποσοστό 0,02% έναντι του γιεν και διαμορφωνόταν στα 151,8092 γιεν. Η στερλίνα έναντι του δολαρίου κατέγραφε άνοδο 0,26% στα 1,2686 δολάρια.

Από τις μετοχές της υψηλής κεφαλαιοποίησης τα μεγαλύτερα κέρδη κατέγραψαν Eurobank, Μυτιληναίος, Πειραιώς, Εθνική και Alpha Bank.

κατέγραψε υψηλότερη τιμή στις 1.419,26 μονάδες (+1,28%). Η αξία των συναλλαγών ανήλθε στα 120,72 εκατ. ευρώ, ενώ διακινήθηκαν 30.128.553 μετοχές.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης σημείωσε άνοδο σε ποσοστό 1,69%, ενώ ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε σε ποσοστό 0,39%. Από τις μετοχές τις υψηλής κεφαλαιοποίησης, τη μεγαλύτερη άνοδο κατέγραψαν οι μετοχές της Eurobank (+5,41%),

Ο CAC 40 στο Παρίσι κατέγραψε απώλειες 0,86%, ενώ τη μεγαλύτερη κάμψη σημείωσε ο DAX στη Φρανκφούρτη με 1,32%.

Απώλειες στις ευρωπαϊκές αγορές ενόψει ΕΚΤ

Με μαζικές πωλήσεις μετοχών των ομίλων που σχετίζονται με τον αμυντικό εξοπλισμό και την αεροναυπηγική ολοκλήρωσαν τη χθεσινή συνεδρίαση οι δείκτες των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων. Το επενδυτικό κοινό είχε στραμμένο το βλέμμα του αφενός στην αυριανή συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στο πλαίσιο της οποίας αναμένονται αποφάσεις για τα επιτόκια της Ευρωζώνης, αφεντέρου στη σημερινή δημοσίευση των στοιχείων του πληθωρισμού στις ΗΠΑ.

Οι συναλλασσόμενοι και οι αναλυτές θα επιδιώξουν να εντοπίσουν πιθανές ενδείξεις στην ανακοίνωση της προέδρου Κριστίν Λαγκάρντ σχετικά με την ενδε-

καταλέγονται ανάμεσα σε εκείνες με τις μεγαλύτερες ζημιές στον STOXX 600. Οι μετοχές τους είχαν πτώση από 4,9% έως και 9,8%. Ο κλαδικός δείκτης οπλικών συστημάτων και αεροναυπηγικής υποχώρησε χθες 3,7%, έχοντας τη δραστηκότερη πτώση σε ένα έτος. Οι μετοχές αυτού του τομέα σημειώνουν το ένα ρεκόρ μετά το άλλο με αφορμή την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία προ διετίας, εξ ου και πολλοί αναλυτές θεωρούν ότι ίσως να έχουν υπερβολικές αποτιμήσεις.

Στο Λονδίνο ο FTSE 100 ολοκλήρωσε τις συναλλαγές με απώλειες 0,11%, με -1,32% ο DAX στη Φρανκφούρτη, όπου και σημειώθηκε η μεγαλύτερη κάμψη, με -0,86% ο CAC 40 στο Παρίσι, με -

1,08% ο FTSE MIB στο Μιλάνο και με -0,88% ο IBEX στη Μαδρίτη. «Τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας θα αισθανθούν μια κάποια ανακούφιση μόλις δουν ότι τα πράγματα επανέρχονται στον κανονικό ρυθμό τους, άρα έχουν πλέον την πολυτέλεια να περιμένουν πριν από την επόμενη κίνηση τους – εξ ου και εκτιμούμε ότι μια μείωση στα ευρωπαϊκά επιτόκια στην αυριανή συνεδρίαση είναι απίθανη», επισφαιρίζει ο Μαξιμίλιαν Κούνκελ, γενικός διευθυντής επενδύσεων στη διεύθυνση παγκόσμιου οικογενειακού και θεσμικού πλούτου στη UBS Global Wealth Management.

REUTERS, BLOOMBERG

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο				Zurich/Ζυρίχη				Frankfurt/Φρανκφούρτη			
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%	(€ δολάρια)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(€ νέυς)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(€ ελβ. φρ.)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(€ ευρώ)
3M COMPANY	92,98	1,1422		ANGLO AMERICAN	2194,194	1,694		ABB LTD N	41,93	-0,38		AZA SPA	1,65	1,65	
ALCOA CORP	36,96	1,7061		A.B.FOOD	2420,919	0,539		ADIDAS N	201	-3,6		AZIMUT HLDG	24,36	24,74	
ALTRIA GROUP	42,09	0,3098		ADMIRAL GRP	2657,097	-0,113		ALLIANZ SE	264	-4,5		ENEL	5,83	5,89	
AMAZON CORP	185,565	0,2025		ASHTREAD GRP	5751,45	0,105		BAF SE	53,6	-0,28		ENI	15,45	15,51	
AMER EXPRESS C	220,52	-1,6019		ANTOFAGASTA	2264,227	2,438		BAY MOT WERKE	113,85	-0,9		GENERALI ASS	22,79	23,08	
AMER INTL GROU	76,11	-2,2351		A.S.FOOD	2420,919	0,539		BEIERSDORF	129,2	-0,45		GEOX	0,64	0,66	
AMGEN	269,5001	0,1115		ASTRAZENECA	10666,601	0,924		BOEING CO	27,395	0,07		INTESA SANPAOL	3,315	-1,33	
APPLE INC	169,11	0,3918		BABCOCK INTL	500,49	-2,532		COMMERZBANK	13,3	-0,14		MEDIABANCA	13,71	13,71	
BANK OF AMERIC	37,525	0,0667		BAE SYS	1273,841	-4,523		CONTINENTAL AG	66,5	0,34		RCS MEDIAGROUP	0,80	0,80	
BAXTER INTL IN	42,355	0,2485		BARCLAYS	189,403	-2,216		DEUTSCHE BANK	14,604	-0,29		TORAY INDUSTRI	744,9	1,03	
BOEING CO	179,155	-1,3246		BR.AMER.TOB.	2327,622	-0,6		DT BOERSE N	186,5	-1,25		TREND MICRO	789,9	3,3	
BRISTOL MYERS	51,395	0,5773		BARRATT DEVEL	46,5	-1,083		EUROBANK	8,842,776	-0,29		TOYOTA MOTOR C	377,6	2,11	
CAMPBELL SOUP	44,12	0,9149		BERKELEY GRPL	4612,782	-0,519		EUROBANK	8,842,776	-0,29		YAMAHA CORP	324,6	-0,15	
CATERPILLAR IN	370,84	-0,7042		BRLAND	386,886	-0,461		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
THE CIGNA GP O	357,24	-0,2067		BUNZL	2940,827	0,958		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
CHEVRON	160,69	-0,3596		BP	518,125	1,314		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
CISCO SYSTEMS	49,825	3,2857		BURBERRY GRP	1190,245	-0,126		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
CTIGROUP	61,335	-0,6399		BT GROUP	107,069	1,132		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
CYBERCRAS	12,33	0,6531		COCACOLA HBC A	2386,771	-0,084		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
COCA-COLA CO	59,2908	0,0351		CARNIVAL	1080,167	-2,798		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
COLGATE PALMOL	87,53	-0,2166		CENTRICA	126,347	0,198		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
DANAOS CORP	72,88	-1,0723		COMPASS GROUP	2210,783	-0,678		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
DIANA SHIPPING	2,925	-0,5102		CAPITA GROUP	13,939	3,72		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
DOW INC	60,04	0,8737		CRH	6620,805	-2,482		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
DUPONT DE NMOU	76,92	0,8379		DCC	5499,45	0,365		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
GLOBAL X EM MR E	26,58	0,4535		DIAGEO	2810,225	-0,478		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
EMERGY CP	105,92	0,1513		DIRECT LINE	186,346	-1,223		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
EXXON MOBIL	120,96	-0,3401		EXPERIAN	3365,928	-0,148		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
FEDEX CORP	274,135	-0,5207		EASVET	578,508	-0,727		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
FORD MOTOR CO	13,515	0,783		FRESNILLO	578,942	3,957		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
INTL BUS MACHI	188,52	-0,6849		GLENCORE	472,755	1,328		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
GENERAL DYNAMI	290,685	-0,8341		GSK	1612,548	-0,247		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
GE AEROSPACE O	153,345	-2,0285		HIKMA	1818,175	-1,196		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
GOLDM SACHS GR	409,66	-0,2144		HAMMERSON	27,388	-0,51		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
HALLIBURTON CO	40,745	-0,5249		HARGREAVES LAN	734,073	0,219		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
HARTFORD FINL	100,105	-2,5837		HSBC HLDGS.UK	644,649	0,031		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
HP INC	29,74	1,4671		INTL CONSOL AI	176,434	-0,826		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
HOME DEPOT INC	361,295	-0,2085		INTERCON. HOTE	7865,303	-1,33		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
INTEL CORP	38,205	0,5924		IMB BRANDS	1729,202	-1,876		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
JOHNSON JOHNSO	152,186	0,3932		INTERTEK GROUP	4843,33	0,58		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
JPMORGAN CHASE	196,73	-0,8817		ITV	73,839	-0,881		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
LAZARD INC ORD	41,4	0,4123		JOHNSON MATTHE	1804,576	1,751		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
MCDONALD'S COR	266,85	-0,2654		KINGFISHER	242,8	-0,164		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
MERCK & CO	126,0193	-0,4272		LAND SECS.	639,81	-0,312		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
MICROSOFT CP	424,482	-0,0254		LEGAL&GEN.	252,789	-0,277		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
3M COMPANY	92,98	1,1422		LLOYDS GRP	53,437	-1,601		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
MORGAN STANLEY	93,79	0,6223		MARKS & SP	14481	-0,663		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
NIKE INC CL B	90,87	0,9667		MONDI	1422,07	0,529		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
NORFOLK SOUTHE	254,43	1,6663		NATIONAL GRID	1030,604	-0,482		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
PFIZER INC	26,735	0,5831		NEXT	8758,779	-0,997		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
PROCTER & GAMB	155,985	-0,0352		PRUDENTIAL	724,264	0,056		EUROBANK	8,842,776	-0,29					
ROCKWELL AUTOM	284,39	0,8296						EUROBANK	8,842,776	-0,29					
SCHLUMBERGER L	54,11	0,1295						EUROBANK	8,842,776	-0,29					
SOUTHERN	70,1981	0,1971						EUROBANK	8,842,776	-0,29					
STEALTHGAS	5,95	-0,335						EUROBANK	8,842,776	-0,29					
TSAKOS ENERGY	25,34	-2,3507						EUROBANK	8,842,776	-0,29					
UNISYS CORP	5,61	-0,3552						EUROBANK	8,842,776	-0,29					
UNITEDHEALTH G	455,97	-0,0066						EUROBANK	8,842,776	-0,29					
US BANCORP	43,79	0,1601						EUROBANK	8,842,776	-0,29					

Tokyo/Tόκιο				Paris/Παρίσι				Amsterdam/Άμστερνταμ				Madrid/Μαδρίτη			
Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(€ γιέν)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(€ ευρώ)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(€ ευρώ)	Εταιρεία	Χθες	Μετ.%	(€ ευρώ)
AJINOMOTO	5685	1,34		ACCOR	41,48	-0,53		AALBERTS	45,8	-0,43		ACS CONS Y SER	37,78	-0,264	
ASAHI GROUP HL	5642	1,09		AIR LIQUIDE	187,34	-0,49		AEGON	5,8	-0,87		AENA SME	177,9	-0,2243	
ASTELLAS PHARM	1596	-0,03		ALSTOM	14,85	7,03		ARCELORMITTAL	25,65	0,04		ACERINOX	10,51	1,35	
BRIDGESTONE CO	6649	0,24		AXA	33,86	-1,37		ASML HOLDING	899,3	-1,58		ACCIONA	110,3	1,0999	
CANON INC	4456	0,43		BNP PARIBAS	66,64	-0,52		GALAPAGOS	29,16	-0,68		AMADEUS	57,04	-0,9034	
CASIO COMPUTER	1357,5	-0,44		BOUYGUES	36,38	-1,49		HAIKON HLDG	292,9	0,16		BBVA	10,48	-1,5962	
CITIZEN WATCH	1056	0													

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.417,75	1.401,35	16,40	1,17%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.431,92	3.374,75	57,17	1,69%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	12.597,09	12.441,23	155,86	1,25%
FTSE/Χ.Α.ΥΦΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.076,93	4.060,33	16,60	0,41%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.338,71	2.329,55	9,16	0,39%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	817,96	805,00	12,96	1,61%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	1.611,84	1.585,02	26,82	1,69%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.062,65	2.053,25	9,40	0,46%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.587,66	2.557,72	29,94	1,17%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.234,00	1.195,96	38,04	3,18%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.367,33	5.311,25	56,08	1,06%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5.808,46	5.632,91	175,55	3,12%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.889,17	4.834,04	55,13	1,14%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.297,76	5.264,32	33,44	0,64%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	6.116,31	6.113,54	2,77	0,05%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	5.887,52	5.890,26	-2,74	-0,05%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	4.956,80	4.899,40	57,40	1,17%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.209,12	5.143,17	65,95	1,28%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	67.375.717,37
ΠΟΛΥΠΛΗΡΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	12.774.181,36
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΧΥΔΙΔΑ	5.153.208,02
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.636.421,67
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	4.358.852,76
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3.965.937,44
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	3.585.554,53
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.176.884,88
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.921.343,45
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.755.532,55
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.610.232,46
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.414.782,18
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.311.356,12
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	835.915,66
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	736.618,18
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	665.395,00
ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΤΗΓΑ	549.558,82
ΤΡΟΦΙΜΑ	525.512,16
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	516.487,11
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	466.474,15
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	358.034,41
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	354.922,64
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	319.893,00
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	311.977,34
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	197.769,92
ΥΔΡΕΥΣΗ	195.568,47
ΕΞΕΙΔΙΚΩΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	186.092,85

* Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοινώνουν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές θα ισχύσουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,770	17,22%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	1,600	-4,19%
ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	1,680	8,39%	ALPHA REAL ESTATE SERV. (ΚΟ)	7,680	-4,00%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3,650	6,57%	CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,448	-2,61%
ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	2,770	6,54%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,392	-2,25%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	1,908	5,41%	IDEAL HOLDINGS (ΚΟ)	6,220	-1,74%
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK Α.Ε. (ΚΟ)	9,630	4,67%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	2,530	-1,17%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	35,740	4,08%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	3,950	-1,13%
ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,385	4,05%	ΛΑΝΙΡΗΑΡΜ (ΚΟ)	0,880	-1,12%
ΡΕΒΟΪΛΑ (ΚΟ)	1,650	3,77%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	26,600	-1,12%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,498	3,75%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ-ΣΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,295	-1,01%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	CPI (ΚΟ)
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΣΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ)
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	MED A.B.E.E. (ΚΟ)
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)
JUMBO (ΚΟ)	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)
ΔΕΗ (ΚΟ)	ALPHA ETF FTSE ATHENS LARGE CAP
ΟΤΕ (ΚΟ)	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	CAIRO MEZZ PLC (ΚΟ)

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	374	1.791	6.649
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	3	30	1.214
FTSE/Χ.Α. Large Cap	371	1.761	5.385
MSCI GREECE REBASED	0	0	50
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.066	37.510	478.892
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	26	250	27.328
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	44	227	5.354
ΑΛΦΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	258	13.443	182.637
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	8	50	695
ΑΥΤΟHELLAS (ΚΟ)	1	1	246
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	6	15	787
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2	15	85
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	6	27	4.800
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	83	399	5.142
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	18	107	4.076
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	364	11.609	37.230
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	21	73	4.318
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	5	1.039
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	42	239	15.929
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	21	149	8.310
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	25	106	5.589
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	69	385	7.441
INTRAKAT (ΚΟ)	16	59	2.095
JUMBO (ΚΟ)	10	40	458
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	10	88	6.170
MIG (ΚΟ)	0	0	98
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	5	28	403
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	291	1.095	4.979
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	214	2.867	13.856
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	11	41	867
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	14	60	88
ΟΤΕ (ΚΟ)	38	222	6.336
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	136
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	258	4.816	67.767
ΔΕΗ (ΚΟ)	84	581	29.333
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	185
ΤΙΤΑΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	82	360	29.446
TERAN CEMENT (ΚΑ)	2	3	166
VIHALCO SA/ΝΥ (ΚΑ)	36	150	5.503
Δικαιώματα σε Δείκτες	16	46	848
FTSE/Χ.Α. Large Cap	16	46	848
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	698
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	354
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	92
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	73
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	30
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	149
Συνολική Δραστηριότητα	2.456	39.347	487.087

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 9 Απριλίου 2024

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΗ	ΑΝΩΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	2,340	2,350	2,347	1,3080	87,995	2,340	2,360	2,350	0,00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	3,640	3,700	3,674	-2,9390	46,915	3,650	3,670	3,670	-0,81
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,8340	0,900	0,8771	4,1410	132,010	0,890	0,900	0,900	6,89
ΛΗΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,0845	0,0845	0,0845	0,2090	3,000	0,0000	0,0845	0,0845	0,00
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0570	0,0570	0,0570	0,0000	2,460	0,0565	0,0570	0,0570	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,0650	0,0650	0,0650	-0,1480	10,000	0,0640	0,0700	0,0650	-1,52
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2,9000	2,9400	2,9069	-2,0860	7,250	2,9000	2,9400	2,9000	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,9000	1,9800	1,9066	8,6600	3,180	1,8600	1,9000	1,9000	4,40
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,1000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0100	0,0100	0,0100	0,0000	30,000	0,0090	0,0100	0,0100	0,00
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (EM, Σ)						0,0385	0,0465		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0200		
ΠΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)	0,0490	0,0490	0,0490	-0,5000	10,000	0,0490	0,0000	0,0490	-9,26
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)						0,0460	0,0510		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (EM, Σ)						0,0000	0,0450		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,2300		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0050	0,0070		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0005	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0045		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0005	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0000	0,0265		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0,0270	0,0300		
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΩΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ *						1,2400	0,0000		
ΚΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0,0200	0,0200	0,0200	-0,1000	14,000	0,0190	0,0200	0,0200	-4,76
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1080		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0465	0,0500		
ΛΟΔΣ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8100	0,8100	0,8100	0,0000	5,000	0,8100	0,8400	0,8100	0,00
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	3,7600	3,7600	3,7600	0,0000	2,000	3,7400	3,8800	3,7600	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0770	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0495		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΔΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0,1600	0,1800		
ΒΒΚΑ	ΒΒΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						1,0000	1,1000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,6800	0,6800	0,6800	0,0000	8,000	0,67			

Ανδρέας Ζαγκλής, γενικός γραμματέας FIBA

Πλέον δεν είμαστε «απέναντι» με την Ευρωλίγκα

Βρισκόμαστε σε διαδικασία ουσιαστικής επαναπροσέγγισης, λέει ο επικεφαλής της Διεθνούς Ομοσπονδίας για το «σχίσμα» στο ευρωπαϊκό μπάσκετ

Συνέντευξη στον ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΑΤΟ

Η πρόσφατη διακοπή της Ευρωλίγκας, ώστε τα «παράθυρα» των εθνικών ομάδων να ανοίξουν πιο εύκολα, είναι ίσως το πιο σημαντικό βήμα εξομάλυνσης των σχέσεων που έχει γίνει τα τελευταία χρόνια της σκληρής αντιπαράθεσης με τη FIBA. Ο γενικός γραμματέας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μπάσκετ, Ανδρέας Ζαγκλής, αποκάλυψε στην «Κ» σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επαναπροσέγγιση των δύο πλευρών που επιχειρείται, υπό ποιες προϋποθέσεις, αλλά και τις αλλαγές στους κανονισμούς που έπονται σε συνάρτηση με τον νέο τρόπο που παίζεται σήμερα το μπάσκετ.

– Κύριε Ζαγκλή, υπάρχει, τελικά, ουσιαστική επαναπροσέγγιση FIBA - Ευρωλίγκας;

– Υπάρχει περισσότερος διάλογος από ποτέ και νομίζω ότι είμαστε στη διαδικασία της ουσιαστικής επαναπροσέγγισης.

– Μπορεί η μια «ιδεολογία» της αγωνιστικής επιβράβευσης μέσω εθνικών πρωταθλημάτων να βρει κοινό πεδίο με αυτήν των κλειστών λιγκών και των εγγυημένων συμβολαίων;

– Πιστεύω ότι μπορεί. Ειδικά σε ένα άθλημα τόσο ανεπτυγμένο όπως είναι το μπάσκετ, το οποίο μπορεί να συνδυάσει την εμπορική επιτυχία με την επιβράβευση του αθλητικού αποτελέσματος. Από εκεί και πέρα είναι ζήτημα δοσολογίας, δηλαδή πόσο ανοικτή πρέπει να είναι η λιγκα, πώς πρέπει να γίνεται η απευθείας σύνδεση με τις εθνικές λίγκες και όχι μόνο με τη δεύτερη διοργάνωση κ.τ.λ. Είμαστε σε αυτό το πλαίσιο διαπραγματεύσεων.

– Αυτό που λέτε, λοιπόν, είναι ότι τα εγγυημένα συμβόλαια δεν είναι κόκκινη γραμμή για τη FIBA.

– Δεν μου αρέσουν. Έχουμε σοβαρές νομικές και θεσμικές επιφυλάξεις, αλλά θέλουμε και μια λύση που να εξισορροπεί σωστά τα συμφέροντα ένθεν κακειθεν, οπότε για εμένα δεν είναι κόκκινη γραμμή.

– Ποιες είναι οι κόκκινες γραμμές της FIBA στο τραπέζι του διαλόγου;

– Δεν νομίζω ότι οι κόκκινες γραμμές

στόχος είναι ένα οικοσύστημα όπου ένας απόλυτα κερδοσκοπικός οργανισμός, όπως, η Ευρωλίγκα να μπορεί να ανθήσει οικονομικά, αφήνοντας σε όλους τους υπολοίπους την απαραίτητη ποσότητα «οξυγόνου».

πρέπει να κοινοποιηθούν δημοσίως. Νομίζω ότι αυτό που είναι σαφές αφορά το γεγονός ότι είναι ξεκάθαρο οι αρχές πίσω από τις κόκκινες γραμμές. Κι αυτές είναι: α. Περιοδική παρουσία των Εθνικών στο καλεντάρι με προκριματικά, β. Η προστασία του προϊόντος των εθνικών λιγκών, γ. Η απλοποίηση του συστήματος των διασυλλογικών διοργανώσεων με τρόπο ώστε μέσω του αθλητικού αποτελέσματος μια ομάδα να έχει έναν βιώσιμο τρόπο να βρεθεί στην κορυφή. Κι όχι απλώς να αγοράζει τον δρόμο προς την κορυφή.

– Σε ποιο σημείο βρίσκονται οι επαφές σας με τον Ντέγιαν Μποντιρόγκα;

– Οι επαφές δεν είναι προσωπικές. Είναι θεσμικές. Έχουμε δύο διαπραγματευτικές ομάδες οι οποίες συζητούν σχεδόν κάθε 2-3 εβδομάδες για συγκεκριμένα θέματα. Τόσο με τον Ντέγιαν Μποντιρόγκα όσο και με τον Πασούλιους Μοτεγιούνας χτίζονται καλές σχέσεις εμπιστοσύνης, που είναι απαραίτητες ώστε κάθε φορά να πετυχαίνουμε περισσότερα πράγματα στο επίπεδο των διαπραγματεύσεων. Θεωρώ ότι είμαστε σε καλό δρόμο.

– Θα δούμε σύντομα ενωμένο μπάσκετ;

– Θα δούμε σίγουρα πολύ πιο ενωμένο. Και ήδη έχουμε δει κάποια αποτελέσματα. Μπορεί να γίνει άμεσα. Αλλά δεν έγκειται αποκλειστικά σε εμάς. Πλέον δεν έχουμε ούτε έντονο δικασμό ούτε τοξικό περιβάλλον. Έχουμε διαφορίες που διαρκώς αμβλύνονται.

– Πώς γίνεται ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός να τα βάλει με οργανισμούς

Το καλό κλίμα μεταξύ Ευρωλίγκας και FIBA αποτυπώθηκε και στην πρόσφατη διακοπή της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης για τα «παράθυρα» των εθνικών ομάδων (φωτογραφία από αγώνα της Εθνικής Ελλάδος), κάτι που ο Ανδρέας Ζαγκλής επιβεβαιώνει μέσω της «Κ».

όπως η Ευρωλίγκα, που προσφέρουν αυτό ακριβώς που είναι το ζητούμενο σήμερα σε όλες τις αγορές; Το χρήμα. Δεν είναι μια μάχη εκ προοιμίου χαμένη;

– Όχι, δεν είναι χαμένη. Σε όλες τις αγορές υπάρχει μια ρυθμιστική αρχή. Είτι είναι και στο μπάσκετ. Η Ευρωλίγκα λέει λοιπόν: «Επειδή είσαι ρυθμιστική αρχή, δεν μπορείς να κάνεις διοργανώσεις». Και φυσικά απαντάμε: «Όχι, δεν είναι αλήθεια. Μπορούμε να κάνουμε διοργανώσεις». Το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μας είπε ξεκάθαρα τον Δεκέμβριο ότι επειδή είμαστε ρυθμιστική αρχή δεν έχουμε το δικαίωμα

να φτιάχνουμε κανόνες που ευνοούν τις δικές μας διοργανώσεις και «σκοτώνουν» τον ανταγωνισμό. Έχουμε όμως την αρμοδιότητα για το καλεντάρι και την αναγνώριση ιδιωτικών λιγκών. Αρα, λοιπόν, δεν είναι μια μάχη εκ προοιμίου χαμένη. Αντιθέτως θα έλεγα ότι στόχος είναι ένα οικοσύστημα όπου ένας απόλυτα κερδοσκοπικός οργανισμός, όπως η Ευρωλίγκα, μπορεί να ανθήσει οικονομικά, αφήνοντας σε όλους τους υπολοίπους την απαραίτητη ποσότητα «οξυγόνου», ώστε και οι υπόλοιπες ομάδες να έχουν και το όνειρο αλλά και τη δυνατότητα να φτάσουν στην κορυφή. Γιατί στο παρόν πλαίσιο δεν έχουμε τι-

«Θα δούμε σίγουρα πολύ πιο ενωμένο το μπάσκετ. Και ήδη έχουμε δει κάποια αποτελέσματα. Μπορεί να γίνει άμεσα», εκτιμά ο Ανδρέας Ζαγκλής.

ότι όταν αλλάζουμε τις διαστάσεις πρέπει να αλλάξουν εκατομμύρια γήπεδα σε όλο τον κόσμο, η ευθύνη είναι μεγάλη.

– Ποιος θα ήταν ο πρώτος κανονισμός που θα θέλατε εσείς, προσωπικά, να αλλάξετε αν μπορούσατε;

– Οι αλλαγές που γίνονται προφανώς περνούν και από το δικό μου τραπέζι και είμαι σύμφωνος με αυτές. Έχουμε πετύχει την εναρμόνιση πολλών κανονισμών, ακόμη και με το NBA και το NCAA, που παλαιότερα ήταν πολύ διαφορετικοί. Για παράδειγμα, ο κανονισμός των «βημάτων» είναι πλέον ο ίδιος, αυτό δεν το γνωρίζουν πολλοί. Σίγουρα όμως πρέπει πολύ σύντομα να δούμε πώς επηρεάζει το μπάσκετ την τελευταία δεκαετία όπου κυριαρχούν περιοριστικά θα έλεγα δύο συγκεκριμένες στοχεύσεις: πλέον οι ομάδες παίζουν με σκοπό είτε να κάνουν λεί απ, είτε να βάλουν τρίποντο. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να το κοιτάξουμε.

– Και πώς θα μπορούσε αυτό να καταπολεμηθεί;

– Καλή ερώτηση... Είναι συνδυασμός κανόνων αλλά και προπονητικών στρατηγικών. Δεν είναι μόνο οι κανονισμοί που μπορούν να αλλάξουν αυτή την προσέγγιση. Ούτε να πηγαίνουμε τη γραμμή του τρίποντου ολοένα και πιο μακριά. Η προσέγγιση που περιέγραφα νωρίτερα είναι αποτέλεσμα βαθιάς μαθηματικής ανάλυσης και δεν έχει σχέση τόσο κοντά ή μακριά είναι το τρίποντο. Εχει να κάνει με τις στρατηγικές των προπονητών κι αυτό που έχουν πια την ανάγκη να δουν οι θεατές. Όταν είμαι στο γήπεδο συχνά αισθάνομαι μια δυσάρεστη από τους θεατές για τον μεγάλο αριθμό τρίποντων που εκτελούνται. Ειδικά όταν αυτά τα σουτ έρχονται στα πρώτα δευτερόλεπτα της επίθεσης και έχουν περίπου 30% επιτυχία. Βέβαια, εάν οι αθλητές συνεχίσουν να αυξάνουν τα ποσοστά τους, τότε σχεδόν κανείς δεν μπορεί να παραπονεθεί! Και στο ανδρικό αλλά και στο γυναικείο μπάσκετ ένα εύστοχο μακρινό τρίποντο είναι πηγή ενθουσιασμού για το κοινό.

• Διαβάστε ολόκληρη τη συνέντευξη στο kathimerini.gr.

DENIS MENOCHET

ISABELLE ADJANI

KHALIL GHARBIA

HANNA SCHYGULLA

STEFAN

AMINTHE AUDIARD

PETER VON KANT

ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ
François Ozon

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΤΑ ΓΥΡΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΦΟΝ ΚΑΝΤ ΤΟΥ
RAINER WERNER FASSBINDER

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 21:00

PETER VON KANT
ΔΡΑΜΑ

Ο Πίτερ Φον Καντ, ένας διάσημος σκηνοθέτης, γνωρίζει και ερωτεύεται τον Αμίρ, έναν άμορφο νεαρό ταπεινής καταγωγής τον οποίο θέλει να βοηθήσει να κάνει καριέρα στο σινεμά.

Το Κανάλι Διατίθεται:

cable.net cyta.vision

MOVIES HD MESIMVRIA

Θέση: 101 Θέση: 49

www.mesimvria.com

ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΟΡΙΑΝΑ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
12:00 - 13:30

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Σε νέα εποχή η DeLeMa McCann Cyprus

Το όραμα, οι στόχοι, η πορεία, οι αξίες, η κουλτούρα και ο χαρακτήρας της μεγάλης διαφημιστικής εταιρείας

Της **ΑΝΝΑΣ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Μία από τις μεγαλύτερες διαφημιστικές εταιρείες της Κύπρου, η DELEMA McCANN –συνδεδεμένη με το παγκόσμιο δίκτυο McCANN Worldgroup– εισέρχεται σε μία νέα εποχή, ενισχύοντας ακόμη περισσότερο την ομάδα της, με σκοπό να συνεχιστεί το όραμα και η πορεία της εταιρείας. Παραμένοντας πιστή στις αξίες και αρχές που την διέπουν από την ίδρυσή της, η DELEMA McCANN συνεχίζει τη λειτουργία της με σεβασμό προς τον πελάτη και την ομάδα της, έχοντας έναν ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα στην εργασιακή της κουλτούρα, με την ομαδικότητα να είναι ένα εκ των κυριότερων χαρακτηριστικών της.

Οι Co-Managing Directors της DELEMA McCANN CYPRUS, μας μιλούν για τα επόμενα τους βήματα και την υλοποίηση των νέων στόχων, που ση-

Το 2024 μας περιμένουν πολλά. Έχουμε μπροστά μας προκλήσεις, αλλά η σκληρή δουλειά δεν μας φόβισε ποτέ. Οι στόχοι μας είναι φιλόδοξοι, η αποφασιστικότητα μας ακλόνητη και η δέσμευσή μας σταθερή.

ματοδοτούν μια νέα εποχή στη μακρόχρονη ιστορία της εταιρείας. -Αναλαμβάνοντας πρόσφατα τους ρόλους των Co-Managing Directors, σε τι σκοπεύετε να επενδύσετε;

-Αντρέας: Έχοντας την ανθρωποκεντρική φιλοσοφία ως βάση, πρωτίστως στην εξέλιξη των ανθρώπων μας, της ομάδας μας και του τρόπου λειτουργίας μας. Η εξέλιξη της τεχνολογίας είναι ραγδαία και χρειάζεται να επενδύσουμε στην ανάπτυξη μιας νέας γενιάς επαγγελματιών, την υιοθέτηση διαφορετικών skillset που ενισχύουν τις δυνατότητες και ικανότητές μας. Θεωρώ πως η τριπλέτα: α) της ανθρώπινης κρίσης και ενσυναίσθησης σε συνδυασμό με β) την ανάλυση δεδομένων και γ) τις καινοτομίες που εμφανίζονται μπροστά

Οι Co-Managing Directors της εταιρείας, Σελήνη Αλεξία Χριστοδούλου & Αντρέας Παύλου, μας μιλούν για τα επόμενα τους βήματα και την υλοποίηση νέων στόχων.

μας λόγω τεχνολογίας, θα μας οδηγήσει σε νέες διαστάσεις. Αναμένουμε ότι τα επόμενα δύο χρόνια το status quo θα είναι ο χειρότερος μας εχθρός.

-Σελήνη: Επενδύουμε στο μέλλον της διαφήμισης και την εξέλιξη του κλάδου, με το να είμαστε experts στην τεχνολογική εκπαίδευση. Επενδύουμε στο impact communication, έτσι ώστε να έχουμε θετικό αντίκτυπο και να εξελίσσουμε τα brands των πελατών μας μακροπρόθεσμα, φέρνοντας το καλύτερο αποτέλεσμα και κάνοντάς το με ειλικρίνεια και σεβασμό κάτω από το motto της McCANN, "TRUTH WELL TOLD", που είναι στο DNA μας. Θα συνεχίσουμε να εστιάζουμε στην αποτελεσματικότητα και την απόδοση των εκστρατειών των πελατών μας παρά σε οτιδήποτε άλλο.

Γιατί αντιλαμβάνομαστε τι είναι αυτό που μετρά για τον πελάτη.

-Ποια θα λέγατε πως είναι τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματά σας στην εξέλιξη της εταιρείας;

-Σελήνη: Εν μέσω ραγδαίων αλλαγών, η ευελιξία, η προσαρμοστικότητα και το πάθος μας είναι τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματά μας. Πιστεύω στην αξιοποίηση της δύναμης της τεχνολογίας, στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας συνεργασίας, στη συνεχή μάθηση και ανάπτυξη αλλά και στην αποτελεσματικότητα με την οποία μπορούμε να εξυπηρετούμε τις ανάγκες των πελατών μας. Αυτά άλλωστε είναι τα κύρια χαρακτηριστικά που διαθέτουμε στον πυρήνα της φιλοσοφίας μας και μας ωθούν να συνεχίζουμε.

Σύμμαχοι μας η τεχνολογία και οι άνθρωποι μας

«Επενδύουμε στο μέλλον και την εξέλιξη της διαφήμισης. Πορευόμαστε στη νέα εποχή έχοντας για "συμμάχους" την τεχνολογία και τους ανθρώπους μας. Αλλά και όλα όσα έχουν καθορίσει την εταιρεία: την καινοτομία, τη δημιουργικότητα, τον επαγγελματισμό και -πάνω από όλα- την ειλικρίνεια και τον σεβασμό προς τους πελάτες και τους συνεργάτες μας».

-Σε ποιους τομείς έχετε επικεντρωθεί αρχικά;

-Αντρέας: Πέραν της εξέλιξης μας εσωτερικά, πρώτο μας μέλημα είναι οι υφιστάμενοι πελάτες μας. Οφείλουμε να ανταποδώσουμε την εμπιστοσύνη που μας έχει δοθεί προσφέροντας added value ώστε να ενισχυθεί το partnership. Όπως κάθε ανθρώπινη σχέση, χρειάζεται αγάπη και προσπάθεια για να κτιστεί και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη και ο σεβασμός. Ακολουθώντας, επενδύουμε για να κτίσουμε νέες σχέσεις και να αναλάβουμε νέες προκλήσεις με καινούρια brands, παραμένοντας όπως πάντα πιστοί στις αξίες μας. Παρόμοια προσέγγιση διατηρούμε και για τους ανθρώπους μας και τις ανάγκες που πλέον αναζητούν από τον χώρο εργασίας τους. Τόσο για

τους νέους όσο και για τους υφιστάμενους επαγγελματίες της ομάδας μας, οφείλουμε να τους διασφαλίσουμε ένα ευχάριστο, χωρίς διακρίσεις περιβάλλον, που θα τους δώσει ώθηση για να ενθουσιαστούν και να εμπνευστούν. Η ανθρωποκεντρική φιλοσοφία της DELEMA McCANN CYPRUS είναι κάτι που σίγουρα θα διατηρήσουμε, συνεχίζοντας το όραμα της εταιρείας. Η τεχνολογία προχωράει και πλέον μιλάμε για την τεχνητή νοημοσύνη (AI). Ποια είναι η πρώτη σας σκέψη; Πώς η DELEMA McCANN CYPRUS θα αξιοποιήσει το AI;

-Αντρέας: Δεδομένων των εξελίξεων του χώρου μας, της ανάπτυξης του AI αλλά και της υιοθέτησης μιας data driven φιλοσοφίας, πιστεύω ότι η διάθεση για αλλαγή και προσαρμογή σε μια νέα τάξη πραγμάτων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο επιβίωσης. Οφείλουμε να εξελιχτούμε και να επαναπροσδιορίσουμε τους εαυτούς μας ως επαγγελματίες. Μόνο έτσι μπορούμε να αφυγκραστούν τις ανάγκες και τις τάσεις της αγοράς. Μόνο έτσι θα μπορούμε να προτείνουμε λύσεις που θα ανταποκρίνονται στις σημερινές αλλά και τις αυριανές συνθήκες και τα θέλω του καταναλωτή. Για να «τοποθετούμαστε» ως σύμβουλοι για τους πελάτες μας, εστιάζουμε στη μελέτη, την εξοικείωση, τον πειρατισμό και την ανάλυση. Χρειάζονται γενναία βήματα, θάρρος, τόλμη, προσήλωσι. Ακόμα κι αν αυτό εξυπακούει πρώτα ότι θα αποτύχουμε για να πετύχουμε.

-Τι να αναμένουμε από την DELEMA McCANN CYPRUS το 2024;

-Σελήνη: Το 2024 μας περιμένουν πολλά. Έχουμε μπροστά μας προκλήσεις, αλλά η σκληρή δουλειά δεν μας φόβισε ποτέ. Οι στόχοι μας είναι φιλόδοξοι, η αποφασιστικότητα μας ακλόνητη και η δέσμευσή μας σταθερή. Η πρόκληση είναι εκεί και θα την κατακτήσουμε. Θα συνεχίσουμε να εστιάζουμε στην απόδοση των brands, ώστε να κερδίσουν τον ουσιαστικό ρόλο τους στη ζωή των ανθρώπων. Το 2024 αποτελεί μια νέα αρχή όπου εμείς και οι πελάτες μας, μαζί, μπορούμε να γράψουμε το επόμενο κεφάλαιο. Κανένας δρόμος δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα, αλλά αυτό κάνει την κορυφή πιο ελκυστική για να την κατακτήσεις.

ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΝΕΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ PAUL

Γαλλικός αέρας στη Μαρίνα Λεμεσού

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το grand opening του PAUL στη Μαρίνα Λεμεσού, την Πέμπτη, 28 Μαρτίου 2024. Οι προσκεκλημένοι είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν μια πληθώρα επιλογών από καναπέδακια φτιαγμένα με τα πιο αγνά υλικά, τα διάσημα μακαρόν και τάρτες, αλλά και όλα τα γαλλικά γλυκά PAUL που άφησαν εποχή, ενώ παράλληλα, δοκίμασαν τα μοναδικά κοκτέιλ του PAUL. Η βραδιά είχε μωροδιά από Παρίσι με την μπάντα που υπήρχε να δίνει ρυθμό με τις γαλλικές μουσικές της επιλογής και τον καρικατουρίστα να ζωγραφίζει τα πορτρέτα των παρευρισκόμενων, σε ένα παριζιάνικο σκηνικό. Το νέο κατάστημα PAUL στη Μαρίνα Λεμεσού αναβαθμίζει την εμπειρία του πελάτη καθώς ξεχωρίζει όχι μόνο για τη γαλλική φινέτσα και κουζίνα του, αλλά και για τη διαρρύθμισή του σε δύο ξεχωριστούς χώρους: PAUL Patisserie & Espresso Bar και PAUL Cafe & Restaurant.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ερχεται το Cyprus Democracy Summit

Το Cyprus Democracy Summit θα πραγματοποιηθεί στις 23 Απριλίου 2024 (08:30 - 14:00) στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, με σκοπό να αποτελέσει μια πλατφόρμα ανοικτού διαλόγου και πραγμάτευσης καίριων ζητημάτων που απασχολούν την κοινωνία και άπτονται της ποιότητας της δημοκρατίας. Το Cyprus Democracy Summit αποσκοπεί στην ενεργοποίηση της συζήτησης στη δημόσια σφαίρα για το μέλλον της δημοκρατίας, διαμορφώνοντας παράλληλα τον χώρο για την ανάπτυξη καινοτόμων ιδεών και εργαλείων για την ενίσχυση της δημοκρατίας και της δημοκρατικής συμμετοχής. Ανάμεσα στις θεματικές του συνεδρίου είναι η ανάγκη για μεταρρυθμίσεις στις σύγχρονες δημοκρατίες, ο κρίσιμος ρόλος της εκπαίδευσης στην προώθηση της δημοκρατικής πολιτικότητας, η ενίσχυση της δημοκρατίας μέσω της τέχνης και της δημιουργικής έκφρασης, ο αντίκτυπος της τεχνητής νοημοσύνης στη δημοκρατία και στη σχέση των πολιτών με τους θεσμούς.

Το συνέδριο θα κηρυχθεί ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Χριστοδουλίδης, ενώ προσκλήθηκαν για να συμμετάσχουν σημαντικοί ομιλητές/τριες από την Κύπρο και το εξωτερικό, καθώς και αξιωματούχοι και εκπρόσωποι ευρωπαϊκών και διεθνών θεσμών.

JINIUS MARKETPLACE

Η νέα lifestyle πλατφόρμα της Κύπρου

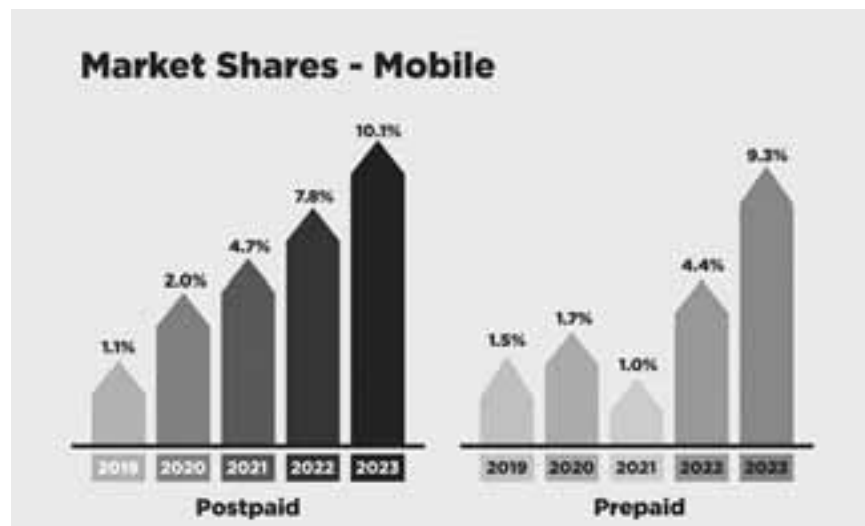
Την πιο σύγχρονη και δυναμική lifestyle αγορά της Κύπρου, το Jinius Marketplace, που αποτελεί ένα δυναμικό σύμφωνο επιχειρήσεων και καταναλωτών, παρουσίασε επίσημα η Τράπεζα Κύπρου, σε μια ξεχωριστή εκδήλωση ενώπιον εκλεκτών προσκεκλημένων, την Πέμπτη, 4 Απριλίου 2024, στο Fuel House στη Λευκωσία. Οι προσκεκλημένοι είχαν την ευκαιρία να μάθουν για την πρωτοποριακή και φρέσκια εμπειρία της καινοτόμου πλατφόρμας. Ποια τα πλεονεκτήματα της πλατφόρμας για τους καταναλωτές; Μέσω της Jinius, ο χρήστης μπορεί να ανακαλύψει μια τεράστια ποικιλία lifestyle προϊόντων, brand και καταστημάτων. Ταυτόχρονα,

απολαμβάνει εξοικονομημένη εμπειρία αγορών και επωφελείται από αξιοπτες κριτικές, σε ένα πρωτίστως ασφαλές περιβάλλον αγορών. Στην ουσία, το Jinius Marketplace φέρνει όλη την αγορά στα χέρια μας έξυπνα, γρήγορα και εύκολα. Σε ό,τι αφορά τις επιχειρήσεις, η πλατφόρμα προδιαγράφει λαμπρό μέλλον για την εξέλιξη τους, καθώς διανοίγονται γι' αυτές νέοι ορίζοντες ανάπτυξης με διασφαλισμένη την αύξηση του κύκλου των εργασιών τους, με σημαντικά οφέλη. Η γενική διευθύντρια της Jinius, κα Έλενα Μέλη, ανέφερε μεταξύ άλλων: «Το Jinius Marketplace έρχεται να αναβαθμίσει τις μέχρι τώρα υπηρεσίες ηλεκτρονικού

εμπορίου στην Κύπρο, δίνοντας τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους να ενδυναμώσουν και να εξελίξουν την online παρουσία τους παγκύπρια. Προσφέρει μια εμπειρία στον καταναλωτή η οποία συναγωνί-

ζεται άλλες διεθνείς πλατφόρμες και αυτό προσδίδει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις τοπικές επιχειρήσεις, αφού πλέον μπορούν να ανταγωνιστούν το υψηλό επίπεδο το οποίο έχει ως πρότυπο ο Κύπριος καταναλωτής».

CABLENET

Κατακτά όλο και μεγαλύτερο ποσοστό συνδρομητών

Σε απόλυτη συνάρτηση με τα οικονομικά αποτελέσματα της Cablenet για το 2023, ήταν τα επίσημα στατιστικά στοιχεία που ανακοινώθηκαν από το Γραφείο Επιτρόπου για τη Ρύθμιση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ), για την αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέχρι το τέλος του 2023. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα, η Cablenet κατακτά όλο και μεγαλύτερο ποσοστό συνδρομητών, επιβεβαιώνοντας έτσι το ση-

μαντικό της ρόλο στην αγορά της κινητής τηλεφωνίας, με εξαιρετικές προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη. Μέσα σε 2,5 χρόνια από το επίσημο λανσάρισμα ως πλήρης πάροχος στην κινητή τηλεφωνία, η Cablenet κατάφερε να σπάσει το φράγμα του 10% μεριδίου αγοράς συνδρομητών συμβολαίου και να ανέβει στην 3η θέση, ενώ στην καρτοκινητή υπηρεσία, αποτέλεσε την εταιρεία με την μεγαλύτερη αύξηση συνδέσεων το 2023.

PORSCHE

Τα μοναδικά αποκαλυπτήρια της νέας Panamera

Η Porsche Cyprus παρουσίασε με έναν ξεχωριστό και μοναδικό τρόπο το νέο μοντέλο Panamera, σε μια ιδιαίτερη εκδήλωση που πάντρεψε την υψηλή καινοτομία της αυτοκινητοβιομηχανίας με την εκλεπτυσμένη τέχνη της γαστρονομίας. Το νέο Panamera ενσαρκώνει την τέλεια ισορροπία μεταξύ ενός αθλητικού τρόπου ζωής και ενός άνετου πολυτελούς ταξιδιού. Ένα όχημα

που αντανακλά με περηφάνια την πεποίθηση της Porsche ότι τα μοναδικά μοντέλα απαιτούν τολμηρές αποφάσεις. Η Παυλίνα Ιακωβίδου, Marketing & PR Manager της Porsche Cyprus, αφού καλωσόρισε και ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους, έδωσε το λόγο στον Κωνσταντίνο Ψύλλο, Sales Executive της Porsche Cyprus, ο οποίος παρουσίασε λεπτομερώς στους παρευρισκόμε-

μενους τα χαρακτηριστικά του νέου Panamera πριν την συναρπαστική αποκάλυψη του μοντέλου. Οι καλεσμένοι της εκδήλωσης έζησαν την εμπειρία του wine pairing, αφού γεύτηκαν απολαυστικούς συνδυασμούς κρασιού και φαγητού, υπό τους ήχους των κρουστών hand pan και κρητικής λύρας, που έδωσαν μια ξεχωριστή νότα στη βραδιά.

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Κομβικές οι εξελίξεις στην ενέργεια για τον πληθωρισμό

Η σημαντική υποχώρηση του πληθωρισμού την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου πέρυσι σε πολλές οικονομίες παγκοσμίως, είτε εξασθένισε σημαντικά είτε αντιστρόφως ηπια έκτοτε. Στην Ευρωζώνη, την επιβράδυνση του πληθωρισμού κατά 6,8 ποσοστιαίες μονάδες το διάστημα Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2023, στο 2,4%, ακολούθησε ενίσχυση 0,2 έως 0,5 μονάδων την περίοδο Δεκεμβρίου 2023 - Φεβρουαρίου 2024, ενώ, βάσει της προκαταρκτικής εκτίμησης για τον Μάρτιο, επανήλθε στο επίπεδο Νοεμβρίου.

Η ετήσια πτώση στην τιμή του πετρελαίου Brent επιβραδύνθηκε από 17,9% την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2023 σε 4,2% το επόμενο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου.

Αυτή η αλλαγή τάσης στον πληθωρισμό οφείλεται πρωτίτως στις τιμές της ενέργειας, με τις τάσεις τιμών σε ορισμένα άλλα αγαθά - υπηρεσίες και τους μισθούς να έχουν μικρότερη συμβολή. Ενδεικτικά, στην Ευρωζώνη η ετήσια άνοδος του δείκτη τιμών ενέργειας κατά 25,4% τον Δεκέμβριο του 2022 μετατράπηκε σε πτώση 11,4% τον περασμένο Νοέμβριο, εξασθένισε όμως στο 3,7% τον Φεβρουάριο φέτος, ενώ ο πληθωρισμός, εξαιρουμένης της ενέργειας, υποχώρησε συνεχώς την ίδια περίοδο, από 7,2% σε 4,3% και κατόπι σε 3,3%.

Επηρεάσαν τα προϊόντα ενέργειας από τον Νοέμβριο (επιθέσεις ανταρτών Χούθι σε πλοία, κλιμάκωση εθελοντικών περικοπών παραγωγής από Ο-ΠΕΚ+), είχαν αρνητικό αντίκτυπο στον αποπληθωρισμό, όπως προκύπτει και από τις τάσεις σε βασικές συνιστώσες του κόστους ενέργειας. Η ετήσια πτώση στην τιμή του πετρελαίου Brent επιβραδύνθηκε από 17,9% την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2023 σε 4,2% το επόμενο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου, ενώ οι spot ναύλοι των μεγαλύτερων δεξαμενοπλοίων (VLCs) το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου ήταν 21,5% υψηλότεροι από πέρυσι και των clean tankers κατά 17%-36%, αναλόγως της διαδρομής.

Η ανάλυση προσφάτως του αποπληθωρισμού, εκτός των επιπτώσεων στα νοικοκυριά, είναι αρκετά πιθανό να επηρεάσει τις αποφάσεις νομοματικών πολιτικών, επομένως ενισχύεται σημαντικά η σημασία των ενεργειακών εξελίξεων. Από τη συνεδρίαση του ΟΠΕΚ+ την περασμένη εβδομάδα δεν προέκυψαν ενδείξεις αναθεώρησης της πολιτικής περιορισμού της προσφοράς πετρελαίου. Μάλιστα, ορισμένες χώρες πείστηκαν να ενισχύσουν τη συμμόρφωσή τους στις συμφωνημένες περιοκοπές στην παραγωγή. Οι εκτιμήσεις διατάσσονται σχετικά με το εάν η διεύρυνση της παραγωγής πετρελαίου εκτός Ο-ΠΕΚ θα καθύψει την ενίσχυση της παγκόσμιας ζήτησης πετρελαίου φέτος. Ευνοϊκές για τον αποπληθωρισμό στην Ευρώπη είναι οι εξελίξεις στο φυσικό αέριο, κυρίως λόγω ήπιου χειμώνα, εξασθενημένων αναπυξής και υψηλότερης της αναμενόμενης παραγωγής στη Νορβηγία.

EUROBANK RESEARCH

Περιορισμοί από τον SSM στο μέρισμα των τραπεζών

Προτεραιότητα του επόπτη η θωράκιση κεφαλαιακών δεικτών σε βάθος τριετίας

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

«Ψαλίδι» στα φιλόδοξα σχέδια των τραπεζών για τη διανομή μερισματος ενδέχεται να βάλει ο εποπτικός μηχανισμός SSM, προτάσσοντας τη θωράκιση των κεφαλαιακών δεικτών σε βάθος τριετίας. Η μερισματική πολιτική των τραπεζών για το 2023 ξεκινάει από συντηρητική βάση, έχοντας λάβει την κατ' αρχήν έγκριση των εποπτικών αρχών που έχουν «κλείσει το μάτι» στην πρωτοβουλία αυτή για πρώτη φορά από το 2017.

Ωστόσο το τελικό ποσό ενδέχεται να είναι χαμηλότερο αυτού που έχουν αιτηθεί οι τράπεζες, καθώς σύμφωνα με τον διοικητή της ΤτΕ Γιάννη Στουρνάρα, «ο SSM θα ζητήσει διαβεβαίωση ότι λαμβάνονται όλα υπόψη, δηλαδή η υποχρέωση για τον αναβαλλόμενο φόρο (DTC), η αβεβαιότητα για το μέλλον και η ανάγκη να υπάρχουν μαζιλάρια». Με βάση το χρονοδιάγραμμα το επόμενο αίτημα στον SSM θα υποβληθεί το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Απριλίου και οι οριστικές αποφάσεις από τον επόπτη θα ληφθούν τον Ιούνιο.

Η μερισματική πολιτική των τραπεζών για το 2024 προβλέπει τη διανομή από 10% έως 30%—ανάλογα με την τράπεζα— επί των κερδών του 2023. Το συνολικό ποσό που προτίθενται να διανεμήσουν υπολογίζεται ότι θα φτάσει τα 840 εκατ. ευρώ περίπου σε σύνολο 3,6 δισ. ευρώ που ήταν τα καθαρά κέρδη της προηγούμενης χρήσης, με σημαντική διαφοροποίηση ανάλογα με την τράπεζα τόσο σε απόλυτο μέγεθος, όσο και ως ποσοστό επί των κερδών. Με βάση τις ανακινώσεις, η Eurobank προτίθεται να διανεμίσει 335 εκατ. ευρώ περίπου (25% επί των κερδών), ενώ πάνω από 300 εκατ. ευρώ αναμένεται να διανεμίσει και η Εθνική Τράπεζα (25%-30% των κερδών), ακολουθούμενη από την Alpha Bank που θα διανεμίσει 122 εκατ. ευρώ (20% επί των κερδών) και την Τράπεζα Πειραιώς με άλλα 80 εκατ. ευρώ (10% επί των κερδών).

Με βάση τον σχεδιασμό των διοικήσεων η υψηλή κερδοφορία που προβλέπεται ότι θα διατηρηθεί και τα επόμενα χρόνια στήριξη στην υψηλή επιτοκιακά έσοδα, θέτει τις βάσεις για μεγιστοποίηση του προς διανομή μερισματος στα μέσα ευρωπαϊκά επίπεδα, φθάνοντας το 50% κατά την προσεχή τριετία. Το ποσοστό αυτό ενσωματώνει και την προοπτική επαναγοράς μετοχών, πολιτική που εφαρμόσε πρώτη η Eurobank το 2023, αποκτώντας το 1,4% που κατείχε το ΤΧΣ στην τράπεζα. Τα κεφάλαια που διατέθηκαν από τη Eurobank για την επαναγορά μετοχών αντιστοιχούν σε μέρισμα 14% για την προηγούμενη οικονομική χρήση, η οποία άνοιξε πρώτη την αυλαία της μερισματικής πολιτικής. Το σκεπτικό έχει δηλώσει ότι προτίθεται να πάρει η διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας εξετάζοντας την επαναγορά μέρους—από 5% έως και 8%—από το υπόλοιπο

18% που ελέγχει ακόμη το ΤΧΣ στην τράπεζα. Τα σενάρια για τον χρόνο της επαναγοράς ποικίλλουν καθώς, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η κίνηση αυτή μπορεί να εκδηλωθεί το τελευταίο τρίμηνο του 2024 στο πλαίσιο του placement που θα γίνει για τη διάθεση μετοχών που έχει ακόμη το ΤΧΣ, λειτουργώντας ως οιοσεί cornerstone investor. Σύμφωνα με την επικρατούσα όμως άποψη, η επαναγορά μπορεί να γίνει εκτός της διαδικασίας του placement και μάλιστα εντός του Μαΐου, μετά τη λήξη της lock up περιόδου που ακολουθεί τη διάθεση του πρώτου πακέτου μετοχών (του 22%) τον Νοέμβριο.

Τα σενάρια γίνονται υπό το πρίσμα της κατάργησης του λεγόμενου «ακαταδίκτου» των τραπεζικών στελεχών που τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιουλίου. Ο SSM που δεν εμπλέκεται σε θέματα αποεπένδυσης αλλά έχει τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο στο θέμα του μερισματος, θα κληθεί να εγκρίνει τη μέρος από το ποσό άνω των 300 εκατ. ευρώ που προτίθεται να διανεμίσει η Εθνική θα κατευθυνθεί για την επαναγορά μετοχών και τη μέρος σε άμεση διανομή με τη μορφή μερισματος.

«Ο Ελεγκτικός» βραχίονας της ΕΚΤ θα ζητήσει διαβεβαίωση ότι λαμβάνονται όλα υπόψη, δηλαδή η υποχρέωση για τον αναβαλλόμενο φόρο (DTC), η αβεβαιότητα για το μέλλον και η ανάγκη να υπάρχουν μαζιλάρια», τονίζει ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γ. Στουρνάρας.

Το θέμα της επαναγοράς μετοχών στο πλαίσιο της μερισματικής πολιτικής έχει τεθεί στο τραπέζι των επιλογών από όλες τις τράπεζες. Συγκεκριμένα, εκτός από την Εθνική την προοπτική με βάση το επιχειρησιακό πλάνο για την προσεχή τριετία άφησε ανοικτή και η διοίκηση της Alpha Bank, τοποθετώντας τον στόχο για τη διανομή μερισματος στο 45% κατά μέσον όρο των προσαρμοσμένων κερδών την περίοδο 2024-2026 (από 20% το 2023), δηλαδή περισσότερα από 1 δισ. ευρώ και σύμφωνα με τις ανακινώσεις το πλεόνασμα κεφαλαίων ανοίγει τον δρόμο και για την επαναγορά μετοχών.

Στο 50% των προσαρμοσμένων κερδών τοποθετεί τον στόχο για τη διανομή μερισματος σταδιακά έως το 2026 και η Eurobank (από το 25% το 2023), η διοίκηση της οποίας προβλέπει στα σχέδιά της και την προοπτική επαναγοράς μετοχών. Τέλος, η διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς έχει ανακινώσει την πρόθεσή της να διανεμίσει το 25% των κερδών το 2024 (από 10% το 2023) και το 50% τη διετία 2025-26, εντάσσοντας στον στόχο αυτό και το εργαλείο της επαναγοράς μετοχών.

Με κέρδη έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Κέρδη κατέγραψε στη συνάντησή του Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 144,63 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 144,63 μονάδες, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 0,79%.

0,79%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €550,496. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 87,83 μονάδες, καταγρά-

φοντας άνοδο σε ποσοστό 0,84%. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη κατέγραψαν ο δείκτης των Επενδυτικών σε ποσοστό 6,75%, της Κύριας Αγοράς 1,38% και της Εναλλακτικής 0,11%, ενώ ζημιές σε ποσοστό 0,25% σημείωσε ο δείκτης των Ξενοδοχείων.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €206,763.8000 (τιμή κλεισίματος €2.3500—χωρίς μεταβολή), της Τράπεζας Κύπρου με €171,584.9400 (τιμή κλεισίματος €3.6700— πτώση 0,81%), της Demetra Holdings με €115,789.6400 (τιμή κλεισίματος €0.9000— άνοδος 6,89%), της Logicom με €21,075.0000 (τιμή κλεισίματος €2.9000—χωρίς μεταβολή) και της Salamis Tours (Holdings) με €7,520.0000 (τιμή κλεισίματος €3.7600—χωρίς μεταβολή). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 2 κινήθηκαν ανοδικά, 5 κινήθηκαν καθοδικά και 11 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 159.

Αυξήθηκαν κατά 1,4 δισ. οι εισροές στα αμοιβαία κεφάλαια το α' 3μηνο

Αντίδοτο στις χαμηλές αποδόσεις των προθεσμιακών αναζητούν οι μικροεπενδυτές

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Κατά 1,8 δισ. ευρώ αυξήθηκε το ενεργητικό των τεσσάρων ΑΕΔΑΚ θυγατρικών των τραπεζών το α' τρίμηνο του 2024, ενδεικτικό της δυναμικής των αγορών και της ανάγκης που εμφανίζουν τα ομολογιακά και μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια τόσο του εξωτερικού όσο και του εσωτερικού. Οι εισροές από την αρχή του χρόνου φθάνουν το 1,4 δισ., ενώ κατά 400 εκατ. ευρώ αυξήθηκε η αποτίμηση του ενεργητικού των αμοιβαίων, ανεβάζοντας το σύνολο του ενεργητικού των τεσσάρων ΑΕΔΑΚ στα 14,3 δισ. με βάση την αποτίμηση τέλους Μαρτίου.

Η άνοδος του ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων που καταγράφεται το α' τρίμηνο του έτους έρχεται ως συνέχεια εισροών ύψους 3,2 δισ. που υπήρξαν το 2023. Το μεγαλύτερο μέρος των νέων εισροών συνδέεται με τα αμοιβαία κεφάλαια προκαθορισμένης διάρκειας (target maturity) που προωθούν οι τράπεζες, τα οποία εξασφαλίζουν μερισματική απόδοση κοντά ή λίγο πάνω από το 2%.

Τα συγκεκριμένα προϊόντα έγιναν γνωστά τον τελευταίο ενάμιση χρόνο κυρίως ως «αντίδοτο» στα χαμηλά επιτόκια των προθεσμιακών καταθέσεων αλλά πλέον έχουν καθιερωθεί ως εναλλακτική επενδυτική επιλογή για επενδυτές χαμηλού ρίσκου.

	ALPHA BANK	ΕΘΝΙΚΗ	EUROBANK	ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Κεφάλαια υπό διαχείριση 1/1/24	€3,45 δισ.	€1,66 δισ.	€4,18 δισ.	€3,22 δισ.
Κεφάλαια υπό διαχείριση 28/3/24	€4,09 δισ.	€2,00 δισ.	€4,62 δισ.	€3,61 δισ.
Α/Κ καθορισμένης διάρκειας (target maturity) εισροές (εκατ. ευρώ)	€393 εκατ.	€269,1 εκατ.	€221,1 εκατ.	€346,4 εκατ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εκτός από τα αμοιβαία κεφάλαια, άλλα 675 εκατ. έχουν τοποθετήσει οι «μικροεπενδυτές» σε εκδόσεις εντόκων γραμματίων του ελληνικού Δημοσίου (από τον περασμένο Σεπτέμβριο που άνοιξε η σχετική δυνατότητα), επιτυγχάνοντας αποδόσεις 3,75% με βάση το επιτόκιο της τελευταίας έκδοσης. Υπενθυμίζεται ότι το ανώτατο όριο εγγραφής από φυσικά πρόσωπα είναι 15.000 ευρώ με δυνατότητα συμμετοχής σε κάθε έκδοση. Παράλληλα, κοντά στα 3 δισ. υπολογίζονται, σύμφωνα με τραπεζικές πηγές, οι τοποθετήσεις ιδιωτών σε έντοκα γραμμάτια μέσω της

δευτερογενούς αγοράς, ποσό σχεδόν τριπλάσιο από τον περασμένο Σεπτέμβριο. Να σημειωθεί ότι στη στρόφιξη σε εναλλακτικές τοποθετήσεις αποδίδεται και η μείωση των καταθέσεων που έχει καταγραφεί από τον περασμένο Δεκέμβριο και η οποία σε ό,τι αφορά τα νοικοκυριά φθάνει στα 2,1 δισ. με βάση τα τελευταία στοιχεία για το τέλος Φεβρουαρίου. Συνολικά οι καταθέσεις των νοικοκυριών διαμορφώθηκαν στα 144,5 δισ., ενώ άλλα 40,1 δισ. είναι η ρευστότητα που διατηρούν στις τράπεζες οι επιχειρήσεις. Οι τράπεζες συνεχίζουν τις εκδόσεις

των αμοιβαίων κεφαλαίων της κατηγορίας target maturity—έχουν συγκεντρώσει από την αρχή του χρόνου περί τα 880 εκατ. ευρώ—αν και με χαμηλότερη μέση απόδοση από τις προηγούμενες εκδόσεις που διαμορφώνεται κοντά στο 2%. Πρόκειται για προϊόντα που χαρακτηρίζονται χαμηλού κινδύνου και τα οποία επενδύουν κυρίως σε ομόλογα κρατών και επιχειρήσεων, οι τοποθετήσεις στα οποία ευνοούνται ενόψει της έναρξης του κύκλου αποκλιμάκωσης των επιτοκίων. Μεταξύ των εκδόσεων που «τρέχουν» αυτό το διάστημα είναι:

- Το Alpha Target Maturity VII 2026 ομολογιακό 2ετούς διάρκειας με περίοδο διάθεσης έως τις 10 Μαΐου.
- Το Πειραιώς Α/Κ στρατηγικής τακτικού εισοδήματος 2027 ευρωπαϊκό ομολογιακό με περίοδο διάθεσης έως τις 30 Απριλίου και εκτιμώμενη ετήσια απόδοση 2,3% έως 2,6%.
- Το Δίλος Extra Income III 2ετούς διάρκειας με εκτιμώμενη συνολική απόδοση στη λήξη 4,20% έως 4,70% και περίοδο διάθεσης έως τις 12 Απριλίου.
- Το Eurobank (LF) Target Maturity Bond Fund 5ετούς διάρκειας και το Eurobank (LF) Target Maturity ii Bond Fund 2ετούς διάρκειας με περίοδο διάθεσης έως τις 31 Μαΐου.

Οι διάρκειες των συγκεκριμένων προϊόντων εκτείνονται μεταξύ δύο έως και πέντε ετών.

Deloitte.

2024 Global Human Capital Trends
Thriving beyond boundaries

Human performance in a boundaryless world

Scan to discover more

© 2024 Deloitte Limited